

ÕPPE- MATERJALIDE KATALOOG

2023/2024. õppeaasta

ÕPPE-
MATERJALIDE
KATALOOG

2023/2024. õppeaasta

maurus

ÕPPEMATERJALIDE KIRJASTUS

SISUKORD

Uudised	4
TaskuTark	6
ÕPI	8

I kooliaste 10

Jutulinn	12
Lotte	28
Keelekümblus	26

Eesti keel ja kirjandus 30

II kooliaste	32
III kooliaste	35
Gümnaasium	38
Eesti keel teise keelena	42

Sotsiaalsained 44

II kooliaste	46
III kooliaste	49
Gümnaasium	55

Matemaatika 58

II kooliaste	60
III kooliaste	63
Gümnaasium	66

Loodusained 68

II kooliaste	70
III kooliaste	72
Gümnaasium	76

Venekeelsed materjalid 82

ÕPI hinnakiri	88
Hinnakiri	90

MAURUSE KLIENDIPÄEVAD KOOLIDELE 2022

KUUPÄEV	KELLAEG	KLIENDIPÄEV	TOIMUMISE KOHT
12. september	14–16	Valga ja Valgamaa	Valga keskraamatukogu
13. september	14–16	Võru ja Võrumaa	Georgi hotell
14. september	14–16	Põlva ja Põlvamaa	Pesa hotell
15. september	14–16	Tartu ja Tartumaa	V Spa
16. september	14–16	Jõgeva ja Jõgevamaa	Jõgeva kultuurikeskus
19. september	14–16	Tallinn ja Harjumaa	Nordic Hotel Forum
20. september	14–16	Paide ja Järvamaa	Wittensteini tegevusmuuseum
21. september	14–16	Rakvere ja Lääne-Virumaa	Aqva Spa
22. september	14–16	Kohtla-Järve ja Ida-Virumaa	Kohtla-Järve riigigümnaasium
26. september	14–16	Viljandi ja Viljandimaa	Viljandi Park hotell
27. september	14–16	Pärnu ja Pärnumaa	Hedon SPA
28. september	14–16	Haapsalu ja Läänemaa	Haapsalu kultuurikeskus
29. september	14–16	Kuressaare ja saared	Georg Otsa spa

Kliendipäevadele saab registreerida siin: kirjastusmaurus.ee/koolidele

MAURUSE VEEBIKESKKONNAD

Meie kodulehelt (kirjastusmaurus.ee) leiate infot õppe-
materjalide kohta, töötajate kontaktid ja uudised.

Tellimiskeskond (tellimine.kirjastusmaurus.ee) on
mõeldud raamatukoguhoidjatele koolide tellimuste
esitamiseks. Oleme tänulikud, kui kasutate kõikide
tellimuste (sealhulgas üksikeksplaride) tegemiseks
tellimiskeskonda.

TaskuTarga haridusportaal (taskutark.ee) saab igaüks
oma teadmisi täiendada või õpitut meelde tuletada.
Teadmiste omandamiseks on erinevaid võimalusi ning
õpetajatele on loodud õppetöö planeerimiseks eraldi
funktsionaalne platvorm ÖPI.

Loe TaskuTargast lähemalt lk 6.

LEIA MEID KA
SOTSIAALMEEDIAS:

Maurus

www.facebook.com/kirjastusmaurus

www.instagram.com/kirjastusmaurus

TaskuTark

www.facebook.com/taskutark

Lae alla
TaskuTarga äpp

Android

iOS

MEESKONNAKOOLITUS KOOLIDELE

Maurus kutsub kooliperesid kovisiooni meetodi koolitusele!

Kovisioon on meetod, mille abil saavad sama tasandi kolleegid üksteist probleemide lahendamisel toetada.

Mida koolitus annab?

- Kovisiooni meetod aitab lahendada nii isiklikke kui ka kolleegide tööküsimusi.
- Tutvustame kovisiooni põhimõisteid ja põhimõtteid ning osalejad saavad harjutada nende rakendamist.
- Tutvustame kovisiooni protsessi kulgu ja harjutame kovisiooni meetodeid.
- Tutvume erinevate juhtumi esitamise ja lahendamise võimaluste ja rollidega kovisioonis.
- Harjutame küsimuste püstitamist, järgides kovisiooni põhimõtteid.
- Õpime tundma ressursside tähtsust ning harjutame ressursside leidmist ja nendele toetumist.
- Koostame kovisioonipraktika juurutamise plaani, arvestades kooli konteksti.

Täpsema koolituse kirjelduse leiad Mauruse kodulehelt: kirjastusmaurus.ee/koolitused.

Koolitus toimub
2022. aasta
oktoobrist kuni
2023. aasta aprillini
(28.10.2022, 04.01.2023,
10.03.2023, 25.04.2023).

Maht: neli koolituspäeva (üks koolituspäev on kuus akadeemilist tundi), kokku 24 akadeemilist tundi. Lisandub kaheksa akadeemilist tundi iseseisvat tööd.

Grupi suurus on kuni 20 osalejat.

Koolitaja: Merit Lage, www.meritlage.ee

Koolituse hind: 200 €/osaleja

Koolitust saab tellida läbi Mauruse tellimiskeskonna tellimine.kirjastusmaurus.ee.

Lisainfot ja hinnapakumist küsi meiliaadressilt info@kirjastusmaurus.ee.

EESTI KEELE KURSUSED ALGAJATELE JA ÕPETAJATELE

Maurus, TaskuTark ja Multikey Online School pakuvad käesoleval õppeaastal võimalust osaleda kahel keeleõppe kursusel. Võimalus on osaleda algajatele mõeldud eesti keele kursusel „Õpi ja räägi minuga!“. Lisaks saab osaleda õpetajatele mõeldud kursusel „Foneetika“, mis õpetab juhendama eelmainitud eesti keele kursust.

TÄIENDKOOLITUS ÕPETAJATELE „FONEETIKA“

Kursus koosneb:

- 30-tunnisest juhendamisega veebikoolitusest;
- 4-tunnisest näost näkku kokkuvõtvast seminar-arvestusest. Seminar-arvestused toimuvad 06.09.2022; 02.11.2022; 10.01.2023 ja 07.03.2023.

Koolitus sobib:

- õpetajatele, kes õpetavad välismaalt tulnud lastele eesti keelt (juhendajaks sobib iga aineõpetaja, kelle eesti keele oskus on heal tasemel);
- õpetajatele, kes soovivad oma eesti keele oskust parandada.

Eesti keele täiendkoolituse hind on 300 €/osaleja.

„ÕPI JA RÄÄGI MINUGA“

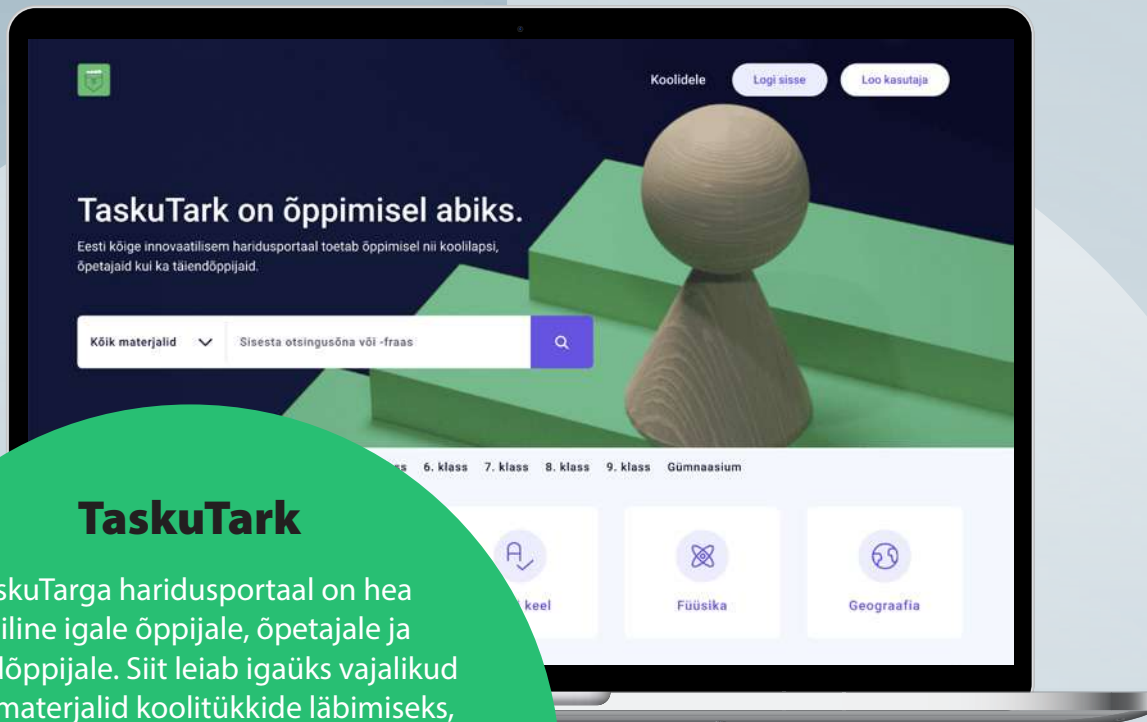
Vene ja ukraina keele baasil loodud eesti keele kursused algajatele koosneb kahest 60-tunnisest kursusest:

- „Õpi ja räägi minuga!“ – eesti keel algajatele (A1.1-tase);
- „Õpi ja räägi minuga!“ – eesti keel algajatele, jätkukursus (A1.2-tase).

E-kursused sobivad iseseisvaks õppimiseks ning keele omandamiseks nii kolmanda kooliastme õpilastele, gümnasistidele kui ka õpetajatele, kes tahavad oma keeleoskust parandada. Nooremate kooliastmete õpilasi on vaja juhendada, mille teeb lihtsaks TaskuTarga ÕPI platvorm ning juhendajatele mõeldud täiendõppekoolitus „Foneetika“. Kursuste paketi hind haridusasutustele on 300 € (30 õpilast ja juhendaja).

Hind kehtib 2022/2023. õppeaastal ja sisaldab ka ÕPI õppeplatvormi.

Koolitusi saab tellida läbi Mauruse tellimiskeskonna (tellimine.kirjastusmaurus.ee). Lisainfot küsi meiliaadressilt info@kirjastusmaurus.ee.

TaskuTark

TaskuTarga haridusportaal on hea abiline igale õppijale, õpetajale ja täiendõppijale. Siit leiab igaüks vajalikud õppematerjalid koolitükkide läbimiseks, enesekontrolliks, eksamiteks valmistumiseks või oma teadmiste täiendamiseks.

TaskuTargas saad valida mitme erineva õppeformaadi vahel, mida ühendab keskne otsingusüsteem. Sina otsid vajalikku teemat, meie anname selleks sobivad materjalid.

LOE JA HARJUTA

Kuni 2021. aastani sisaldas TaskuTark tasuta hariduslikke teste ja artikleid, mida aitasid luua paljud tegevõpetajad. Nüüd leiad kõik tasuta materjalid kategooriast „Loe ja harjuta“. Tasuta materjalide seas leidub kõiki õppeaineid kõikidele klassidele ning nende sisu vastab Eesti kooliprogrammile. Suurepärane võimalus lastel õppida ja õpetajal lisada teste oma ÕPI tunnikavasse või kasutada materjale tunnis eraldiseisvalt.

DIGIÕPIKUD

2021. aasta alguses ühines TaskuTark Mauruse kirjastusega ning praeguseks on keskkonda digiteeritud juba sadakond Mauruse pabermaterjali. Digiõpikuid saavad osta ka eraisikud otse läbi TaskuTarga – see annab õpilastele võimaluse õppida kus iganes ja millal iganes. Kool saab soetada digiõpikuid läbi Mauruse tellimiskeskonna (tellimine.kirjastusmaurus.ee).

E-RAAMATUD

Mauruse missioon on tekitada lastes lugemishuvi ja avardada raamatute kaudu maailmapilti. Koostöös Eesti Digiraamatute Keskusega pakub TaskuTark võimalust lugeda e-raamatuid, sh soovituslikku kirjandust. Valikus on üle 3000 teose, mis on ligi 90% kõikidest Eesti digiraamatutest. Usume, et igapäevane nutiaeg võiks olla sisustatud kasulikult ja lugemine on selleks suurepärane viis. E-raamatute tellimine on lihtne: kuu- või aastapõhise hinnaga saad raamatuid tellida kas üksikult või pakettina.

HINNAD

1 raamat **1.90 €/kuu.**

Raamatute teemapakett

(erinev arv teoseid) **19.90 €/aasta.**

NB! Hind kehtib ühele kasutajale.

Soovitusliku kirjanduse pakettid ühele kasutajale
4.90 € / 3 kuud.*

Eri-
pakkumine
koolidele

*Pakkumine kehtib, kui ligipääs ostetakse vähemalt pooltele kooli õpilastele.

NB! Koolidele mõeldud pakette saab tellida läbi Mauruse tellimiskeskonna (tellimine.kirjastusmaurus.ee).

Loe e-raamatute pakettidest lähemalt taskutark.ee.

ÕPIAMPSUD JA KURSUSED

Õpiamps on TaskuTarga uus õppeformaad, mis muudab õppimise eriti lihtsaks ja kiireks. Kuu-põhise kasutusõigusega minikursused aitavad läbi võtta mõnd kitsamat ja konkreetsemat teemat, korrata eksamiks või toetada laste vaimset tervist, kuulates tuntud muinasjutte ja viies läbi ühistegevusi.

TaskuTarka loome ka uusi kursuseid, mis aitavad teadmisi põhjalikumalt omandada. Kursused on mõeldud iseõppijale, kes soovib mõista konkreetset valdkonda ja saada uusi teadmisi.

TaskuTargast leiad näiteks sellised kursused:

- „Praktiline eesti keel“ gümnaasiumile,
- „Räägi ja õpi minuga“ – eesti keele kursus algajatele, mis sobib hästi Eestisse elama tulnud välismaalastele,
- liiklustestid koos teoreetilise videomaterjaliga.

LIIKLUSTESTID

Liiklustestid on interaktiivne abivahend liiklusteooria eksamiks valmistujale. Testid aitavad kontrollida ja kinnistada liiklusteadmisi ning valmistuda riiklikuks teooriaeksamiks. Ülesanded on koostanud Eesti populaarseima liiklustestide kogumiku autor Reedik Niilus. Testide koostamisel on arvestatud B-kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise riiklikku õppekava.

ÕPPIMINE JA EMOTSIOONID

Koostöös Eesti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Soome teadlastega arendame välja unikaalset meetodit, mis jälgib õpilase vaimset seisundit õppeprotsessi ajal. See on uuenduslik teadusprojekt, mis aitab jälgida lapse emotsioone õppimise ajal ja seeläbi toetada teda õppetöös vajalike tehnikatega.

Uuringud on näidanud, et õppeprotsessi mõjutavad muu hulgas ka õppija emotsioonid. Nii näiteks pärsib ärevus uute teadmiste omandamist. Meie teadusprojekt suunab õpilast oma emotsioone märkama ja vajadusel tundeid suunama.

Maikuus toimusid esimesed koolinoorte mälumängu meistrivõistlused, kus osales 29 võistkonda. Positiivne tagasiside õpetajatelt ja osalejatelt innustas meid jätkama ning uued võistlused toimuvad juba sel õppeaastal.

Hoia end täpsema infoga kursis sotsiaalmeedias või meie kodulehel!

facebook.com/taskutark
taskutark.ee
malumang.ee

MÄLUMÄNGUD

Mälumäng on üks populaarsemaid mälutreeningu meetodeid. TaskuTarga õppematerjalide juurest leiad põnevad mälumänguküsimused, mis aitavad teemasse sisse elada, kohanduda, õpitud korrata ja teemat avada. Lisaks mälutreeningule aitab mälumäng teadmisi omandada loovalt, arendada mõtlemist, analüüsioskust ja seoste loomise võimet – ja laiendada silmaringi.

Veebikeskkonnas **malumang.ee** saad igapäevaselt treenida mälu väga erinevatel teemadel. Siit leiad nii erinevaid mälumänge kui ka võimalusi osaleda võistlustel.

Ootame osalema koole, kes soovivad teadusprojektis kaasa lüüa ning teha platvormi arendamise protsessis parandusi ja täiendusi.

Võta meiega ühendust info@kirjastusmaurus.ee ja löö kaasa tuleviku hariduse edendamises.

**TULE
PILOTEE-
RIMA!**

ÕPI õppeplatvorm

2021. aastal pärast TaskuTargaga ühinemist arendasime üheskoos välja õpetajat toetava digitaalse tööriista, mis aitab õppetööd korraldada ja planeerida: ÕPI platvormi. Pikad distantsõppeperioodid viimasel paaril aastal on näidanud, et vajadus funktsionaalse õppeplatvormi järele aina kasvab. ÕPI platvormi saab edukalt kasutada nii distants- kui ka kontaktõppes.

ÕPI teeb õpetamise ja õppimise mugavamaks ning on igale õpetajale hea abivahend.

LOO KLASSIPÄEVIKUID

Selleks et õpilastega töötada, saad lisada nad päevikutesse. Seejärel näevad õpilased sama digiõpikut, mida kasutatakse klassis. Nii saavad nad õppida kasvõi teises maailma otsas.

PLANEERI TUNDE TERVEKS ÕPPEAASTAKS

Ühe hiireklõpsuga on võimalik luua tunnikava igast digimaterjalist, mis on sinu ÕPI platvormi litsentsi sees. Tunnikava koosneb digimaterjali peatükkidest ja lisaülesannetest – see on nagu digitaalne märkmik, mis aitab õppetööd planeerida. Õpilasele tekib möödunud tundidest isiklik õpirada, mis annab hea ülevaate läbitud temadest.

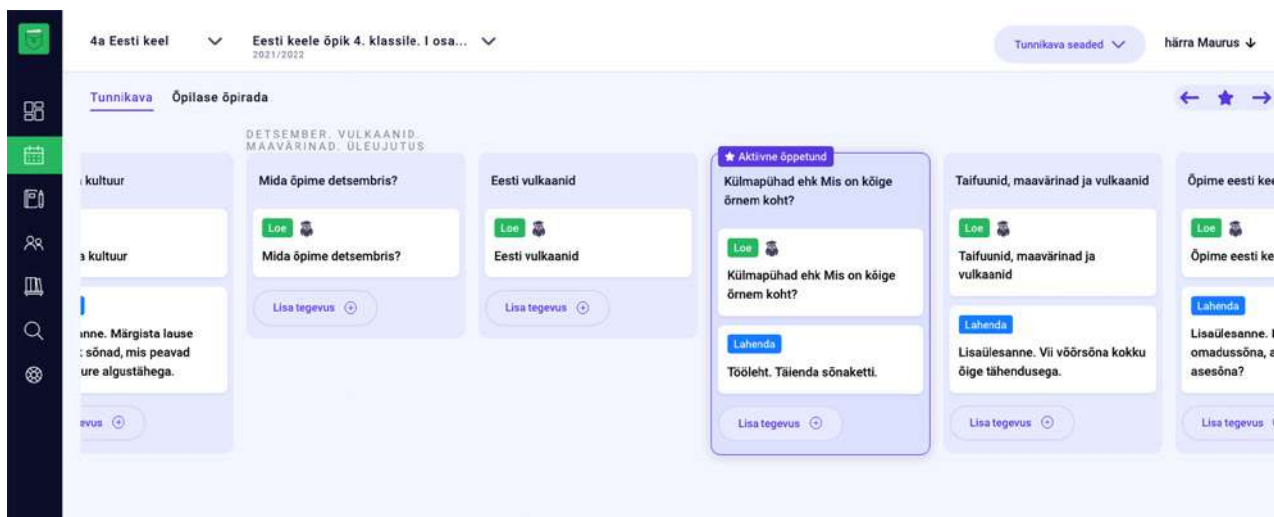
MUGAV SISSELOGIMINE

ÕPI-sse saad kerge vaevaga sisse logida Stuidiumi või eKooli kontoga.

The screenshot shows the ÕPI platform interface for a 4th-grade Estonian language lesson plan. The user is logged in as 'härira Maurus'. The interface displays a weekly overview with lesson cards for different dates:

- 13. DETSEMBER:** 'Mida eesti keelega peale hakata?' (What to do with Estonian?) with tasks like 'Õpime koma' (Learn comma), 'Uurime vanimaid sõnu' (Research oldest words), and 'Lahendame ristsõna' (Solve a crossword). Includes a 'Harjutus' (Exercise) card for 'Koma' (Comma) dated 15.12.2021 and a 'Link' to 'Eesti keele vanimad sõnad' (Oldest Estonian words).
- 15. DETSEMBER:** 'Sõnavara' (Vocabulary) with tasks like 'Mõtleme välja 100 detsembrikuuga seotud sõna' (Think of 100 words related to December) and 'Tähistame Teele sünnipäeva' (Celebrate Teele's birthday). Includes a 'Loe ja lahenda' (Read and solve) card for 'Detsembris õpime (4. kl eesti keele õpik I osa)' (We learn in December (4th grade Estonian textbook I part)) and a 'Tunnikontroll' (Lesson control) card for 'Tunnikontroll: koma' (Lesson control: comma).
- 20. DETSEMBER:** 'Aktiivne õppetund' (Active lesson) with 'Valmistume jõuludeks' (Get ready for Christmas) tasks like 'Jõulutradsioonid (kuidas tähistati vanasti jõule?)' (Christmas traditions (how was Christmas celebrated in the past?)) and 'Loovkirjutamine. Muinasjutt "Mis loom on jõulusokk?"' (Creative writing. Fairy tale "What animal is a Christmas sock?"). Includes a 'Vaata' (Watch) card for 'Video: Kes elab metsa sees?' (Video: Who lives in the forest?).

There is also a 'Lisa õppetund' (Add lesson) button in a dashed box.

SINU TUNNID SINU MOODI

Kõiki tunnikavasid saad muuta ja ümber teha täpselt selliseks, nagu sulle meeldib.

- Kustuta või lisa õppetunde.
- Tõsta tundides olevaid tegevusi ümber.
- Lisa erinevaid materjale TaskuTargast või internetist.
- Loo uusi või kasuta olemasolevaid mälumänge TaskuTarga andmebaasist.

Ei kasuta Mauruse materjale? Loo tühi tunnikava ja täida see endale meelepäraste tegevuste ja ülesannetega.

SAADA ÕPILASTELE KODUTÖID

ÕPI kaudu saad kodutöid saata läbi kodutööde süsteemi. Lisa sobivad tegevused ja ülesanded, määra esitamise tähtaeg ja saada kodutöö tee. Kodutöö lahendamist saad jälgida reaalselt, mis muudab distantsõppe või tunnitegevused eriti mugavaks. Nii saad õpilast kohe aidata, kui selleks tekib vajadus. Kõiki kodutöid saad mugavalt saata ka Stuudiumisse ja eKooli.

ANALÜÜSI JA SUHTLE

Kodutööde tulemusi aitavad analüüsida automatiseeritud kontrolliga ülesanded. Saad ülevaate lahendamise kestusest, katsete arvust, õpilase vastustest ning protsentuaalsest koondtulemusest. Iga kodutöö all saad anda õpilasele tagasisidet või teda innustada ja toetada. Õpilane omakorda saab küsida lisainfot või paluda abi ülesande lahendamisel.

KUIDAS OSTA?

ÕPI platvormi litsentsi saab osta nii kogu koolile kui ka ühele klassile. Hindadest ja ostuvõimalusest loe lähemalt lk 88.

TULE
KOOLITU-
SELE!

ÕPI veebikoolitustel näitame platvormi peamisi funktsioone ja räägime, kuidas keskkonda võimalikult efektiivselt kasutada. Koolitused toimuvad **Zoomi keskkonnas**.

Septembris

7. september kell 15.00
8. september kell 15.00

Oktoobris

5. oktoober kell 15.00
6. oktoober kell 15.00
26. oktoober kell 15.00
27. oktoober kell 15.00

NB! Koolituste ajakavas võib tekkida muudatusi. Hoida end täpse infoga kursis sotsiaalmeedias või meie kodulehel.

facebook.com/taskutark
facebook.com/kirjastusmaurus
taskutark.ee
kirjastusmaurus.ee

TERE, ARMSAD KLASSIÕPETAJAD!

Interaktiivsed digilahendused on juba mõnda aega varvalt piilunud koolitundidesse ja nendest on saanud uus normaalsus. Kool vajab eakohaseid interaktiivseid õppematerjale, mis aitavad jõuda õppekavas sätestatud eesmärkideni.

Meie digimaterjalide valik ja võimalused on taas teinud suure hüppe. Esimese kooliastme Lotte ja Jutulinna sarja kõikide paberõpikute ja tööraamatute interaktiivne sisu on kättesaadav TaskuTargas ning paberõpikute klassikomplektide tellijaile on need koos lisamaterjalidega tasuta!

Digiformaadi lisandumine annab võimaluse luua rohkem toetavaid materjale nii õpetajale kui õpilasele. TaskuTargast leiab õpetaja nii Lotte kui ka Jutulinna komplekti juurde prinditavad töölehed, tunnikontrollid, iseseisvad tööd ning eeltäidetud töövihikud ja tööraamatud. Järjest täieneb interaktiivsete lisaülesannete kogu. Need on nüüd diferentseeritud kolmeks raskusastmeks. Soovitan tundi alustada sissejuhataivate ehk kergemate lisaülesannetega. Seejärel lahendada tunni ülesanded, millele leiab lisaülesannete hulgas samuti lisa. Eraldi lisaülesanded on kiirematele ning nutikamatele õpilastele.

Jutulinna komplekti kasutavatele HEV õpilastele pakub TaskuTark lisaks kergematele lisaülesannetele lühendatud ja lihtsustatud õpikutekste, mille juures on rohkem sõnaseletusi ning interaktiivseid ülesandeid teksti mõistmise kohta.

Töökavad koos lõimingu ideede ning eeldatud õpitulemustega saab õpetaja alla laadida iga õppeaine kohta eraldi või koondtabelina. Kui koolis ei kasutata veel Jutulinna digimaterjale, leiate töökavad ka Mauruse kodulehelt. Seal samas on ka kuulamisülesannete helifailide link, mis on Tasku Targas tasuta lisamaterjal pealkirjaga „Jutulinna kuulamispalad“.

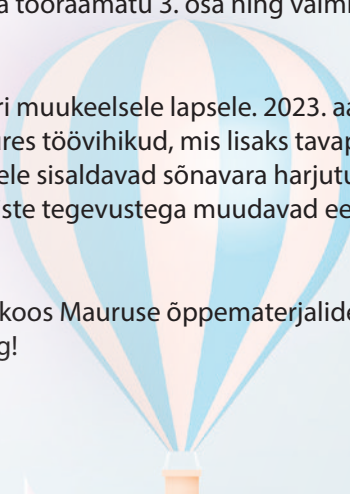
Mauruse algklasside õppekomplektid täienevad pidevalt. 2022. aastal tuli trükitist Jutulinna 1. klassi matemaatika tööraamatu 3. osa ning valmis sai digiõpik „Jutulinna muusikaaed“.

Uue suunana täieneb Jutulinna sari muukeelsele lapsele. 2023. aasta sügiseks on 1. klassi aabitsa ja lugemiku juures töövihikud, mis lisaks tavapärasele kirjatehnika ja õigekeele harjutustele sisaldavad sõnavara harjutusi, dialooge ning pildikaarte, mis koos mänguliste tegevustega muudavad eesti keele õppimise lõbusaks ja ladusaks.

Tere tulemast õppima ja õpetama koos Mauruse õppematerjalidega, kus uusi ja põnevaid asju lisandub kogu aeg!

Avastusterohket kooliaastat!

Marika Reili,
esimese kooliastme toimetaja

I kooliaste

1. klass

JUTULINN

LOTTE

TERE, KOOL!

JUTULINNA MUUSIKAAED

2. klass

JUTULINN

TERE, SÕBER!

3. klass

JUTULINN

TERE, MAAILM!

JUTULINNA ÕPPEKOMPLEKT 1. KOOLIASTMELE

Jutulinna 1. kooliastme õppekomplekti ühendab Jutulinna keskkond ja tegelased, mis on justkui pärismaailma mudel, kus tegutsevad sõbralikud ja ettevõtlikud inimesed. Jutulinnas on kool, raamatukogu, muuseum, kohvik, kauplus, vabrik, ajalehetoimetus jm. Jutulinna õppekomplekti peategelased on Kaisa ja Madis ning õpetaja Villem, kes armastab väga loodust ja mälumänge.

Jutulinna iga klassi õppekomplektid on eesti keele, matemaatika ja loodusõpetuse valdkondades tugevalt lõimitud ning koostatud üldõpetuse põhimõtteid järgides. Selline kontseptsioon toetab materjalide koos kasutamist läbi terve kooliastme. Samas on kõigi ainete õppematerjale võimalik kasutada ka eraldi, kuid parima tunnetuse terviklikust ja lõimitud õpest annab täiskomplektide kasutamine.

Õppematerjalid aitab tervikuks liita TaskuTarga veebikeskkond, kus on digiteeritud pabermaterjal, suur hulk lisaülesandeid, tunnikontrollid ja iseseisvad tööd, mida on hea kasutada kontrolltöödena.

Kõik Jutulinna materjalid on koostatud riikliku õppekava teemasid järgides.

Jutulinna kontseptsiooni ja paljude tekstide autor on tuntud lastekirjanik Kätlin Vainola.

TOETAB
ÜLD-
ÕPETUST!

AVA OMA AABITS!

VAAS	A-PEL-SIN	VARB-LA-NE	PU-NA-NE KOTT
VEE-KLAAS	JOON-LAUD	PU-TU-KAS	NE-LI AST-RIT
AKEN	TAM-ME-OKS	ARG ÄMB-LIK	ROO-SA PI-NAL

TaskuTargas
lisamaterjalid
õpilasele ja
õpetajale!

Digimaterjalide ja õpetajaraamatu kasutamiseks tuleb koolil soetada paberkomplekt kogu klassile. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

JUTULINNA 1. KLASSI KOMPLEKT

kirjastusmaurus.ee/jutulinn-1

AABITS
Õne Ints, Kätlin Vainola,
Elina Sildre
Pehme köide, värviline,
A4, 140 lk, 2021,
uuendatud kordustrukk 2022

- Väärtuskesksed lugemispalad.
- Suulist kõnet arendavad pildid.
- Dialoogid algajale lugejale.
- Häälimisharjutused.
- Mängud keeleteemade õppimiseks.
- Liikluslehed.

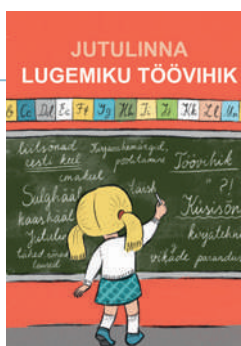
AABITSA TÖÖVIHIK
Õne Ints, Elina Sildre
Pehme köide, kahevärviline,
A4, 79 lk, 2021,
uuendatud kordustrukk 2022

- Peenmotoorikat toetavad eelharjutused koos täheridadega.
- Lugemis- ja kirjutamisülesanded.
- Vanasõnad ja mõistatused.
- Tähesalmid.
- Keskendumist ja lõõgastumist soodustavad värvitavad tähed.
- Võimalus harjutada ka lahuskirja.

LUGEMIK
Õne Ints, Kätlin Vainola,
Elina Sildre
Pehme köide, värviline,
A4, 2021

- Teemakohased koomiksid nii lugemiseks kui ka jutustamiseks.
- Rubriik „Õpi neid sõnu lugema“ enne tervikteksti lugemist.
- Mängud keeleteemade õppimiseks.

LUGEMIKU TÖÖVIHIK
Õne Ints, Elina Sildre
Klamberköide, kahevärviline,
A4, 2021

- Paaris- ja rühmatööd.
- Mitmekülgsed harjutused.
- Enesehindamise ülesanded.
- Kuulamisplade helifailid TaskuTargas tasuta.

AABITSA HEV-TÖÖLEHED

Ingrid Talvist

- Väljaprintitavad töölehed TaskuTargas aabitsa-komplekti õpetajaraamatus.
- Täheread abistavate märkidega.
- Sõnade lugemine ja kirjutamine tähtede lisamise teel.
- Lühikesed sõnad ja laused.

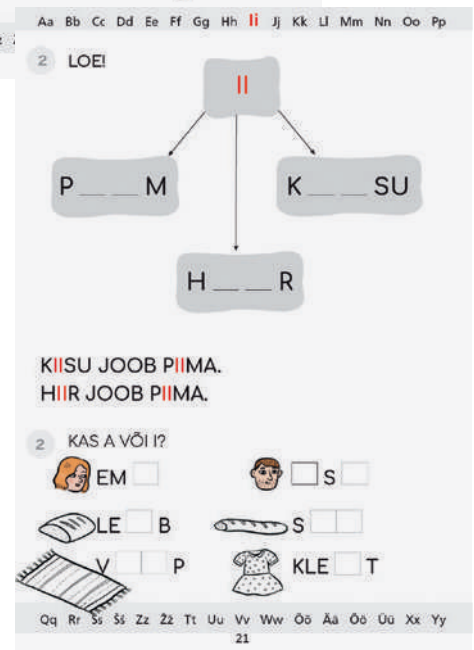
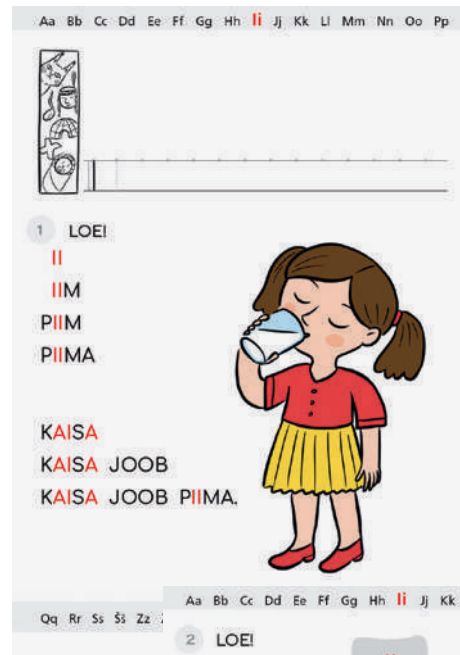
ÕPIME LUGEMA JA KIRJUTAMA

Ingrid Talvist

Klamberköide, värviline, A4, 2022

UUS

- Jutulinna aabitsa HEV-töölehed pabertöövihikuna.
- Täheread abistavate märkidega.
- Sõnade lugemine ja kirjutamine tähtede lisamise teel.
- Lühikesed sõnad ja laused.

TaskuTargas AABITSAL JA LUGEMIKUL

- Digiõpik.
- Õpetaja töökava koos lisanõuannetega.
- Iga peatüki juures vaatamiseks paberaabitsa ja töövihiku leheküljed.
- Digitaalne ladumisaabits.
- Printimiseks täringud, aabitsategelaste pildid, „head soovid“ aabitsast, liiklusemärgid, reeglid ja mõisted.
- HEV-töölehed printimiseks.
- Liikluskoomiks pilthaaval vaatamiseks.
- Liiklusemärgid slaididena vaatamiseks.
- Lugemiku töövihiku helindatud kuulamisülesanded.
- Õpetajale eeltäidetud töövihikud. **UUS!**

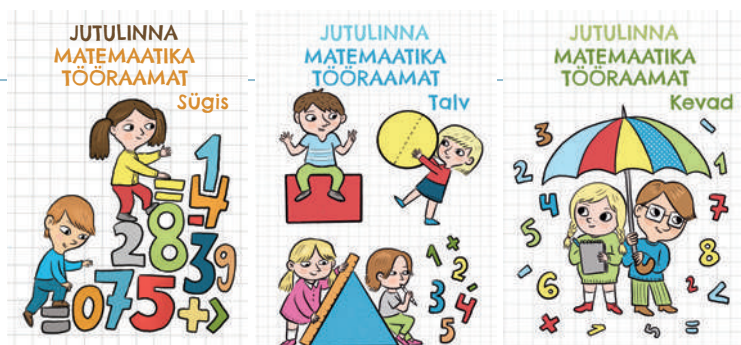

VILLEMI KIRJAVIIK

Heli Prii, Mare Kabel

Klamberköide, kahevärviline, 168 x 239 mm,
88 lk, 2021, uuendatud korduustrükk 2022

- Tähe kirjutamine üksikult ja sõna koosseisus.
- Lause kirjutamise harjutused.
- Aabitsa ja töövihikuga lõimitud harjutused.

MATEMAATIKA TÖÖRAAMATUD

Regina Reinup

I osa. Sügis: klamberköide, värviline, A4, 88 lk, 2021

II osa. Talv: klamberköide, värviline, A4, 72 lk, 2021

III osa. Kevad: klamberköide, värviline, A4, 88 lk, 2022

- Suur rõhk seoste loomisel igapäevaeluga.
- Paaristöö ja aruteluküsimused.
- Igale õppetunnile kuulub kaks lehekülge.
- Lõimitud loodusõpetuse ja liikluse teemadega.

LOODUSÕPETUSE TÖÖRAAMAT

Õne Ints

Klamberköide, värviline, A4, 72 lk, 2021,
uuendatud korduustrükk 2022

- Loodusõpetus on Jutulinna aabitsakomplekti keskne osa – loodusõpetuse teemad läbivad kõiki teisi aineid.
- Iga peatüki alguses häälestavad küsimused, millele tunni lõpuks leitakse vastus.
- Järgib looduse aastaringi.
- Sisaldab lihtsasti läbiviidavaid katseid ja vaatlusi.

PUUKORISTAJA

11

LEEVIKE

11

Tasku-
Targas

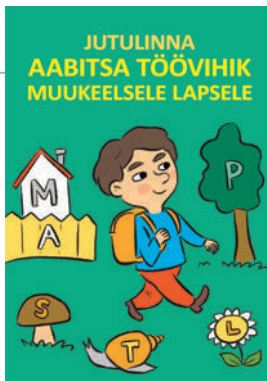
- Tööraamatu ülesanded digis interaktiivsed.
- Arvudega ladumisaabits.
- Pabertööraamatu leheküljed vaatamiseks.
- Õpetajale eeltäidetud tööraamatud. **UUS!**

Tasku-
Targas

- Digitööraamat. **UUS!**
- Paljud ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Lisakaartide pildid slaididena ja ka printimiseks.
- Pabertööraamatu leheküljed vaatamiseks.
- Õpetajale eeltäidetud tööraamat. **UUS!**
- Lisamaterjaliks interaktiivsed videotunnid.

Tööraamatu vahel on lisakaardid, mis õpetavad tundma taimi, loomi, aastaegu ning sorteerima prügi. Ühel küljel on pilt ja teisel sõna.

JUTULINNA AABITSA TÖÖVIHIK MUUKEELSELE LAPSELE

Marika Reili

Klamberköide, A4,
kaheväriline, 2023

Hind: 5.90

UUS

Ilmuvad
2023.
aastal!

Töövihikud aitavad Jutulinna 1. klassi komplekti järgi õppida ka muukeelsele lapsel. Nende kõrval ei ole enam vaja kasutada n-ö tavalist aabitsa ja lugemiku töövihikut. Muukeelsele lapsele mõeldud paber-töövihikuid toetavad TaskuTargas leiduvad lisamaterjalid nii lapsele kui ka õpetajale. Metoodiline lisamaterjal tuleb ka Jutulinna 1. klassi matemaatika ja loodusõpetuse tööraamatute juurde, mis juhendab neid kasutama muukeelse lapse õpetamisel.

- Tavapärased kirjatehnika ja õigekeele harjutused.
- Sõnavara harjutused.
- Sõnavara harjutamiseks pildikaardid.
- Lühikesed dialoogid sõnavara kinnistamiseks.
- Iga teksti juurde kuuluvad pildiseeriad.

JUTULINNA LUGEMIKU TÖÖVIHIK MUUKEELSELE LAPSELE

Marika Reili

Klamberköide, A4,
kaheväriline, 2023

Hind: 5.90

UUS

Tasku-
Targas

- Metoodiline juhend õpetajale.
- Paljud ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Interaktiivsed lisaülesanded sõnavara õppimiseks ja kinnistamiseks.
- Aabitsa ja lugemiku tekstid rohkete sõnaseletustega.
- Õpetajale eeltäidetud töövihikud.

Jutulinna
1. klassi
komplekti
hind alates
45 eurot.

Toetavad
materjalid
õpetajale
TaskuTargas

Jutulinna 1. klassi üldõpetusliku komplekti töökava

- Abiks õpetajale, et Jutulinna aabitsakomplekti ja „Jutulinna muusikaia“ järgi viia läbi üldõpetuslikku õpet.
- Sisaldab
  - eesti keele, liiklusõpetuse, loodusõpetuse, matemaatika ja muusika töökavasid;
  - aabitsa autori Õne Intsu ideid, mida kasutada kunsti- ja tööõpetuses.
- Materjal on organiseeritud ainete, nädalate ja tundide kaupa ning nende vahel on lihtne liikuda.

Jutulinna aabitsakomplekti metoodiline juhend

- Põhjalik abivahend õpetajale.
- Avab üldõpetuse põhimõtteid.
- Selgitab komplekti kuuluvate materjalide koostamise lähtealuseid, nende ülesehtust ja kasutatud sümbolite tähendust.
- Sisaldab palju ideid ja praktilisi nippe tundide läbiviimiseks.

- Aabitsakomplekti saab kasutada täielikult üldõpetuse meetodit järgides, kuid seda on võimalik kasutada ka tavapärase tunniplaaniga, sest arvestab õppeainete nädala mahtu. Ka töökava on selle järgi üles ehitatud. Üldõpetuslikel päevadel saab õpetaja tegemisi ning teemasid enda soovi kohaselt paigutada. Töökavasse on lisatud ka meisterdusideid, videolinke ning lisainfot uudishimulikele.
- Jutulinna aabitsakomplekt võimaldab luua kolm üldõpetuslikku teemapäeva nädalas: kaks teemat on aabitsateksti- ja/või loodusteema-põhised ja kolmas keskendub liiklusele. Üldõpetuslikke teemapäevi toetab ka matemaatika.
- Loodusõpetuse, matemaatika ja aabitsa/ lugemiku teemad on omavahel otseselt või kaudselt seotud. Nii võib aabitsa piltidelt avastada vihjeid loodusteema kohta või leida töövihikust lisaülesande, mis kinnistab loodusõpetuse teemasid.
- Võimalus süveneda kahel järjestikusel üldõpetuslikul päeval samasse teemasse annab õpetajale aega keskenduda just sellele osale, mis lastele huvi pakub. Samas jätab see ruumi lisada sobivaid meisterdusi, lisalugemisi ja teemaarendusi.
- 2023. aastal lisanduvad komplektile ka aabitsa ja lugemiku töövihikud muukeelsele lapsel.

Aabitsas on eraldi liikluslehed valminud koostöös Transpordiametiga – õppides Jutulinna aabitsaga, pole eraldi liiklusaabitsat enam vaja.

AUTORID

Jutulinna kontseptsiooni looja ja põhiautor **Õnne Ints** on töötanud üle 20 aasta klassi-õpetajana ja pälvinud Tartumaa aasta õpetaja tiitli. Ta on oma töös kasutanud pikalt üldõpetuslikku tööviisi. Praegu töötab Õnne Tartu Luterliku Peetri koolis algklasside õpetajana.

Jutulinna materjalide teine autor on lastekirjanik **Kätlin Vainola**, kelle sulest on ilmunud kõik Jutulinna ilukirjanduslikud tekstid ja palad. Kätlin on kirjutanud ka Jutulinna 2. ja 3. klassi materjalide tekstid.

Kõik Jutulinna materjalid on illustreerinud armastatud kunstnik **Elina Sildre**.

Matemaatika materjalid on loonud kogenud autor **Regina Reinup**, kes on varem kirjutanud õppematerjale ka teisele kooliastmele.

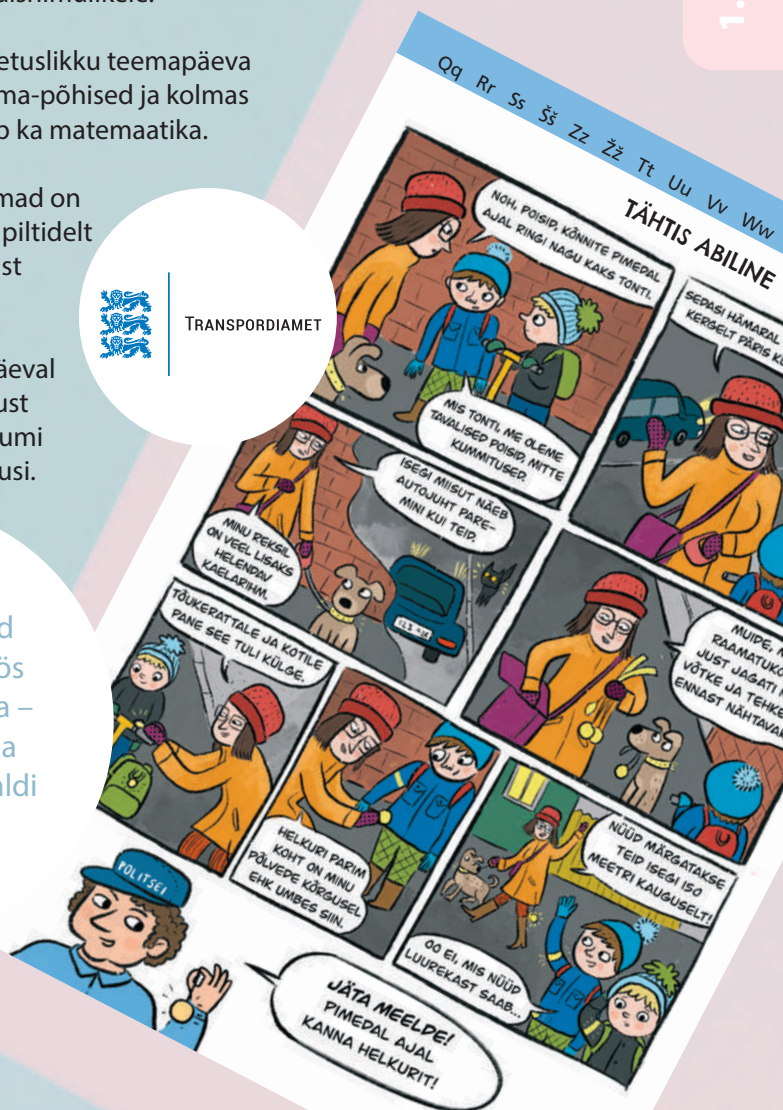
1. klassi eesti keele HEV-materjalid on koostanud **Ingrit Talvist**, Paide Hillar Hanssoo põhikooli eripedagoog ja klassiõpetaja.

2. klassi eesti keele HEV-materjalid on koostanud **Reesi Sirvi**, Kadrina keskkooli eripedagoog-nõustaja ja HEV-koordinaator.

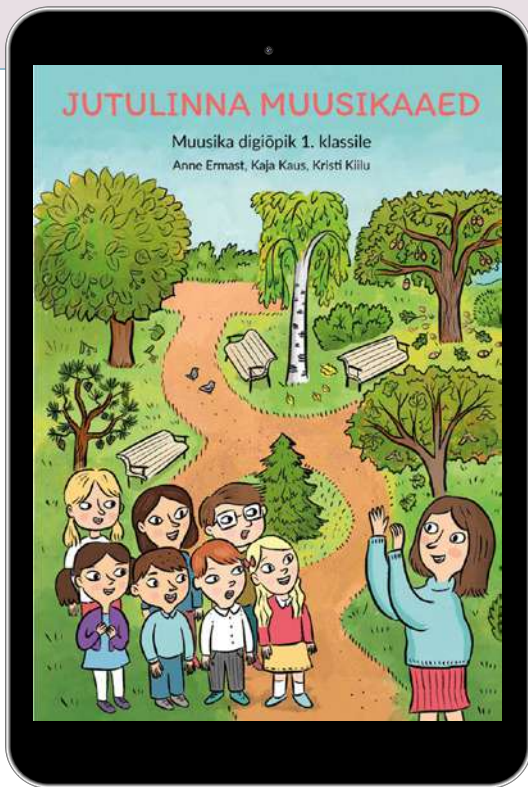
1. klassi töövihikud muukeelsele lapsel on koostanud **Marika Reili**, kes on rohkem kui 10 aastat õpetanud eesti keelt muukeelsetele lastele.

TRANSPORDIAMET

TaskuTargas on õpetajale kõik vajalik käeulatuses – koos lisamaterjalide ja teemaarendustega

JUTULINNA MUUSIKAAED

Anne Ermast, Kaja Kaus, Kristi Kiilu,
Elina Sildre

Veebiõpik: kirjastusmaurus.ee/muusik

Hind: 100/kool

UUS

Jutulinna
1. klassi
komplekti
tellijale
TASUTA!

AUTORID

Anne Ermast on Tallinna Kivimäe põhikooli muusikaõpetaja, koorijuht ja instrumendiringi juhendaja.

Ta on kolme lastelaulude kogumiku autor ning ühtlasi valitud Tallinna aasta aineõpetajaks.

Kaja Kaus on Jakob Westholmi gümnaasiumi muusikaõpetaja ja Eesti muusika- ja teatriakadeemia rütmika lektor.

Kristi Kiilu on muusikapedagoogika professor ning Eesti muusika- ja teatriakadeemia muusika pedagoogika eriala õppejõud.

kirjastusmaurus.ee/muusika

Jutulinna muusikaaed on muusika digiõpik I kooliastmele, mis aitab tekitada lastes muusikahuvi, toetab aineoskuste õpetamist ning avardab õpilaste kultuurilist silmaringi.

- Digiõpiku koostamisel on peetud oluliseks õppetöö sidumist suhtlus- ja väärtuspädevuste arendamisega.
- Tähtsal kohal on ka Eesti rahvakultuur ning traditsioonid – nii on õpikus eraldi peatükid näiteks rahvakalendri tähtpäevade kohta.
- Jutulinna muusikaaed ühendab endas nii muusika- kui ka üldõppe pädevusi.

Esimese kooliastme muusika digiõpiku prototüübi loomise projekti rahastas EASi innovatsiooniosaku programm 6000 euroga. Prototüübi valmimist toetas Euroopa Liit.

MIDA ÕPETAJA JUTULINNA MUUSIKAAIAST LEIAB?

- Igal õppenädalal on oma teema, millest leiab samad tegelased, kes on Jutulinna teiste õppeainete õpikutes ja töövihikutes. Samas on digiõpikut võimalik edukalt kasutada ka teiste Jutulinna õppematerjalideta.
- Õpetaja saab valida, kas järgida õppenädalaid, mis vastavad teistele Jutulinna materjalidele, või valida endale sobilikud osad, mida tunnis valikuliselt kasutada.
- Jutulinna muusikaaed on kompaktne ja selles leidub palju tegevusi – see lihtsustab igapäevast tundide planeerimist ning aitab vähendada ettevalmistusaega.
- Õpikus on olemas kõik osad, mida tunni läbiviimiseks vaja läheb:
  - laulmine,
  - liikumine,
  - muusika kuulamine ja sellega seotud ülesanded,
  - muusikalise kirjaoskuse harjutused nii veebis kui ka printitavatel töölehtedel,
  - laulude juurde sobivad pillipalad õpilastele,
  - loovad ülesanded nii üksi kui ka paaris tegemiseks ning rühmatöök.

JUTULINNA ÕPPEKOMPLEKT 2. KLASSILE

kirjastusmaurus.ee/jutulinn-2

LUGEMIK. EESTI KEELE ÕPIK 2. KLASSILE

Kätlin Vainola, Elina Sildre

I osa: pehme köide, värviline, A4, 112 lk, 2016, uuendatud korduustrükk 2018, juuredtrükk 2021

II osa: pehme köide, värviline, A4, 144 lk, 2016, juuredtrükk 2019

EESTI KEELE TÖÖVIHK 2. KLASSILE

Kaja Kivisikk, Kätlin Vainola, Elina Sildre

I osa: klamberköide, kahevärviline, A4, 112 lk, 2016, uuendatud korduustrükk 2022

II osa: klamberköide, kahevärviline, A4, 120 lk, 2016, uuendatud korduustrükk 2022

Tasku-
Targas

- Mitmekesised tekstid, nii eesti kui ka välismaised autorid.
- Lugemistekstide lõpus olevad ülesanded suunavad arutlema, fantaseerima, analüüsima ja edasi uurima.
- Palju erinevaid tekstiliike: jutud, luuletused, valmid, näidendid, meedia-, teabe- ja tarbetekstid.
- Suur rõhk eneseväljendusel ja loovusel.
- Lõbusad pildid toetavad õppesisu mõistmist ja arendavad jutustamisoskust.

- Kuulamisülesanded interaktiivsete harjutustega.
- Diferentseeritud interaktiivsed lisaülesanded iga tunni juures. **UUS!**
- HEV-töölehed printimiseks. **UUS!**
- Iga tunni juures lehitsetavad töövihiku leheküljed.
- Paljud töövihiku harjutused on muudetud interaktiivseks.
- Iga keeleteema lõpetuseks lühike tunnikontroll. **UUS!**
- Iga kuu lõpus iseseisev töö: A- ja B- ning lihtsam variant. **UUS!**
- Õpetajale eeltäidetud töövihik.
- Lühendatud ja lihtsustatud ümberjutustused õpiku tekstidest. **UUS!**

TaskuTargast leiab eesti keele ja matemaatika eeltäidetud töövihikud ja diferentseeritud interaktiivsed lisaülesanded!

maurus
ÕPPEMATERJALIDE KIRJASTUS

UUS

**EESTI KEELE
HEV-TÖÖLEHED
2. KLASSILE**
Reesi Sirvi

- Asuvad TaskuTargas lugemiku õpetajavaates.
- Lihtsamad harjutused tunni teemadel.
- Funktsionaalse lugemise harjutused.

MATEMAATIKA TÕÖRAAMAT 2. KLASSILE

Sirje Piht, Merily Piht, Elina Sildre

I osa: klamberköide, värviline, A4, 122 lk, 2016, juurdetrükk 2019, 2021

II osa: klamberköide, värviline, A4, 120 lk, 2016, juurdetrükk 2019, 2021

TaskuTargast leiab eesti keele ja matemaatika eeltäidetud töövihikud ja diferentseeritud interaktiivsed lisaülesanded!

- Kuulamisülesanded ja neid toetavad töölehed.
- Paaristöö võimalus, aruteluküsimused.
- Iga lehe õppetunnile kuulub keskmiselt kaks lehekülge.
- Tööraamatu lõpus on kordamisteemad.

Tasku-
Targas

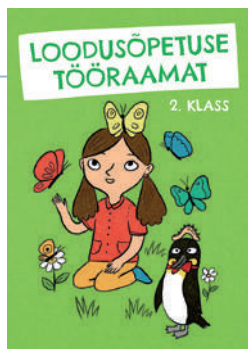
- Tööraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Iga tunni juures on diferentseeritud interaktiivsed lisaülesanded. **UUS!**
- Kuulamispalad ja toetavad ülesanded.
- Iga teema lõpetuseks lühike tunnikontroll. **UUS!**
- Iga kuu lõpus iseseisev töö: A- ja B- ning lihtsam variant. **UUS!**
- Õpetajale eeltäidetud tööraamat.

1.

Lahenda ristsõna.

Kontrolli

Interaktiivne ristsõna
TaskuTargas.

LOODUSÕPETUSE TÖÖRAAMAT 2. KLASSILE

Liivia Kivit, Elina Sildre

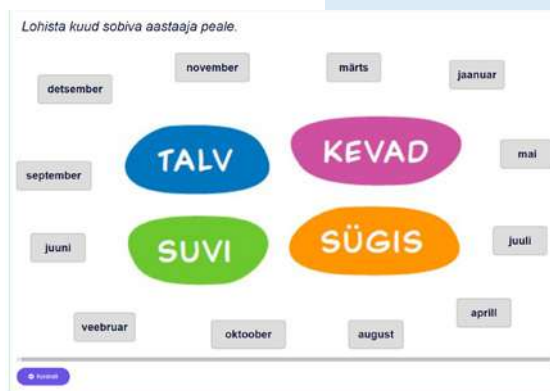
Klamberköide, värviline, A4, 100 lk, 2016, uuendatud kordustrukk 2018, juurdetrükk 2021

- Tööraamatu ülesehitus järgib looduse aastaringi.
- Rõhk on kogemusõppel:
  - palju katseid, uurimistöid ja vaatlusi;
  - rohkelt praktilisi tegevusi nii klassiruumis kui ka looduses läbiviimiseks.
- Mitme teema juurde on lisatud kodune töö.

Tasku-Targas

- Tööraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Iga tunni juurde on loodud interaktiivsed lisaülesanded.
- Kuulamispalad ja neid toetavad ülesanded.
- Lingid lisamaterjalile internetist.
- Iseseisvad tööd.
- Õpetajale eeltäidetud tööraamat. **UUS!**

INIMESEÕPETUSE TÖÖRAAMAT 2. KLASSILE

Evelin Sulaoja, Tiina Stamm, Kätlin Vainola, Elina Sildre

Klamberköide, värviline, A4, 96 lk, 2016, uuendatud kordustrukk 2018, juurdetrükk 2022

- Toetub kiusamisvastasele programmile KiVa ja projektile „Kiusamisest vaba lasteaed ja kool“.
- Aitab klassis luua sõbralikumat õhkkonda.
- Võimalus kaasata lähikonda: peret, kooli töötajaid, sõpru jt.
- Mitmekesised ülesanded: individuaalsed ülesanded, arutelu klassiga, loov lähenemine jm.
- Loovtegevuse leheküljed.

Tasku-Targas

- Osad tööraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Iga tunni juurde on loodud interaktiivsed lisaülesanded.
- Printitavad töölehed.
- Teemakaardid.

Komplekti hind alates 40 eurost.

Digimaterjalide ja õpetajaraamatu kasutamiseks tuleb koolil soetada paberkomplekt kogu klassile. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

JUTULINNA ÕPPEKOMPLEKT 3. KLASSILE

kirjastusmaurus.ee/jutulinn-3

Komplekti
hind alates
40 eurost.

Digimaterjalide ja õpetajaraamatu kasutamiseks tuleb koolil soetada paberkomplekt kogu klassile. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

EESTI KEELE ÕPIK 3. KLASSILE

Kätlin Vainola, Heli Prii, Kaja Kivisikk, Elina Sildre

I osa: pehme köide, värviline, A4, 128 lk, 2017, uuendatud korduustrükk 2019

II osa: pehme köide, värviline, A4, 124 lk, 2017, uuendatud korduustrükk 2019

EESTI KEELE TÖÖVIHIK 3. KLASSILE

Kaja Kivisikk, Heli Prii, Kätlin Vainola, Elina Sildre

I osa: klamberköide, kahevärviline, A4, 92 lk, 2017, juurdetrükk 2019, 2021

II osa: klamberköide, kahevärviline, A4, 104 lk, 2017, juurdetrükk 2019, 2021

- Õpik on jagatud aastaringi ja rahvakalendri tähtpäevi järgivateks teemadeks.
- Tutvutakse eri ametite ja elukutsetega.
- Lugemispalad ja tekstid nii eesti kui ka välismaa autoritelt.
- Tutvutakse teabeotsingu võimalustega.
- Pildileheküljed aitavad arendada visuaalse teksti analüüsisioskust.
- Loovtööde projektid.

- Mitmekesised ülesanded:
  - harjutus iga õpiku lugemispala kohta,
  - keeleõppeteemad,
  - loovharjutused,
  - paaris- ja rühmatööd,
  - sõnavara laiendamise ülesanded.
- Värvitavad illustatsioonid.

Tasku- Targas

- Kuulamisülesanded interaktiivsete harjutustega.
- Iga tunni juurde on loodud diferentseeritud interaktiivsed lisaülesanded. **UUS!**
- Iga tunni juurde kuuluvad lehitsetavad töövihiku leheküljed.
- Iga keeleõppe teema lõpetuseks lühike tunnikontroll. **UUS!**
- Iga kuu lõpus iseseisev töö: A- ja B- ning lihtsam variant. **UUS!**
- Õpetajale eeltäidetud töövihik.
- Lühendatud ja lihtsustatud ümberjutustused õpiku tekstidest. **UUS!**

MATEMAATIKA TÕÖRAAMAT 3. KLASSILE

Regina Reinup, Elina Sildre

I osa: klamberköide, värviline, A4, 112 lk, 2017, uuendatud korduustrükk 2020

II osa: klamberköide, värviline, A4, 96 lk, 2017, uuendatud korduustrükk 2020

III osa: klamberköide, värviline, A4, 120 lk, 2018, juurdetrükk 2019, 2021

- Autori eesmärk on säilitada ja ergutada laste loomulikku uudishimu.
- Rutiinne arvutamisoskuse treenimine on põimitud Jutulinna ja igapäevaelu lugudega.
- Tõöraamatu koostamisel on arvestatud kalendri ja tähtpäevadega.
- Iga tunni materjal mahub paarislehele.
- Iga teema lõpeb kordamisega.
- Iga tunni vastab kindel kodune ülesanne tõöraamatu lõpus olevas eraldi osas.

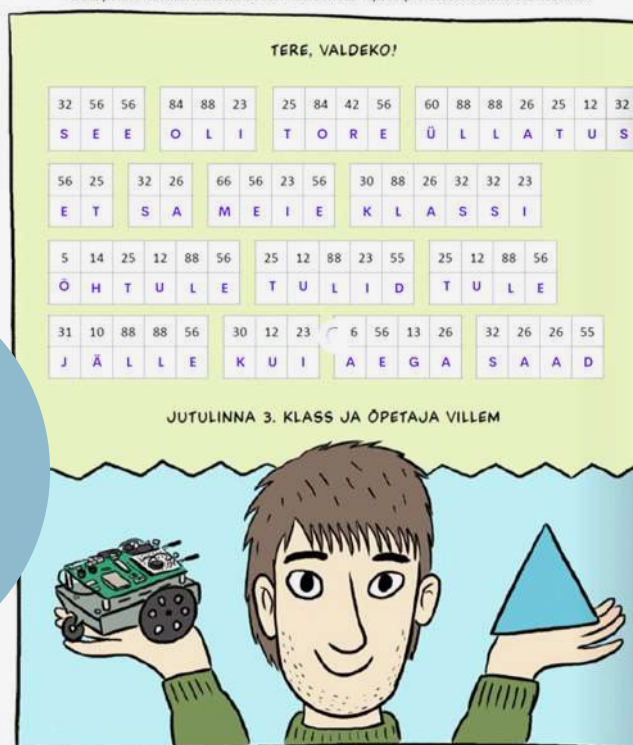
TaskuTargas

- Tõöraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Iga tunni juurde on loodud diferentseeritud interaktiivsed lisaülesanded. **UUS!**
- Iga teema lõpetuseks lühike tunnikontroll. **UUS!**
- Iga kuu lõpus iseseisev töö: A- ja B- ning lihtsam variant. **UUS!**
- Õpetajale eeltäidetud tõöraamat.

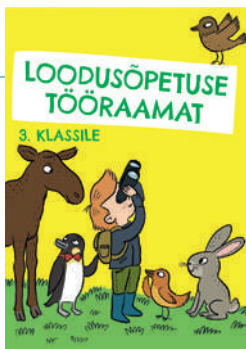
TaskuTargast leiab eesti keele ja matemaatika eeltäidetud töövihikud ja diferentseeritud interaktiivsed lisaülesanded!

104. Kaart professor Valdekole

Nädal pärast klassiõhtut saatsid Jutulinna 3. klassi lapsed professor Valdekole tänukaardi.

LOODUSÕPETUSE TÕÖRAAMAT 3. KLASSILE

Maarika Männil, Kristina Reineller,
Elina Sildre

Klamberköide, värviline, A4, 120 lk,
2018, uuendatud korduustrükk 2019

- 2023. aastal ilmuvast korduustrükis on paljud ülesanded, selgitused ja juhised muudetud lihtsamaks.
- Tööraamat tutvustab looduse üldist toimimist ja lihtsamaid seoseid erinevate elusolendite ning elus- ja eluta looduse vahel.
- Palju erinevaid ülesandetüüpe.
- Materjal aitab kujundada süsteemset mõtlemist.
- Olulisel kohal on säästva arengu ja jätkusuutliku elu põhimõtted.

2023. aastal
ilmub ümber
töötatud
korduustrükk.

Tasku-
Targas

- Soovitused tundide läbiviimiseks.
- Paljud tööraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Prinditavad töölehed.
- Iga tunni juurde kuuluvad interaktiivsed lisaülesanded.
- Veebilingid lisamaterjalile.

LISAÜLESANNE 1

Klõpsa kõikidele toitudele, mis on tervislikud!

INIMESÕPETUSE TÕÖRAAMAT 3. KLASSILE

Riina Meidla, Ülle Säälik

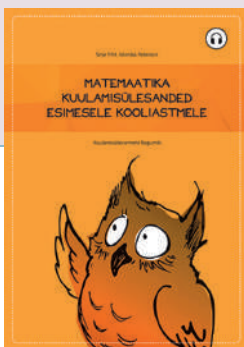
Klamberköide, värviline, A4,
104 lk, 2017, juurdetrükk 2019, 2021

- Tööraamat sobitub hästi kooli- ja kalendri-aasta rütmiga.
- Välditud on negatiivseid näiteid, pakutakse sobivaid ja oodatud hea käitumise viise.
- Õppesisu avavad lood, mis on seotud laste igapäevaeluga.
- Tööraamatut läbivad eneseanalüüsi leheküljed.

Tasku-
Targas

- Osad tööraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Iga tunni juurde kuuluvad interaktiivsed lisaülesanded.
- Prinditavad töölehed.

taskutark.ee/opi/course/matemaatika-kuulamisulesanded-i-kooliastmele/

MATEMAATIKA KUULAMISÜLESANDED I KOOLIASTMELE

Sirje Piht, Monika Peterson

Digitaalne lisamaterjal TaskuTargas

Hind: 19.90

- Komplekt aitab muuta matemaatikatunnid huvitavamaks. Selles on kaksümmend kuulamisülesannet ja juhised õpetajale nende läbiviimiseks.
- Iga kuulamisülesanne sisaldab sisse loetud kuulamisteksti, sama teksti väljaprintitavana, õpilase töölehte printimiseks ja täidetud töölehte vastuste kontrollimiseks.
- Tekstid on lugenud näitlejad Ursula Ratasepp ja Sergo Vares.

kirjastusmaurus.ee/usundid

USUNDIÕPETUSE TÖÖRAAMAT I KOOLIASTMELE

Olga Schihalejev, Nete Tutsu, Helene Toivanen, Greete Palksaar, Aleksandra Sooniste

Klamberköide, värviline, A4, 120 lk, 2016

Hind: 7.90

- Aitab vastata lapse loomulikele eksistentsiaalsetele küsimustele, keskendudes väärtuskasvatusele.
- Tutvustatakse eri religioonide esindajaid lapse vaatepunktist.
- Tööraamat järgib pühade aastaringi, põimides omavahel rahvakombestiku ja kristliku sisu.
- Kogemuspõhised praktilised ja loovad ülesanded.

„TERE, ...!“ SARI ESIMESELE KOOLIASTMELE

Kõik õpikud on pehmete kaantega, värvilised ja A4-formaadis.

Esimese kooliastme komplekt „Tere, ...!“ on loodud keelekümbustusprogrammile, aga seda kasutatakse ka klassides, kus õpilaste keeletase varieerub või õpilaste kodune keel erineb. Õppekomplekti saab lisamaterjalina kasutada ka tavaklassides.

Koostajate eesmärk on vastavalt riikliku õppekava ootustele loimida aine- ja keeleõpet, toetades sealjuures erineva keele- oskusega õpilaste koostööd. Õppekomplektis pööratakse tähelepanu kõikidele esimese kooliastme õppeainetele, suurem rõhk on keeleõpetusel, loodusõpetusel ja inimeseõpetusel. Sari valmis õpetajate ja õpilaste koostöös.

kirjastusmaurus.ee/tere-sari

- Materjal on läbi kolme aasta jagatud suuremateks teemadeks:
- esimese kooliaasta teemad käsitlevad last ümbritsevat koolikeskkonda,
- teisel kooliaastal lisandub kodukoha ja Eesti ainek, ja
- kolmandal kooliaastal avastatakse maailma: Euroopat ja kaugemaid maid.
- Lihtsad tekstid, mis iseloomustavad meie igapäevaelu.
- Iga teema lõpus on eneseanalüüsi ülesanded, mis arendavad suulist ja kirjalikku väljendusoskust.
- Töövihikutes on õpitu kohta lisalehed iseseisvaks tööks.

ÕPIKUD

	Hind
Aabits. Tere, kool! 1. klass, 1. osa	12.50
Tere, kool! 1. klass, 2. osa	12.50
Tere, sõber! 2. klass, 1. osa	12.50
Tere, sõber! 2. klass, 2. osa	12.50
Tere, maailm! 3. klass, 1. osa	12.50
Tere, maailm! 3. klass, 2. osa	12.50

TÖÖVIHIKUD

	Hind
Tere, kool! 1. klass, 1. osa	5.90
Tere, kool! 1. klass, 2. osa	5.90
Tere, sõber! 2. klass, 1. osa	5.90
Tere, sõber! 2. klass, 2. osa	5.90
Tere, maailm! 3. klass, 1. osa	5.90
Tere, maailm! 3. klass, 2. osa	5.90

LIJ LAI PALUN
LILL LAUD PILT
KELL LAUL KLASS

12 KAKSTEIST

1. VAATA PILTI LK 11 JA 12. MIS PILDIL TOIMUB?
2. MEISTERDA PILDIRAAM. LÕIKA RAAM SEEST TÜHIKAS
3. VALI PILDILT TEGELANE. PAIGUTA TEGELASELE PILDIRAAM. MIS SIIN TOIMUB? MIS TUJU ON SELLEL TEGELASEL? MIKS? MIDA TA KUULEB, MIDA TA NÄEB?
4. MIS RUUMID ON KOOLIS?

RUUM LIISA LOOMADE SINU
JA MARDI KOOL KOO

FOTO FELIKS FANTAASIA
FIRMA FOOR TELEFON
FILM FRED KEEPFR
VALGUS JA FOOR ON KOKKU VALGUSFOOR.

24 KAKSKÜMMEND NELI

Keelekümbusprogramm

„Tere, ...!“ õppekomplekti annab Maurus välja koostöös SA Innove Keelekümbusprogrammiga. 2022. aastal ilmub „Tere, kool!“ 1. osa uuendatud väljaanne.

1. VAATA LOOMALASTE MÄNGULINNA. KUS SINA ELAKSID? NÄITA SÕBRALE OMA KOOLITEED. KAS LIIGUD JÄLGSI, RATTAGA VÕI BUSSIGA? KUS POORAD VASKÜLE, KUS PAREMALE?
2. LÕE JA JOONISTA MAJA, NIMENE, VALGUSFOOR, ÜLEKÄIGURADA, AUTO VÕI BUSS
3. TUTVUSTAGE OMA PILTE. TUNNUSTA NAABRIT.
4. VÄRVI ÜHENDA SÕBIVA NIMETUSEGA.

RING

KOLMNURK

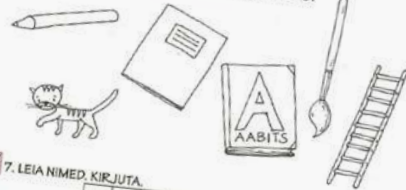
RUUT

5. LÕIKA VÄRVILISEST PAPERIST KUJUNDEID, KOOSTA MUSTREID. LÕO TEGELASI.

22 KAKSKÜMMEND KAKS

MINA JA KOOL

6. VÄRVI PILDID, MIS OLID EELMISES ÜLESANDES!

7. LEIA NIMED, KIRJUTA.

I	L	I	I	S	A	A
M	A	R	T	A	I	I
A	I	A	M	U	K	I
A	M	I	S	U	A	

NIMED

MINA JA KOOL

ÜKSTEIST 11

6. MIS SÕNAD ON ÕPIKUS LINNAMÄNGU PILDIL? VÄRVI E JA H TÄHED

PORGAND	AUTO	TAHVEL
KOOL	POST	APTEEK
HIIR	RONG	LAULIK
MUKI	KAHVEL	POOD

7. KOOSTA LIITSÕNU. ÜHENDA.

LIIKLUS TEE
SÕIDU FOOR
VALGUS MÄRK

8. MISSUGUSEID LIIKLUSREEGLEID TUNNEB? AITA JÄNES ÜLE TEE!

KUIDAS TÄIDAD REEGLEID LIIKLUSES?
ALATI MÕNIKORD HARVA
KUIDAS TÄIDAD KLASSI KOKKULEPEID?
ALATI MÕNIKORD HARVA

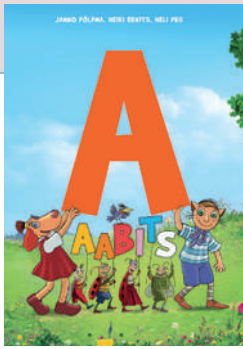
MINA JA KOOL

KAKSKÜMMEND KOLM 23

LOTTE ÕPPEKOMPLEKT 1. KLASSILE

kirjastusmaurus.ee/lotte-1

Mänguline ja fantaasierikas Lotte maailm on õppekomplektina seotud tervikuks lapsele tuttavate tegelaste ja paikade kaudu. Materjal pakub palju loomingulisi ülesandeid ja loovat lähenemist ning sobib eriti hästi pisut nõudlikumatele õppuritele. Lotte materjalid väärtustavad traditsioone ja eesti kultuuri, pannes aluse aja-loomunnetusele, luues samas eelarvamustevaba ja avatud keskkonna. Leiutajateküla tegelased julgustavad last küsima ja vastuseid otsima, enda lahendusi välja pakkuma ja neid põhjendama.

LOTTE AABITS

Janno Põldma,
Heiki Ernits, Heli Prii

Pehme köide, värviline,
A4, 168 lk, 2015,
uuendatud kordustruk 2019

AABITSA TÖÖVIHIK

Janno Põldma,
Heiki Ernits, Heli Prii

Klamberköide, kahevärviline,
A4, 104 lk, 2015, uuendatud
kordustruk 2019

KIRJATEHNIKA 1. KLASSILE

Heli Prii, Mare Kabel,
Loone Ots

Klamberköide, kahevärviline,
168 x 239 mm, 88 lk, 2015,
uuendatud kordustruk 2018

Tore on ka mängides õppida. Lotte matemaatika tööraamatu I osas on viit õppetundi läbiv loovtöö ja paljude peatükkide juures mängusoovituse (juhised tööraamatu lõpus). II osa lõpus on ülesandeid nuputamiseks ja praktiliseks tegutsemiseks. Loodusõpetuse tööraamatu lõpus on 18 mängu ja kuue koostöö juhised.

TaskuTargas leidub Lotte õppekomplektile rohkelt lisaülesandeid ning muud lisamaterjali nii õpilasele kui ka õpetajale. Suur osa tööraamatute ülesannetest on TaskuTargas interaktiivsed. Pabermaterjalide klassikomplekti ostjale on Lotte digimaterjalid koos õpetajaraamatuga TaskuTargas tasuta.

**Komplekti
hind
40 eurot.**

Digimaterjalide ja õpetajaraamatu kasutamiseks tuleb koolil soetada paberkomplekt kogu klassile. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

Tasku-
Targas

LUGEMIK. EESTI KEELE ÕPIK 1. KLASSILE

Janno Põldma, Heiki Ernits,
Loone Ots, Heli Prii

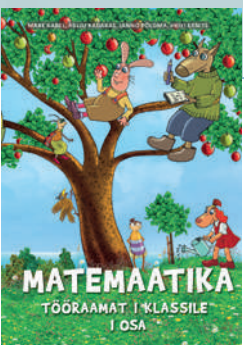
Pehme köide, värviline, A4,
144 lk, 2015, uuendatud
korduustrükk 2018

LUGEMIKU TÖÖVIHK

Heli Prii, Heiki Ernits,
Janno Põldma, Eve Kraiss,
Loone Ots

Klamberköide, kahevärviline,
A4, 120 lk, 2015, uuendatud
korduustrükk 2020

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 1. KLASSILE

Mare Kabel, Helju Kadakas,
Janno Põldma, Heiki Ernits

I osa: klamberköide, värviline, A4, 112 lk,
2015, uuendatud korduustrükk 2019

II osa: pehme köide, värviline, A4, 140 lk,
2015, uuendatud korduustrükk 2020

LOODUSÕPETUSE TÖÖRAAMAT 1. KLASSILE

Maarika Männil,
Mariann Joa, Janno
Põldma, Heiki Ernits

Klamberköide, värviline, A4,
88 lk, 2015, uuendatud
korduustrükk 2019

Lotte 1. klassi komplekti töökava

- Abiks õpetajale Lotte 1. klassi komplekti kasutamisel.
- Sisaldab eesti keele, loodusõpetuse, matemaatika lõimitud töökavasid ja lõimingut liiklusõpetusega.
- Materjal on organiseeritud ainete, nädalate ja tundide kaupa ning nende vahel on lihtne liikuda.

Aabits ja lugemik

- Digiaabits ja digilugemik.
- Iga peatüki juures on soovitusel tunnitegevusteks ning lisaküsimused ja arutlusteemad.
- Interaktiivne ladumisaabits tähtede õppimiseks ja häälikuliseks analüüsiks.
- Enamiku peatükkide juures interaktiivsed automaatkontrolliga lisaharjutused.
- Abimaterjal lugemisraskustega õpilastele koos eripedagoogi soovitustega.
- Anu Lambi loetud aabitsa ja lugemiku kuulamistekstid.
- Õpetajale aabitsategelaste pildid printimiseks.
- Iga peatüki juures saab vaadata ka paberõpiku ja töövihiku lehti.
- Õpetajale eeltäidetud töövihikud.
- Õpime mängides! Kolm mängu Kahooti keskkonnas: Klausimõistatused, Lotte viktoriin ja Klausivanasõnad.

Matemaatika tööraamat

- Paljud tööraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Paljude peatükkide juures on soovitusel tunnitegevusteks ning lisaküsimused ja arutlusteemad.
- Veebipõhine arvudega ladumisaabits.
- Iga tunni juures 1–3 interaktiivset automaatkontrolliga lisaharjutust.
- Prinditavad lisatöölehed.
- Tööraamatu külgi saab vaadata ekraanil.
- Õpime mängides: mängude ja loovtööde juhised.
- Õpetajale eeltäidetud tööraamat.

Loodusõpetuse tööraamat

- Paljud tööraamatu ülesanded on veebis interaktiivsed.
- Iga peatüki juures on soovitusel tunnitegevusteks ning lisaküsimused ja arutlusteemad.
- Iga tunni juures 1–3 interaktiivset automaatkontrolliga lisaharjutust.
- Tööraamatu küljed ekraanil vaatamiseks.
- Õpime mängides (lisad): loodusõpetuse mängud.
- Õpetajale eeltäidetud tööraamat.

HEAD EESTI KEELE JA KIRJANDUSE ÕPETAJAD!

Suur tänu, et valite eesti keele ja kirjanduse õpetamiseks Mauruse materjalid! Samuti palju tänu tagasiside eest kõigile, kes on aidanud muuta meie õppevara üha paremaks ja kasutatavamaks.

Eesti keele tööraamatud, mis 2023/2024. õppeaastaks hõlmavad tervikuna II ja III kooliastme, koguvad populaarsust. Kiidusõnu on pälvunud eelkõige muidugi sisu, aga ka vorm – teooria ja praktika üheskoos ning mugav kätte võtta. Sama mugava formaadi saavad uueks õppeaastaks 5. klassi tööraamatud. TaskuTarga keskkonnas on kõigil tööraamatutel nüüd ka veebivariant: harjutusi saab soovi või vajaduse korral teha veebis ja üheste vastustega lahendusi kohe kontrollida. Peale selle pakub TaskuTark töökava, mida õpetaja võib sealsamas oma äranägemise järgi muuta ja täiendada. Iga peatüki juures on interaktiivsed lisaülesanded ja prinditavad töölehed ning grammatikateemade kokkuvõtteks õpetajale prinditavad kontrolltööd kolmes variandis.

Eesti keele II ja III kooliastmes käsitletavat grammatikateemat leiab TaskuTargast ka eraldi õpiampsudena. See tähendab, et kui õpilane vajaks järeleaitamist mingis kindlas valdkonnas, näiteks kokku- ja lahkukirjutamise reeglite omandamisel, saab teda sinna suunata kas iseseisvalt või õpetaja-lapsevanema pilgu all harjutama.

Uusi kirjanduse õpikuid on kaua oodatud ja lõpuks saame nende üle ühiselt rõõmustada. Erilist heameelt valmistab, et õpikud julgustavad igaüht looma ja katsetama, avavad päriselu kõiki tahke ning annavad kinnitust, et kirjanduses pole ükski vastus kunagi vale. Täiesti kindlasti kujuneb tänu avara vaatega õpikutele kirjandusest paljude õpilaste lemmikaine. Õpetajale on veebis toeks töökava, interaktiivsed lisaülesanded ja prinditavad töölehed.

Jätkub gümnaasiumi õppematerjalide uuendamine. TaskuTarka on kolinud praktilise eesti keele värskendatud digiõpik. Kõik teised gümnaasiumi kohustuslike kursuste materjalid on olemas nii tavapärase õpikutena kui ka veebis. Samuti pakub Maurus enamiku valikkursuste materjale.

Igal aastal uuendame ja täiendame eksamiteks valmistumise kogumikke. Põhikooli lõpetajad saavad kogumiku abil korrata lõpueksamiks ja gümnaasiumi sisseastumiskatseteks, abiturientid valmistuda eesti keele riigieksamiks.

Senisest suuremat tähelepanu oleme pööranud eesti keele teise keelena õppijate toetamisele. Eesti keele teise keelena eksamikogumik hõlmab kõiki riigieksami ja B2-taseme eksami teemasid ning on veebivariandina ka TaskuTargas. Samas pakume A2–B1- ja B2-taseme paremaks omandamiseks eraldi õpiampse, mis keskenduvad kuulamisele, lugemisele ja grammatikale. A2-, B1- ja C1-tasemele on olemas ka harjutuskogumikud.

Jätkuvat õpi- ja õpetamislusti soovides

Esta Hainsalu,
eesti keele ja kirjanduse toimetaja

Eesti keel ja kirjandus

II kooliaste

EESTI KEEL 4. KLASSILE
EESTI KEEL 5. KLASSILE
EESTI KEEL 6. KLASSILE
KIRJANDUS 5. KLASSILE
KIRJANDUS 6. KLASSILE **uus!**

III kooliaste

EESTI KEEL 7. KLASSILE
EESTI KEEL 8. KLASSILE **uus!**
EESTI KEEL 9. KLASSILE **uus!**
KIRJANDUS 7. KLASSILE **uus!**
VALMISTU PÕHIKOOLI EKSA MIKS. EESTI KEEL

Gümnaasium

EESTI KEEL
KIRJANDUS
VALMISTU EESTI KEELE RIIGIEKSAMIKS

Eesti keel teise keelena

HARJUTA EESTI KEELT A2–B1. LUGEMIS-, KUULAMIS- JA
GRAMMATIKAÜLESANDED LASTELE JA TÄISKASVANUTELE **uus!**

HARJUTA EESTI KEELT C1. 30 KUULAMIS- JA 30 LUGEMISÜLESANNET **uus!**

VALMISTU EKSA MIKS. EESTI KEEL TEISE KEELENA.
RIIGIEKSAM JA B2-TASEME EKSA M

II KOOLI- ASTE

kirjastusmaurus.ee/eesti-keel

Õpetajat toetavate materjalide kasutamiseks TaskuTargas tuleb koolil soetada digimaterjalide klassikomplekt või ÖPI litsents üheks õppeaastaks. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

- Eri raskusastmega lustakad ja harivad tekstid, palju põnevat lugemismaterjali eri ajastutest.
- Lihtsalt ja selgelt esitatud teooria.
- Lõiming loodusõpetuse töökavaga õpetab hoidma nii ennast kui ka ümbritsevat keskkonda.
- Juhendid projektitöö algteadmiste omandamiseks.

EESTI KEELE ÖPIK 4. KLASSILE

Anti Saar, Raina Tiidovee, Ene Riis, Raina Rääp, Maarja Valk

I osa: poolköva köide, värviline, 210 × 250 mm, 152 lk, 2016, teine uuendatud korduustrükk 2021

II osa: pehme köide, värviline, 210 × 250 mm, 208 lk, 2017, teine uuendatud korduustrükk 2022

Hind: 13.90

EESTI KEELE TÖÖVIHIK 4. KLASSILE

Raina Tiidovee, Ene Riis, Raina Rääp

I osa: klambersköide, värviline, A4, 80 lk, 2017, kolmas uuendatud korduustrükk 2022

II osa: klambersköide, värviline, A4, 106 lk, 2017, kolmas uuendatud korduustrükk 2022

Hind: 5.50

- Tegevõpetajate koostatud metoodiliselt mitmekesised harjutused.
- Öpiku lugemispaladega lõimitud praktilised ülesanded.
- Rohkelt pilt- ja tekstülesandeid. Põnevad eakohased ristsõnad ja muud nuputamisülesanded, mis aitavad õpitud kinnistada.
- Keerulisemate ülesannete puhul näidislahendused.
- Ülesanded digipädevuse arendamiseks, interaktiivsed harjutused veebis.

Tasku-
Targas

- Digiõpik.
- Õpetaja töökava koos metoodiliste nõuannetega, viited lisamaterjalile.
- Iga peatüki juures interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.
- Prinditavad kontrolltööd.

Tasku-Targas

- Digitööraamat.
- Õpetaja töökava koos viidetega lisamaterjalile.
- Teadmisi kinnistavad interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.
- Prinditavad kontrolltööd.

EESTI KEELE TÖÖRAAMAT 5. KLASSILE

Kaja Männi, Reet Varik

I osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 160 lk, 2018, uuendatud korduustrükk 2023

II osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 214 lk, 2019, uuendatud korduustrükk 2023

Hind: 7.50

Uus
formaat!

- Nüüd sama mugavas formaadis nagu teised eesti keele tööraamatud.
- Teoreetiline osa on esitatud lühidalt ja õppijasõbralikult koos mitmekesise harjutusvaraga.
- Ülesannete alustekstid tutvustavad Eesti eri paiku.
- Lugemis- ja kirjutamisülesanded; pilt- ja tekstülesanded; iseseisvad, paaris- ja rühmatööd.
- Eraldi tekstiõpetuse peatükid koos eri tüüpi näidetega.

PINTSU JA TUTSIKU LUGEMIK. KIRJANDUSÕPIK 5. KLASSILE

Aidi Vallik

I osa: pehme köide, värviline, 210 x 250 mm, 128 lk, 2018

II osa: pehme köide, värviline, 210 x 250 mm, 136 lk, 2019

Hind: 11.50

Tasku-Targas

- Digiõpik.
- Õpetaja töökava koos viidetega lisamaterjalile.
- Teadmisi kinnistavad interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.
- Prinditavad kontrolltööd.

- Funktsionaalset lugemisoskust ja eneseväljendusoskust arendav mitmekesine materjal.
- Läbiv teema on hoolimine oma lähedastest ning loodushoid.
- Iga lugemispala autori ja tema loomingu lühitutvustus, keerulisemate sõnade seletused.
- Teooria on esitatud lühidalt ja selgelt koos vastavate näidetega.
- Erineva tasemega ülesanded, rühma- ja klassitööd, andekatele lastele mõeldud kirjanduspähhkid.

EESTI KEELE TÖÖRAAMAT 6. KLASSILE

Merle Pindmaa, Hanna-Stina Vigel

I osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 120 lk, 2020, juurdetrükk 2022

II osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 216 lk, 2021, juurdetrükk 2022

Hind: 7.50

- Õpik ja töövihik mugavalt ühiste kaante vahel – teooria ja praktika on koos.
- Tööraamat seob eesti keele õppematerjalid II kooliastmes ühtseks tervikuks.
- Lõimitud teiste valdkondadega, sealhulgas pakub vahvaid liikumismänge.
- Ülesannete alustekstid tutvustavad maailma eri paiku.
- Eraldi tekstiõpetuse peatükid koos eri tüüpi näidetega.

Tasku-
Targas

kirjastusmaurus.ee/eesti-keel

- Digitööraamat.
- Õpetaja töökava koos viidetega lisamaterjalile.
- Teadmisi kinnistavad interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.
- Printitavad kontrolltööd.

MAIDU JA MARI LUGEMIK. KIRJANDUSÕPIK 6. KLASSILE

Aidi Vallik

Pehme köide, värviline, 210 x 250 mm, ilmub 2023

Hind: 11.50

kirjastusmaurus.ee/kirjandus

- Läbiv teema on tunde- ja väärtuste maailma ning silmaringi avardamine, enda ja teiste mõistmine.
- Mitmekesine ja köitev lugemismaterjal eri aegade autoreilt nii Eestist kui ka mujalt maailmast.
- Erineva tasemega ülesanded, rühma- ja klassitööd.
- Iga lugemispala autori ja tema loomingu lühitutvustus, keerulisemate sõnade seletused.
- Teooria on esitatud lühidalt ja selgelt koos vastavate näidetega.

III KOOLI- ASTE

Õpetajat toetavate materjalide kasutamiseks TaskuTargas tuleb koolil soetada digimaterjalide klassikomplekt või ÕPI litsents üheks õppeaastaks. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

MAAGILINE KEELEMAAILM. EESTI KEELE TÖÖRAAMAT 7. KLASSILE.

Merle Pindmaa, Hanna-Stina Vigel

I osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 2021

II osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 2021

Hind: 7.50

Tasku-
Targas

kirjastusmaurus.ee/eesti-keel

- Tegevõpetajate koostatud tööraamat seob alates III kooliastme algusest teooria ja praktika – õpilasel on põhikooli lõpetamisel kõik kordamiseks vajalik mugavalt olemas.
- Suulised ja kirjalikud ülesanded; iseseisvad, paaris- ja rühmatööd; mitmekesine harjutusvara.
- Materjal suunab õpilast ise edasi mõtlema, midagi tuletama, arutlema ja fantaseerima.
- Löiming nii ainesiseselt kui ka teiste valdkondadega, rohkelt liikumisülesandeid.

- Digitööraamat.
- Õpetaja töökava koos viidetega lisamaterjalile.
- Teadmisi kinnistavad interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.
- Prinditavad kontrolltööd.

kirjastusmaurus.ee/kirjandus

KIRJANDUS MEIE ÜMBER. ÕPIK-LUGEMIK 7. KLASSILE

Ott Kilusk

Pehme köide, värviline,

210 x 250 mm, 2022

Hind: 11.50

UUS

- Digiõpik.
- Õpetaja töökava koos viidetega lisamaterjalile.
- Teadmisi kinnistavad interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.

Tasku-
Targas

- Õpik-lugemik käsitleb kirjandust kui igapäeva-elu loomulikku osa, mis on kõikjal meie ümber.
- Teooria saab selgeks mängu ja katsetamise teel, toeks näidistekstid ja õppija omalooming.
- Lugemispalad on varustatud sõnaseletustega, et õpilasel oleks lihtne omandada laiemat ja kujundlikumat sõnavara.
- Õpilane saab tunda end nutika avastajana ning jõuda ise tähendusteni.

MAAGILINE KEELEMAAILM. EESTI KEELE TÕÖRAAMAT 8. KLASSILE

Merle Pindmaa, Eerika Naison

I osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 2022

II osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 2022

Hind: 7.50

UUS

kirjastusmaurus.ee/eesti-keel

- Käepärasel formaadis tööraamat esitab lühidalt ja lihtsalt vajalikud keelereeglid.
- Mitmekesine harjutusvara, põnevad ülesanded ja liikumismängud aitavad teooriat kinnistada.
- Tekstid on valitud lähtuvalt otstarbekusest ja tihedast seotusest päriseluga.
- Rõhk on loovuse soodustamisel, silmaringi laiendamisel ning isiksuse mitmekülgse arendamisel.

Tasku-
Targas

- Digitööraamat.
- Õpetaja töökaava koos viidetega lisamaterjalile.
- Teadmisi kinnistavad interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.
- Printitavad kontrolltööd.

MAAGILINE KEELEMAAILM. EESTI KEELE TÕÖRAAMAT 9. KLASSILE

Merle Pindmaa, Eerika Naison

I osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 2023

II osa: pehme köide, värviline, 175 x 250 mm, 2023

Hind: 7.50

UUS

Tasku-
Targas

- Digitööraamat.
- Õpetaja töökaava koos viidetega lisamaterjalile.
- Teadmisi kinnistavad interaktiivsed lisaharjutused ja töölehed.
- Printitavad kontrolltööd.

- Tööraamat seob eesti keele õppematerjalid III kooliastmes ühtseks tervikuks, sh II osa keskendub õpitu kordamisele.
- Kõik keelereeglid on esitatud lühidalt ja lihtsalt.
- Eri tüüpi tekstid on seotud praktilise eluga.
- Mitmekesine harjutusvara, põnevad ülesanded ja liikumismängud aitavad teooriat kinnistada, arendavad silmaringi ja soodustavad loovust.

GÜMNAASIUM

kirjastusmaurus.ee/eesti-keel-10-12
PRAKTILINE EESTI KEEL (digiõpik)

Karin Kaljumägi (I ja III kursuse põhiautor);
Tiina Alekõrs, Maria Murumaa-Mengel,
Lauri Tankler, Eve Tisler, Maarja Valk,
Liina Lepsalu, Maike-Liis Piirits, Külli Park,
Kristin Parts, Inger Pürjema, Triinu Palo,
Andra Siibak

I osa **hind 6.60**II osa **hind 6.60**III osa **hind 6.60**

Täielikult
digiformaadis õpik
on nüüd TaskuTargas
uuendatud kujul.

- Täielikult digiformaadis õpik on nüüd TaskuTargas uuendatud kujul.
- Võimaldab hõlpsasti otsida ja leida vajalikku materjali, seda on mugav ja lihtne kasutada ka iseõppijal.
- Hõlmab kõiki kolme praktilise eesti keele kursust, seega on kasutatav kogu gümnaasiumiastmes.
- Materjal on struktureeritud nii kursuse- kui ka osaoskusepõhiselt.
- Õpitud saab kinnistada interaktiivsete testide abil, töölehti on võimalik ka välja printida.
- Kasutatav nii nutiseadmes kui ka arvutis.

VALMISTU EESTI KEELE RIIGIEKSAMIKS 2023**Maarja Valk**

*Klamberköide, mustvalge, A4,
96 lk, ilmub jaanuaris 2023*

Hind: 6.90

UUS

- Sobib nii eesti keele tundidesse kui ka iseseisvaks harjutamiseks ja kordamiseks enne riigieksamit.
- Katab kõiki tähtsamaid eesti keele valdkondi: ortograafia, stiil ja levinumad stiilivead, teksti mõistmine ja kirjalik eneseväljendusoskus.
- Selge ülevaade peamistest keelereeglitest, kogumiku lõpus ortograafiaülesannete vastused.
- Sisaldab eelmiste aastate eksamivariantide valikut.

MEEDIA JA MÕJUTAMINE

Eve Tisler, Lauri Tankler

Pehme köide, värviline, 170 x 240 mm, 112 lk,
2019, uuendatud kordustrükk 2021

Hind: 16.70

KEEL JA ÜHISKOND

Anna Verschik, Anastassia Zabrodsckaja,
Reet Igav, Helin Kask, Andra Kütt

Kõva köide, värviline, 170 x 240 mm, 192 lk, 2017

Hind: 16.70

- Õpik aitab lugeda, mõista ja mõtestada sõnumeid, mida vahendavad meediaväljaanded, sotsiaalmeedia või reklaamid.
- Kõik peatükid käsitlevad mõnda kindlat aspekti, kuidas meedia võib mõjutada igapäevaelu.
- Iga teema juurde on toodud kaasaegseid ja noortele mõistetavaid näiteid nii Eestist kui ka mujalt maailmast.
- Ülesanded suunavad arutelule ja juhtumianalüüsile.
- Huvilistele on antud rohkelt viiteid lisalugemiseks.

KORRAS KEEL, SOBIV STIIL, SELGE SÕNUM

Katrin Kern, Ilona Võik

Pehme köide, värviline, 170 x 240 mm, 132 lk,
2014, uuendatud kordustrükk 2021, juurdetrükk 2022

Hind: 16.70

KEELEMEEL. EESTI KEELE KÄSIRAAMAT KEELEÕPPIJALE

Krista Mägi, Piibe Leiger, Tiiu Puik, Ivika Hein

Kõva köide, mustvalge, 148 x 210 mm, 240 lk,
2012, uuendatud kordustrükk 2019

Hind: 16.70

Gümnaasiumi
eesti keele
õpikud TaskuTargas
ka digiõpikuna!

kirjastusmaurus.ee/kirjandus-10-12

Gümnaasiumi kirjanduse kohustuslike kursuste õpikud TaskuTargas ka digiõpikuna!

MAAILMAKIRJANDUS

Rein Raud

Poolköva köide, värviline, 170 x 240 mm, 208 lk, 2017, kordustrükk 2021

Hind: 16.70

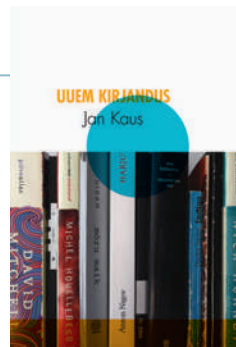

20. SAJANDI KIRJANDUS

Jan Kaus

Pehme köide, värviline, 170 x 240 mm, 176 lk, 2015

Hind: 16.70

UUEM KIRJANDUS

Jan Kaus

Pehme köide, värviline, 170 x 240 mm, 192 lk, 2015

Hind: 16.70

KIRJANDUS JA SELLE LIIGID

Märt Väljataga

Poolköva köide, värviline, 170 x 240 mm, 164 lk, 2014, uuendatud kordustrükk 2016

Hind: 14.80

MAAILM VEETILGAS

Eva Lepik, Edward Kess

Pehme köide, värviline, 170 x 240 mm, 152 lk, 2014, teine täiendatud trükk 2022

Hind: 14.80

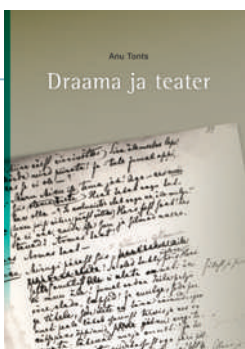

KIRJANDUS JA ÜHISKOND

Jan Kaus

Poolköva köide, värviline, 170 × 240 mm, 96 lk, 2017

Hind: 16.70

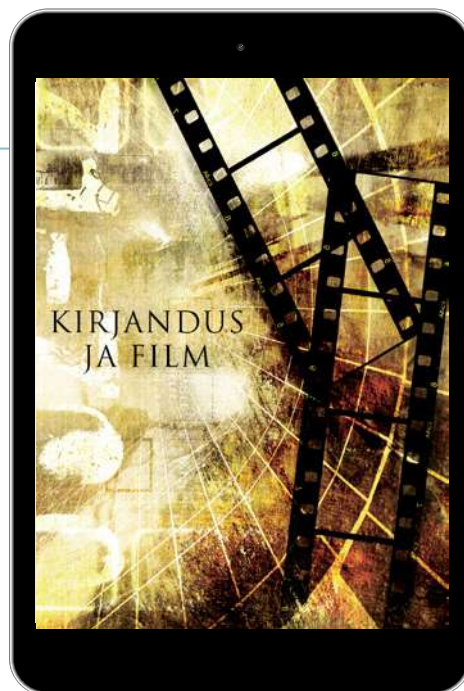

DRAAMA JA TEATER

Anu Tonts

Poolköva köide, värviline, 170 × 240 mm, 192 lk, 2016

Hind: 16.80

KIRJANDUS JA FILM (digiõpik)

Greta Varts

Gümnaasiumi valikkursuse e-õpik „Kirjandus ja film” annab põhiteadmised filmi olemusest ja filmitegemise etappidest, sisaldades erinevaid teemasid.

Hind: al 6.60

MÜÜT JA KIRJANDUS

Peeter Espak, Loone Ots

Poolköva köide, värviline, 170 × 240 mm, 182 lk, 2015

Hind: 14.80

DRAAMARAAMAT

Ivika Hein

Pehme köide, värviline, 170 × 240 mm, 168 lk, 2014

Hind: 11.40

EESTI KEEL TEISE KEELENA

kirjastusmaurus.ee/eesti-keel-teise-keelena

HARJUTA EESTI KEELT A2-B1. LUGEMIS-, KUULAMIS- JA GRAMMATIKAÜLESANDED LASTELE JA TÄISKASVANUTELE. KOER KUSTI PERE, TÖÖ JA SÕBRAD

Helis Oidekivi

Klamberköide, mustvalge, A4, 2022

Hind: 6.90

UUS

- Sobib iseseisvaks harjutamiseks ja keeleõppeks pärast eesti keele teise keelena algkursuse läbimist.
- Koondab mänguliselt lugemis-, kuulamis- ja grammatikaülesandeid, mis lähtuvad igapäevaelust.
- Tekstid on loodud ekstra selle kogumiku tarbeks.
- Sisaldab tähtsamate grammatikateemade kokkuvõtteid ja kõigi ülesannete vastuseid.

VALMISTU EKSAMIKS. EESTI KEEL TEISE KEELENA. RIIGIEKSAM JA B2-TASEME EKSAM

Helis Oidekivi

Klamberköide, mustvalge, A4, 2023

Hind: 6.90

- Sobib harjutamiseks ja kordamiseks nii enne riigieksami kui ka enne B2-taseme eksami.
- Koondab lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisülesandeid, mis lähtuvad igapäevaelust.
- Annab selge ülevaate peamistest keelereeglitest.
- Katab kõiki tähtsamaid eesti keele valdkondi, kus eesti keelt teise keelena kõnelejad võivad libastuda.
- Sisaldab valikut eelmiste aastate eksamivariantidest.

- Praktiline lisamaterjal kuulamis- ja lugemistekstide paremaks mõistmiseks.
- Sobib harjutamiseks ja kordamiseks enne C1-taseme eksamit või iseseisvaks enesetäiendamiseks.
- Sisaldab kõigi ülesannete vastuseid.

HARJUTA EESTI KEELT C1. 30 KUULAMIS- JA 30 LUGEMISÜLESANNET

Helis Oidekivi

Klamberköide, mustvalge, A4, 2023

Hind: 6.90

- A2–B1-taseme digiteeritud kogumik nii tervikuna kui ka eraldi õpiampsudena.
- Riigieksami ja B2-taseme eksami digiteeritud kogumik.
- Eraldi õpiampsudena veebis lahendatavad ülesanded B2-taseme õppijale.
- C1-taseme digiteeritud kogumik nii tervikuna kui ka eraldi õpiampsudena.

Tasku-
Targas

UUS

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Kuula loengut. Otsusta, kas väide on õige või vale. Tee vastavasse ruutu märge X. Näidis on tähistatud 0-ga.

Nahkhiirtest

0. Kaja on tegelenud terve elu Eesti looduse kaitsemisega.
1. Hanila muuseumis elavad nahkhiired seinte vahel.
2. Eestis on uuritud loodust alla 200 aasta.
3. Nahkhiired on elanud maakeral kauem kui inimesed.
4. Nahkhiired orienteeruvad pimedas nii silmade kui ka kõrvadega.
5. Ainsad imetajad, kes oskavad päriselt lennata, on lendoravad ja nahkhiired.

Allikas <https://vikerraadio.err.ee/970592/liste-ooalikool-bioloog-kaja-lotman-nahkhiirtest-1>
00.08–3.15

	A õige	B vale
0.	X	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

NELJAS ÜLESANNE

Küsimused 1–8. Kuula intervjuud ja kirjuta lühka kuuldu teksti põhjal sobiv sõna või arv. Arvu võid kirjutada ka numbriga. Näidis on tähistatud 0-ga.

Sõprus

0. Lapsepõlve sõprus erineb _____ täiskasvanute _____ sõprusest.
1. Meid tõmbavad inimesed, kelle omadused _____ meie omi.
2. Introverte tõmbavad _____ inimesed.
3. Uuringus paluti koostada nimekiri oma _____.
4. Uuringust selgus, et ainult _____ neist, keda sina pead oma sõbraks, peavad ka sind oma sõbraks.
5. Meie aju suudab toimetada umbes _____ sotsiaalse kontaktiga.
6. Nende sotsiaalse kontaktidega on meil usaldus ja isiklik _____.
7. Läbi aegade on olnud külad ja kogukonnade suurus _____ inimest.
8. Neis külates põlnud _____ ega advokaate.

Allikas <https://vikerraadio.err.ee/1608207190/peresaade-sopruse-llu-ja-vaiu>
00.42–5.20

7

Valmistu eksamiks: Eesti keel teise keelena. Riigieksam ja B2-taseme eksam.

Ava sisukord

Teine ülesanne. Ville ei tohi katki teha! Kuidas toimida päikesepõletuse korral?

Loe artiklit ja väiteid.

+ Ville ei tohi katki teha! Kuidas toimida päikesepõletuse korral?

Milline teksti kohta esitatud kolmest väitest on õige?

2. väide

- Kui nahk on probleemne, tuleb kreemide kasutamisest hoiduda.
- Kreemid aitavad kaitsta nahka nii rasust kui ka normaalset nahka.
- Regulaarselt tuleks päikesekreemi kasutada juba varakevadel.

Kontrolli

Märki tähtsaks

Järgmine

Interaktiivse ülesande näide TaskuTargas.

Näidisküljed kogumikust "Eesti keel teise keelena. Riigieksam ja B2-taseme eksam".

HEAD ÕPETAJAD!

Mauruse sotsiaalainete valdkonna õppematerjalid on täienenud mitme uue õpiku ja tööraamatu võrra.

9. klassi ajalooõpiku ilmumisega on saanud tervikuks kogu ajaloo õppekomplekt 5. klassist kuni gümnaasiumi lõpuni. Gümnaasiumi Eesti ajaloo ning üldajaloo õpikud läbisid 2022. aastal uuenduskuuri ja on ajakohaseks õppematerjaliks igale gümnaasistile.

Ühiskonnaõpetuse õpikute komplekti täiendab uus 9. klassi ühiskonnaõpetuse õpik, millele lisandub ka töövihik. 2022. aastal uuendasime ka ühiskonnaõpetuse gümnaasiumiastme õpikuid.

Põhikooli inimeseõpetuse tundides saavad õpetajad kasutada Mauruse kaasageid ja pilkupüüdvaid tööraamatuid 5. ja 6. klassile: „Tervisest nii- ja naapidi“ ning „Suhtlemisest nii- ja naapidi“. 2022. aastal lisanduvad tööraamatud 7. ja 8. klassile: „Teismeeast nii- ja naapidi“ ning „Tervisevalikutest nii- ja naapidi“. Kõik uued materjalid on suunatud enesest ja teistest hooliva inimese ja kodaniku kasvamisele.

Ajalooõpetajate töölauale jõuab aga töölehtede komplekt põhikoolile, gümnaasiumile ja ülesannete jõukohastamist vajavale õpilasele.

TaskuTargast on võimalik leida Mauruse õpikute ja tööraamatute digiversioonid ning paljudel materjalidel on TaskuTargas hulgaliselt lisaülesandeid. Kõik teise kooliastme ajalooõpikud on varustatud digitaalsete lisaülesannetega ja neid lisandub lähiajal veelgi. Lisaülesanded ei dubleeri töövihikut, vaid pakuvad õpetajale suuremat valikut tunni planeerimisel.

Digiülesannete hulgast leiate lisatöölehti, kinnistavaid interaktiivseid ülesandeid ja slaidiesitlusi. Kogu sisu on põimitud ümber õpetaja töökava, mille õpetaja saab võtta õppetöö planeerimisel aluseks ja vastavalt enda klassile kohandada.

5. ja 6. klassi ajaloos pakume diferentseeritud lisaülesandeid. See aitab tunde vajadusel jõukohastada ja sobivamaks muuta. Ülesanded on mõeldud just kaasavas klassiruumis kasutamiseks, et erinevaid õpilasi tõhusamalt õppimisse haarata. Nii saab igale lapsele pakkuda rohkem õpirõõmu!

Mõnusat õppeaastat soovides

Tarvo Siilaberg,
sotsiaalainete toimetaja

Sotsiaaalained

II kooliaste

AJALUGU 5. KLASSILE

AJALUGU 6. KLASSILE

INIMESEÕPETUS 5. KLASSILE

INIMESEÕPETUS 6. KLASSILE

ÜHISKONNAÕPETUS 6. KLASSILE

USUNDIÕPETUS II KOOLIASTMELE

III kooliaste

AJALUGU 7. KLASSILE

AJALUGU 8. KLASSILE

AJALUGU 9. KLASSILE **UUS!**

INIMESEÕPETUS 7. KLASSILE **UUS!**

INIMESEÕPETUS 8. KLASSILE **UUS!**

ÜHISKONNAÕPETUS 9. KLASSILE **UUS!**

Gümnaasium

AJALUGU **UUENDATUD!**

ÜHISKONNAÕPETUS

PEREKONNAÕPETUS

II KOOLI- ASTE

Õpetajat toetavate materjalide kasutamiseks TaskuTargas tuleb koolil soetada digimaterjalide klassikomplekt või ÕPI litsents üheks õppeastaks. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

kirjastusmaurus.ee/ajalugu

Palju
lisamaterjale
TaskuTargas!

Ka vene keeles!
Vaata lk 82.

Kõige
populaarsem
ajaloomaterjal
Eesti
koolides!

EESTI AJALOO ÕPIK 5. KLASSILE PÄÄSUKESE LEND LÄBI AJALOO

Karolina Antons, Terje Hallik

Kõva köide, värviline, 185 x 235 mm, 120 lk,
2015, juurdetrükk 2021

Hind: 15.90

Tasku-
Targas

EESTI AJALOO TÖÖVIHIK 5. KLASSILE PÄÄSUKESE LEND LÄBI AJALOO

Karolina Antons, Terje Hallik

Pehme köide, kahevärviline, A4, 120 lk,
2015, juurdetrükk 2021

Hind: 5.90

- Digiõpik.
- Töökava.
- Iga peatüki juures vähemalt kolm eri raskusastmega lisaülesannet.
- Lisaülesanded on nii interaktiivsed kui ka printitavad.
- Peatükke kokku võtavad slaidiesitlused.
- Hindamisvahendid.

AJALOOÕPIKUD 6. KLASSILE KIVIAJAST VANAAJANI.

Sirje Pallo

I osa: pehme köide, värviline, 188 x 235 mm, 152 lk,
2015, juurdetrükk 2021

II osa: pehme köide, värviline, 188 x 235 mm, 160 lk,
2015, juurdetrükk 2022

Hind: 12.90

TÖÖVIHIKUD 6. KLASSILE KIVIAJAST VANAAJANI

Katrin Martsik

I osa: pehme köide, kahevärviline, A4, 72 lk,
2015, juurdetrükk 2021

II osa: pehme köide, kahevärviline, A4, 80 lk,
2015, juurdetrükk 2022

Hind: 5.90

ÜHISKONNAÕPETUSE ÕPIK 6. KLASSILE

Madis Somelar

Poolköva köide, värviline,
188 x 235 mm, 108 lk,
2014, kaasajastatud kordus-
trükk 2021, juurdetrükk 2022

Hind: 14.90

kirjastusmaurus.ee/uhiskond

Tasku-
Targas

Kaasajastatud
2022!

- Digiõpik.
- Töökava. **UUS!**
- Iga peatüki juures kolm eri tasemega lisaülesannet. **UUS!**

ÜHISKONNAÕPETUSE TÖÖVIHIK 6. KLASSILE

Madis Somelar,
Mirjam Puumeister

Klamberköide, kahevärviline, A4,
88 lk, 2014, uuendatud kordus-
trükk 2020, juurdetrükk 2022

Hind: 5.90

INIMESEÕPETUSE TÖÖRAAMAT II KOOLIASTMELE. I osa „Tervisest nii- ja naapidi“

Heli Israel

Pehme köide, värviline, 175 x 250 mm,
104 lk, 2021, juurdetrükk 2022

Hind: 7.50

kirjastusmaurus.ee/inimene

- Läbivad tegelased Keit ja Karol, kellega õpilased saavad samastuda.
- Lühike ja selge teoreetiline ülevaade.
- Mitmekesised ülesanded: arutelud, seoste loomine oma eluga, funktsionaalne lugemine, paaris- ja rühmatööd.

INIMESEÕPETUSE TÖÖRAAMAT II KOOLIASTMELE. II osa „Suhtlemisest nii- ja naapidi“

Heli Israel

Pehme köide, värviline,
175 x 250 mm, 108 lk, 2021

Hind: 7.50

Tasku-
Targas

- Digtööraamat interaktiivse sisuga. **UUS!**
- Töökava.
- Lisaülesannete kogu, mis annab õpetajale võimaluse valida tegevusi lähtuvalt õpilastest. Kogumikus on nii märgulisi kui ka kirjalikke ülesandeid, samuti rühmatööde võimalusi.
- Prinditavad kontrollülesanded õpitulemuste hindamiseks õpetajale koos vastustega.

kirjastusmaurus.ee/usundid

KOHTUMISED. VÄÄRTUSED JA VALIKUD.

Usundiõpetuse õpik II kooliastmele

Olga Schihalejev, Merike Olt-Kleeband,
Aleksandra Sooniste

Pehme köide, värviline, A4, 112 lk, 2020

Hind: 7.90

LISA-
MATERJAL

TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

- Järg I kooliastme tööraamatule „Kohtumised. Tavad, lood ja väärtused“.
- Ladusas ja eakohases stiilis esitatud ainulaadne väärtusõpetusel põhinev materjal.
- Saab kasutada ka lisamaterjalina ajaloo-, ühiskonnaõpetuse ja inimesõpetuse tundides.
- Väärtuste temaatikat avatakse köitvate ja empaatiat arendavate isikulugude kaudu.
- Esindatud on nii kristlik kui ka mittekristlik traditsioon.
- Iga peatüki juures on välja toodud põhimõisted ja faktid.
- Inspireerivad ülesanded, mis suunavad arutlema ja seovad õpitu õpilaste enda eluoluga.

Tham Luangi vaprad

Tham Luangi koobas.

Eesti keeles kirjeldavad vaprust ka sõnad *julgus, mehisus, vahvus, kartmatus, tugevus, vastupidavus ja kindlameelsus*. Vaprusega kaasneb võime astuda vastu hirmule ja jääda kindlaks kannatustes. Julge teeb ohtu sattudes arukaid valikuid. Vaprad teod seostuvad enamasti kaugete minevikukangelaste või filmitegelastega. Oma vaprust saame teadlikuks alles elu raskuste ja keeruliste olukordadega silmitsi seistes.

2018. aasta juulis kadusid Tais Chiang Rai provintsis 12 jalgpallipoissi (vanuses 11–17) ja nende 25-aastane treener. Nendega juhtunu on tähelepanuväärne lugu sõprusest, koostööst, vastupidavusest ja vaprust.

Kõik algas sünnipäevapeost 23. juunil, mil üks poistest sai 17-aastaseks. Pärast trenni sõitsid tiimiliikmed ja nende treener jalgratstega oma lemmikpaika Tham Luangi koobaste juurde, et avastada ja uurida põnevaid nurgataguseid.

Tham Luang on Tai suuruselt neljas koopasüsteem. Mõni selle laiend on üle kümne meetri kõrge, teised seevastu kitsakesed ja vett täis. Poisid ja nende treener olid sageli käinud sügaval koopas, mõnikord isegi kuni kaheksa kilomeetri kaugusel. Neil

oli tavaks kirjutada seinale uute meeskonnaliikmete nimed. Sel korral oli neil plaanis koopas veeta vaid tund aega.

Sportlased uurisid parasjagu koobast, kui mitu päeva sadanud vesi ujutas üle sissekäigu ning vangistas meeskonna koopa sügavusse. Pimeduses kaotati peagi ajataju. Vaatamata hirmule tuli säilitada otsusekindlus, et ellu jääda. Meeskond keskendus enda hoidmisele soojas ja kuivas. Vastasel juhul oleks neid ähvardanud alajahtumine.

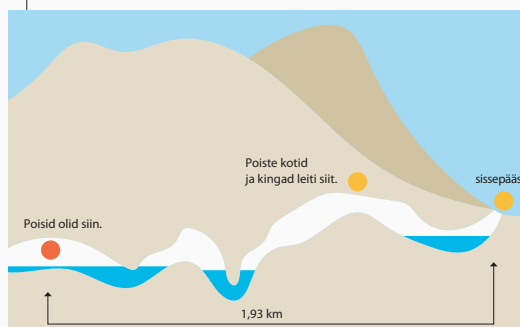
Poiste treener, endine budistlik munk, õpetas neile meditatsioonitehnikaid, et nad suudaksid püsida rahulikuna ja kasutada nii vähe õhku kui võimalik. Jõu säilitamiseks tuli poistel lebada liikumatult. Õnneks oli neil küllalt joogivett, mis tilkus koopa seinelt. Samuti jätkus õhku. Kõige tähtsam oli aga see, et koopasse lõksu jäänud olid üksteisele olemas.

Teade poiste ja treeneri kadumisest haaras kogu maailma. Päästetöödel osales inimesi mitmest riigist. Osa neist olid vabatahtlikud, teisi olid kutsunud Tai ametiasutused. Saabusid USA õhujõudude päästespetsialistid, samuti koopasukeldujad Suurbritanniast, Belgiast, Austraaliast, Skandinaaviast ja paljudest teistest riikidest.

Vabatahtlike tuli kõikjalt maailmast. Koobastele lähim väikelinn muutus tõeliseks päästetöökeskuseks. Kerkisid söögikohad, kus päästjatele serverisid tasuta jooke ja sööke isegi Tai kuningliku kõõgi töölised. Ükski töö ei jäänud tegemata: autojuhid pakkusid mäest üles-alla liikumiseks abi, kohalikud pesumajad pesid päästjate mudaseid riideid.

Tham Luangi koobaste süsteem.
Poisid ja treener olid sissepääsust peaaegu 2 km kaugusel sügaval koopas.

III KOOLI- ASTE

kirjastusmaurus.ee/ajalugu

Tasku-
Targas

AJALOOÕPIKUD 7. KLASSILE. KESKAEG

Kerttu Palginõmm, Madis Maasing

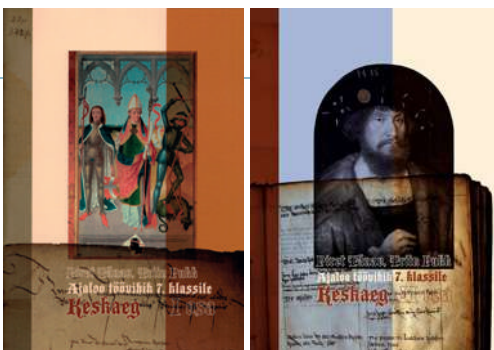
I osa: pehme köide, värviline, 188 x 235 mm, 192 lk, 2017

II osa: pehme köide, värviline, 188 x 235 mm, 176 lk, 2017

Hind: 12.90

- Digiõpik.
- 2023/2024. õppeaastaks lisanduvad töökava, diferentseeritud lisäülesanded ja peatükke kokku võtvad slaidiesitlused.

- Lisaks Euroopa ajaloole tutvustab põhjalikult keskaega Eestis.
- Suur rõhk on Eesti materiaalsel kultuuril ja kodukoha ajalool – erinevate piirkondade õpilased leiavad materjalist viiteid oma kodukohaga seotud keskaegsetele mälestistele ja esemetele.
- Põhjalik käsitus Eesti keskaja kunstist.
- Arendab empaatiavõimet ja tolerantsust.
- Keskmisest rohkem on tähelepanu pööratud sotsiaalajaloole.

AJALOO TÖÖVIHIKUD 7. KLASSILE. KESKAEG

Piret Tänav, Triin Hirvlaan

I osa: klamberköide, kahevärviline, A4, 96 lk,

2017, uuendatud kordustrukk 2020, juurdetrükk 2022

II osa: klamberköide, kahevärviline, A4, 72 lk,

2017, uuendatud kordustrukk 2020

Hind: 5.90

- Põhirõhk on loovkirjutamisel.
- Väga suur valik eri tüüpi ülesandeid:
  - töö ajalooallikatega,
  - loomingulised ja fantaasiat arendavad ülesanded,
  - arutelud,
  - IKT kasutamist toetavad ülesanded.
- I osa lõpus on lauamäng, mis aitab õpitud korrata ja kinnistada.

kirjastusmaurus.ee/ajalugu

AJALOOÕPIKUD 8. KLASSILE. UUSAEG

Lauri Kann, Anu Raudsepp, Vivian Siirman

I osa: poolköva köide, värviline, 188 x 235 mm, 192 lk, 2019, juurdetrükk 2022

II osa: pehme köide, värviline, 188 x 235 mm, 200 lk, 2019, juurdetrükk 2022

Hind: 12.90

AJALOO TÖÖVIHIKUD 8. KLASSILE. UUSAEG

Lauri Kann, Ilje Piir, Marten Pirts, Anu Raudsepp

I osa: pehme köide, kaheväriline, A4, 114 lk, 2020

II osa: pehme köide, kaheväriline, A4, 112 lk, 2021

Hind: 5.90

TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

- Lisaks poliitilisele ajaloole on olulisel kohal sotsiaalajalugu.
- Käsitletakse õpilasele tuttavaid argiteemasid: tervis, toitumine, mood, linna- ja maaelu jne.
- Eesti ajalugu on lõimitud laiemate Euroopas aset leidnud protsessidega.
- Eraldi peatükid ka Ameerika, Aafrika ja Asia ajaloost.

- Mitmekesised ülesanded:
  - töö allikatekstidega,
  - kirjutamis- ja arutlemisostkust arendavad ülesanded,
  - kontuurkaardid, karikatuurid ja tabelid.
- Põhirõhk Euroopa ja Eesti ajalool, kuid ülesandeid ka Asia, Aafrika ja Ameerika ajaloo kohta.

1942. aastal avaldas Ameerika sotsioloog Talcott Parsons artikli „Vanus ja sugu USA ühiskondlikus struktuuris“. Parsons oli esimene, kes kasutas mõistet **noortekultuur**. Teine mõiste, mille ta kasutusele võttis, oli „teismeline“ (ingl. *teenager*). 1944. aastal hakkas USA-s ilmuma ajaloo esimene teismeliste suunatud ajakiri, tüdrukutele mõeldud *Seventeen*. Kuid see ei olnud noortevaid noortele suunatud kultuur. Loojaks olid täiskasvanud, kes otsustasid, mida noored vajavad. Noortekultuur, mida löid noored teistele noortele, kujunes välja 1950.–1960. aastatel.

Noortekultuurile pani aluse jõukus. Spordiväljakud, kinod, mootorrattad, kohvikud, baarid ja tantsusaalid olid noortekultuuri uued templid. **Amerikaniseerumise** tuules muutusid tarbekaubad, nagu autod, fotokaamerad, transistorraadiod, grammofonid ja vinüülplaadid ehk LPd, teksad ja rock'n'roll noorte identiteedi osaks. Noortest oli saanud tähtis, isegi kõige tähtsam tarbijate rühm.

Riietumisstiili näiteid Carnaby tänavalt Londonis 1966. aastal. Identiteeti väljendati riietumisstiiliga: punased puuvillased püksid, must särk, miiniseelikud, pikad juuksed, mustad jakid, bikiniid ja miniseelikud. Sageli oli stiil tähtsamgi kui sisu, sest just selle kaudu eristuti täiskasvanute maailmast.

MASSIKULTUUR

Noorust ei olnud enam ettevalmistav etapp lapse kujunemisel täiskasvanuks. 1960. aastatel kujunes arusaam, et noorukiga on justkui inimese arengu viimane etapp, pärast mida järgneb allakäik. Lääne rarbimishiskonnas tõusis noortekultuur kõige tähtsamale kohale.

kirjastusmaurus.ee/ajalugu

AJALOOÕPIK 9. KLASSILE SEOTUD, KUID KILLUSTATUD MAAILM

Kaarel Piirimäe, Linda Kaljundi

I osa: pehme köide, värviline, 190 x 235 mm, 116 lk, 2021

II osa: pehme köide, värviline, 190 x 235 mm, 116 lk, 2022

Hind: 12.90

UUS

TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

- Käsitleb perioodi Esimese maailmasõja lõpust kuni 21. sajandi alguseni.
- Eraldi peatükid on 20. sajandi, peamiselt selle teise poole arengute kohta Ida-Aasias, Lähis-Idas, Aafrikas ja Ladina-Ameerikas.
- Õpikus on olulisel kohal:
  - globaalse kliimamuutuse mõju ajaloosündmustele,
  - poliitiliste ja majanduslike ideede ajalugu,
  - rahvastiku kasv ja selle sotsiaalne mõju,
  - religiooni ja poliitika seosed,
  - majanduslik ebavõrdsus maailmas.
- Eesti ajaloo sündmused on seostatud maailma ajalooga.
- Õpikute juurde koostatakse ka töövihikud (ilmuvad 2023).

5. TRENDID JA STRUKTUURID

5.1. Kapitalismi võidukäik

Sinistest teksadest ja rokkmuusikast said peaaegu kõikjal maailmas moodsa nooruse märgid. Kõige rohkem võeti eeskju Ameerika Ühendriikidest.

Marksistliku mõtteleja **Herbert Marcuse** (1898–1979) kriitika kapitalistliku tarbimishiskonna vastu inspireeris paljusid 1960. aastate mässajaid. Marcuse arvas, et poliitikutel külvavad hirmu tuumasaaja ees, kuid ei tegele külma sõja algpõhjustega. See oli poliitika, kute huvides, sest tuumasaaja oht kindlustab nende võimu. Energia, mis kuulub massihävitusrelvade ehitamisele, oleks Marcuse arvates tulnud suunata esteetilise naudingu loomisele. Marcuse kiitis heaks vabaduse taotlemise vägivaldaga, tuues eeskujuks relvastatud geriljad Vietnamis ja mujal.

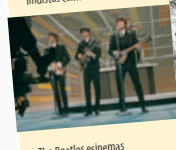
USA massikultuuri jäljendati kõikjal, kuid see tekitas ka vastureaktsiooni. Prantsusmaal püüti takistada Coca-Cola tulekut; kõneldi „Vannide ja külmkappide tsivilisatsiooni“ pealtungist, mis hävitab tõelise kultuuri. Kuid tehnoloogia areng aitas kaasa ka mis hävitab tuumasaaja oht kindlustab nende võimu. Energia, mis kuulub massihävitusrelvade ehitamisele, oleks Marcuse arvates tulnud suunata esteetilise naudingu loomisele. Marcuse kiitis heaks vabaduse taotlemise vägivaldaga, tuues eeskujuks relvastatud geriljad Vietnamis ja mujal.

USA massikultuuri jäljendati kõikjal, kuid see tekitas ka vastureaktsiooni. Prantsusmaal püüti takistada Coca-Cola tulekut; kõneldi „Vannide ja külmkappide tsivilisatsiooni“ pealtungist, mis hävitab tõelise kultuuri. Kuid tehnoloogia areng aitas kaasa ka mis hävitab tuumasaaja oht kindlustab nende võimu. Energia, mis kuulub massihävitusrelvade ehitamisele, oleks Marcuse arvates tulnud suunata esteetilise naudingu loomisele. Marcuse kiitis heaks vabaduse taotlemise vägivaldaga, tuues eeskujuks relvastatud geriljad Vietnamis ja mujal.

Uued muusikavoolud pärinesid eeskätt afroameeriklaste muusikast. Esimesed rock'n'rolli pioneerid olid mustanahalised muusikud, nagu Chuck Berry ja Bill Haley. Chuck Berry laulu „Roll Over Beethoven“ sõnum oli tabav: Beethoven sai käsu end hausa ümber pöörata ning teatada Tšaikovskile, et uus muusika – rütm ja bluus – on tulnud, et jääda.

Elvis Presley 23-aastasena 1958. aastal. Selleks, et rock'n'roll leviks massidesse, oli vaja valgenahalist artistit. Sam Phillips, Sun Recordsi omanik, ütles: „Kui leiaksin valge poisi, kes laulab nagu neeger, saaksin miljonäraks.“ Ja selle poisi ta leidis. 1954. aastal võttis Phillips ühendust Elvis Presley'ga ning lindistas esimesed lood.

The Beatles esinesmas 1964. aastal. 1963. aastal algas Briti bändi The Beatles edulugu. Nende stil oli Ameerika bluusmuusika ja Briti vööiklassi teemade sulam. Biitlite populaarsus ületas külma sõja lõhed. Noortekultuur ei olnud enam ainult peavool, vaid muutus globaalseks nähtuseks.

as fašismi ja natsismi. Mitte jäänud ja jätud, Mussolini ja nende õpilased ei määra. Kuid fašismi ja natsismi oli võimalik NSV Liidu abiga. Lääne demokraatia Suurbritannia ja USA pool. NSV Liit ühiskonnad ei olnud: NSVLis ei olnud inimeste õigusi. Tagatipuks olid et kogu maailm võtab varem või hiljem ism ja demokraatia surevad välja.

„MARSS SOTSIALISMI“

1940. aastatel arvasid paljud majandusteadlased, et kapitalismi päevad on loetud. Nende hulgas oli ka üks 20. sajandi mõjukamaid majandusteadlasi, austerlane **Joseph Schumpeter** (1883–1950).

Joseph Schumpeter sündis 1883. aastal Moraavias, mis tollal oli osa Austria-Ungari imperiumist. Tema mõlemad vanemad olid rahvuselt tšehhid, kuid Schumpeter pidas end sakslaseks. 1932. aastal kolis ta USAsse. Ta töötas elu lõpuni, 1950. aastani Harvardi ülikoolis.

1942. aastal avaldas Schumpeter oma kuulsaima teose „Kapitalism, sotsialism ja demokraatia“. Selles ennustas ta, et kapitalism hävineb, ning mitte oma puuduste, vaid tugevuste tõttu. Arenev kapitalism õnnestab omaenda alustaladid, sest bürookraatlikud mäenedžerid astuvad uuendusmeelsete ettevõtjate asemele. Jookuse kasv toidab ühiskonnas kapitalismi-vastaseid hoiakuid. Schumpeter kahtles, et inimesed on sisimas ettevõtlikud. Nad ihkavad turvatunnet, võrdsust ja riigipoolset reguleerimist ja juhtimist. Schumpeter nõustus nendega, kes väitsid, et sotsialism on majanduslikult efektiivne.

Sotsialism suudab kapitalismist paremini jagada ümber ühiskonna rikkusi. Samuti ei laasta hästi juhitud sotsialismi majanduskriisid, mis on kapitalistliku majanduse tunnuseks. Sotsialism võitleb ka edukamalt töötuse ja inflatsiooni vastu. 1949. aasta detsembris oma viimases kõnes „Marss sotsialismi“ ennustas ta: „Kapitalistlik kord kaldub ene ennast hävitama ja tõenäoliselt on selle järeltulijaj tsentraalne sotsialism.“

1940. aastateks oli kapitalismi nõrgestanud nii suur majanduskriis kui ka Teine maailmasõda. 20. sajandi teise poole ajalugu võib vaadelda kui kapitalismi ja sotsialismi ülemaailmset võitlust. Alles 1989. aastaks oli selge, et peale on jäänud kapitalism.

Näidisküljed 9. klassi ajalooõpikust.

ÜHISKONNAÕPETUS 9. KLASSILE

Maarja Tinn, Ulla Herkel

Pehme köide, värviline,
190 x 235 mm, 2022

Hind: 14.90

UUS

- Diferentseeritud ülesanded, mille sisu ja raskusaste toetavad individuaalset lähenemist ja suurendavad õpimotivatsiooni.
- Põhipeatükke toetavad lisapeatükid (nt peatüki „Õiguskord“ lisapeatükk on „Noored ja õigus“; „Ministeeriumite“ lisapeatükk on „Suhtlus riigiametitega“).
- Läbivad liinid: märka demokraatiat, ennusta!
- Rohkelt elulisi näiteid ja juhtnööre küsimuste lahendamisel.
- Noore kunstniku Kaisi Pillarti mängulised illustratsioonid.
- Õpiku juurde on koostamisel ka töövihik (ilmub 2023).

AUTORID

TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

Ulla Herkel on ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, kes teeb oma igapäevatööd Tallinna saksa gümnaasiumis ja Tallinna 32. keskkoolis. Ta on pühendunud õpetaja, otsides alati võimalusi tuua oma tundidesse sisse ühiskonnas aktuaalseid teemasid. Oma õpetajateel on ta saanud mitmeid tunnustusi nii kolleegidelt kui ka riigilt, ent mis kõige olulisem – ta on oma õpilaste hulgas kõrgelt hinnatud õpetaja.

Maarja Tinn on pikaagegse kogemusega ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, alates 2020. aastast ka Eesti ajaloo- ja ühiskonnaõpetajate seltsi esinaine. Tema erialaste huvide fookusesse kuuluvad muuhulgas ka kodanikuhariduse teemad – ta on neid teemasid käsitlenud nii okupatsioonide ja vabaduse muuseumi Vabamu temaatilisi näitusi kureerides kui ka töötades nooremteadurina rahvusvahelise kodanikuhariduse uuringu (ICCS) Tallinna ülikooli uurimiserühmas.

Kaisi Pillart, kes 2022. aastal lõpetas Tallinna 32. keskkooli, on õpiku illustratsioonide autor. Ajaloohuviliselt noorelt kunstnikult on juba ilmunud kaks koomiksit, millest üks räägib Norra viikingikuningast Olav Tryggvasonist ja teine kunagisest islami valitsejast keiser Baburist. Kaisi soovib tekitada noortes huvi ajaloo vastu ning teha koomikseid, mis on ühtaegu nii harivad kui ka lihtsad ja humoorikad.

kirjastusmaurus.ee/uhiskond

Õpik on kui **teejuht noorele inimesele**, kus näitlikustades selgitatakse ühiskonna toimimise põhiprotsesse. Iga teema juures on õpilasele kaasamõtlemiseks küsimused, mis toetavad ennekõike mõistmist ja oskust luua seoseid. Õpilast suunatakse märkama ja väärtustama õigusriigi toimimise põhimõtteid ning **demokraatlikku käitumiskultuuri**.

Õpik suunab märkama **demokraatiale oma-seid protsesse** ning aitab mõtiskleda ühiskonna edasise arengu üle. Samuti pööratakse läbivalt tähelepanu Eesti Vabariigi põhiseaduse paragrahvidele, sidudes neid konkreetsete teemadega – see annab neile reaalse ja õpilasele mõistetava sisu.

Majandusplokk keskendub elulistele oskustele tulla toime aruka tarbija ja töövõtjana. Lisaks pööratakse suurt tähelepanu igapäevasele raha kasutamisele ning pannakse mõtlema riskidele ja vastutusele (laenamise, investeerimine). Õpik keskendub just noorte seisundile majanduskeskkonnas, tutvustades näiteks noorte ja vae-suse probleemistikku, kuid peatutakse lähemalt ka moodsal iduettevõtlusel.

Õpiku **ülesehitus** on klassikaline, lähtudes ühiskonna kolmest sektorist. Samas käsitletakse ka mitmeid viimastel aastatel esile tõusnud teemasid: näiteks **kommunikatsioon ühiskonnas**, **e-riik** ja ühiskonna jätkusuutlikkus. Nii mõnegi teema juures on fookus noortel ja nendega seotud teemadel.

EELHÄÄLESTUS

Mõtte, millised sinu igapäevased tegevused või harjumused võiksid otseselt mõjutada inimesi teistes riikides ja maailmajagudes.

1. RAHVUSVAHELISED SUHTED

Arenegusuundumused viimastel aastakümnetel on maailma muutnud ühtpidi väiksemaks kui kunagi varem. Moodne tehnoloogia võimaldab paari klahvivajutusega saada kontakti inimestega teistest maailmajagudest ning ka sinna reisimine ei võta liigselt aega. Nii ongi, vaatamata vahemaale, meil paljuski sarnased kogemused: vaatama samu filme, kuulama samu artiste, elame kaasa sarnadele spordistaaridele.

Planeedil Maa elab aga üha rohkem inimesi. Kaheksa miljardi inimese hõlbus koosseistamine on uus

proovikivi ennekõike Maa ökosüsteemide säilimisele, kuid ka inimkonnale tervikuna. Üleilmastunud maailm loob inimestele küll mitmeid materiaalseid hüvesid, kuid tekitab uudeid probleeme ja suurendab vastastikust sõltuvust.

Praeguste rahvaarvu kasvu prognooside kohaselt elab Maal saja aasta pärast 13 miljardit inimest. See, milline saab olema nende maailm, sõltub aga otseselt meie täna valitud tegevustest keskkonnakaitse, konfliktide ohjamise, teadusuunduste rakendamisel, hariduse levitamisel ja väärtuspõhise poliitika eelistamisel.

Seega saame vaid ühiselt pingutades hoida oma maailmakuu korras, olles valmis jagama ühiselt ka riske ja probleeme.

Kuidas toimub rahvusvaheline suhtlemine?

Nüüdisühiskonda tuntakse ka võrgustikuühiskonnana, ka riigivõim ei toimi täiesti sõltumatult. Otsuste langetamise kaasatakse nii kodanikke kui ka eri huvirühmi (MTÜ-d, ettevõtted) ning arvestatakse teiste riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kokku lepitud põhimõtteid. Maailm on just nagu suur võrk, mis ühendab selle eri osi infovahetuse, inimeste ja kaupade liikumise kaudu. Seega on väga oluline jälgida maailmas toimuvat, sest arengusuundumused välismaal võivad mõjutada otseselt elu Eestis. Samuti saame meie oma tegude ja valikutega mõjutada maailma nii, et see võiks muutuda paremaks ja elulisemaks paljaks kõigile maailma inimestele.

Rahvusvahelises suhtes erinev kaal ja traditsiooniliselt määratud

ENNUSTA

Missuguste katsumustega tuleb kliima muutudes silmitsi seista Sinul, Eesti elanikel, inimkonnal?

kirjastusmaurus.ee/inimene

INIMESEÕPETUSE TÖÖRAAMAT III KOOLIASTMELE. I osa „Tervisemeest nii- ja naapidi“

Heli Israel
Pehme köide, värviline,
175 x 250 mm, 168 lk, 2022
Hind: 7.50

UUS

INIMESEÕPETUSE TÖÖRAAMAT III KOOLIASTMELE. II osa „Tervisevalikutest nii- ja naapidi“

Heli Israel
Pehme köide, värviline,
175 x 250 mm, 2022
Hind: 7.50

UUS

- Kohtume taas II kooliastme tööraamatutest tuttavate Karoli, Keidu ja tema klassikaaslastega, kelle näidetel teemasid käsitletakse.
- Teooriaosa vastab riiklikule õppekavale, on kompaktne, sisutihed ja eakohane.
- Ülesanded on mitmekesised, sisaldades võrdlust, arutelu, analüüsi, loovülesandeid ja faktiteadmisi. On nii individuaalseid, paaris- kui ka rühmatööülesandeid.
- Tööraamat on üles ehitatud nii, et õpilasel on võimalik selle abil ka ise teadmisi omandada.

Tasku-
Targas

- Lisaülesanded, mis võimaldavad teemasid käsitleda projektülesannetena.
- Kontrollülesanded õpitulemuste hindamiseks.
- Juhend õpetajale, mis sisaldab ideid tunnikavade ülesehitamiseks, lisainfot ja ettepanekuid hindamiseks.
- II osa jõuab TaskuTarka 2022/2023. õppeaasta jooksul.

kirjastusmaurus.ee/ajalugu

AJALOO TÖÖLEHED
põhikoolile, gümnaasiumile
ja ülesannete jõukohastamist
vajavale õpilasele

Lauri Kann, Ilje Piir, Marten Pirts,
 Anu Raudsepp

Pehme köide, värviline, A4, 2022

I osa **hind: 12.90**

I osa **hind: 12.90**

I osa **hind: 12.90**

UUS

1. osa. Vanaaeg
Ilmub 2022
2. osa. Keskaeg
Ilmub 2023
3. osa. Uusaeg
Ilmub 2023
4. osa. Lähiajalugu
Ilmub 2023

- Autoriteks kogenud tegevõpetajad.
- Sisaldab mitmekülgseid ülesandeid vanaaja ajaloo teemade kohta.
- Töölehed nii gümnaasiumiõpilastele kui ka põhikooli 6. klassile.
- Kolmandik 6. klassi ülesandeid on märgatavalt jõukohastatud, sobivad iseseisvaks tööks õpilastele, kelle jaoks töövihik on keeruline.
- Käsitletakse esiaega ja Mesopotaamiat, Egiptust ja Kaananimaad, Kreekat ja Roomat.
- Ülesandeid nii poliitilise kui ka sotsiaalajaloo, igapäevaelu kui ka kunsti kohta.

Ülesanne 6. Oled jõudnud mängus „Kes tahab saada miljonäriks“ ühe miljoni euro küsimuseni. Mõtle rahulikult ja vali küsimusele õige vastus.

Miks hoidsid
kaugushüppajad antiikajal
mõlemas käes raskusi?

- A. Kuna nad olid väga tugevad ja tahtsid igal pool oma jõudu demonstreerida.
- B. Niisama ajaviiteks.
- C. Selleks, et hüpata kaugemale ja maanduda stabiilsemalt.
- D. Selle jaoks, et oleks raskem hüpata.

GÜMNAASIUM

kirjastusmaurus.ee/ajalugu-10-12

Ajalugu ei vaja pidevat põhjalikku ümbertegemist. Kuid meie teadmised siiski täienevad ja täpsustuvad ning sama peavad tegema ka ajaloolased raamatud, kaasa arvatud õpikud. Eesti ajaloo õpik ning üldajaloo õpik ongi värskenduskuuri läbi teinud versioonid möödunud kümnendil ilmunud õperaamatutest.

Lauri Vahtre

Tegemist on uuendatud uustrükiga kogenud õpikuautorite Mart Laari ja Lauri Vahtre kirjutatud kaheosalisest gümnaasiumiõpikust. Õpik viib õppija ja õpetaja, aga miks mitte ka juba koolitee läbinu selges keeles Eesti ajaloo radadele esiajast lähiajalooni. Autorid käsitlevad Eesti ajalugu jutustusena, loobudes ülemäärasest faktikesksusest ning rõhutades ajaloosündmusi tinginud mõjutegureid. Seejuures tehakse kõrvalepõikeid ka Eestist välja.

Uuendatud
kordus-
trükk

Tasku-
Targas

EESTI AJALUGU GÜMNAASIUMILE

Lauri Vahtre, Mart Laar

I osa: pehme köide, värviline, 170 x 250 mm, 208 lk, 2013, uuendatud kordustrükk 2022

II osa: pehme köide, värviline, 170 x 250 mm, 216 lk, 2014, uuendatud kordustrükk 2022

Hind: 14.90

- Digiõpik.
- 2023/2024. õppeaastaks lisandub digiõpikule palju lisamaterjali, mida paberõpikus pole:
  - temaatilised lingid, videod ja raadiosaated,
  - kaardid,
  - interaktiivne ajajoon,
  - kordamisküsimused.

- Sisaldab ülesandeid, mis suunavad õppijat iseseisvale uurimistöele.
- Kujundatud ja illustreeritud ajakohaselt ning õpitulemuste saavutamist toetavalt.
- Sisaldab rohkelt temaatilisi viited aime- ja ilukirjandusele, filmidele ja raadiosaadetele.
- Peatükid algavad eelhäälestavate küsimustega, mis aitavad luua seoseid varem kogutud teadmistega.
- Õpiku lõpus nimeindeks ja mõistesõnastik.

ÜLDAJALUGU GÜMNAASIUMILE

Lauri Vahtre, Mart Laar

Pehme köide, värviline,
170 x 240 mm, 264 lk, 2013,
uuendatud kordustrükk 2022

Hind: 14.90

Uuendatud
kordus-
trükk

- 2022. aastal autorite poolt uuendatud.
- Terviklik käsitus maailma ajaloost esiajast kuni 20. sajandi alguseni.
- Kaasahaarav käsitus, mis lisaks faktiteadmistele pakub sissevaateid eri ajastute inimeste vaimumaailma.
- Toob esile seoseid ajalooliste protsesside ja sündmuste vahel.
- Sisaldab rohkelt ülesandeid ja viited, mis suunavad iseseisvale uurimistöele ning avardavad silmaringi.
- TaskuTargas ka digiõpikuna.

UUS

UURIMISTÖÖ AJALOOS

Anu Raudsepp,
Karin Veski

Pehme köide, A4, 2023

Hind: 14.90

Riikliku õppekava valikaine „Uurimistöõ alused“ jaoks on lisaks üldistele uurimistöõ põhimõtetele vajalikud ka juhendmaterjalid, mis lähtuvad erinevate ainete, sh eriti ajaloo spetsiifikast.

„Uurimistöõ ajaloo“ aitab oluliselt kaasa sellele, et saavutada ajaloohariduse põhieesmärki: kujundada ajalooteadvust. Uurimistöõ raames tuleb tegeleda erinevate meetodite ja suundadega, mis arendavad ajaloolist mõtlemist: näiteks tõlgendada allikaid, hinnata usaldusväärsust, tegeleda multiperspektiivsusega jms.

See omakorda aitab luua erinevaid oskusi ja pädevusi: väärtuspädevust arendab tutvumine eri aegadel kehtinud väärtushoiakutega, õpikädevust arendab teabe hankimine, suhtluspädevust allikatest teabe lugemine ja mõistmine jne.

AUTORID

Raamat sobib ka üliõpilastele, kes alustavad teaduslikku uurimistöõ ajaloo.

Tartu ülikooli ajaloo didaktika kaasprofessor **Anu Raudsepp** omab pikaajalist kogemust ajalooalaste uurimistöõde vallas. Ta on olnud üle 20 aasta vabariikliku ajalooalaste õpilastööde võistluse žüriis, lugenud üle 10 aasta ajaloo ja ühiskonnaõpetuse magistriõppe üliõpilastele kursust „Uurimistöõ ajalootunnis“ ning juhendanud erinevaid, sh õpilaste uurimistöõid. Samuti on ta viljakas Eesti ajaloo uurija.

Karin Veski on Tartu ülikooli uusima aja ajaloo lektor. Tal on pikaajalised kogemused üliõpilastööde juhendamisel.

kirjastusmaurus.ee/ajalugu-10-12

ÜLDAJALOO LUGEMIK

Lauri Vahtre, Mart Laar,
Ardi Siilaberg

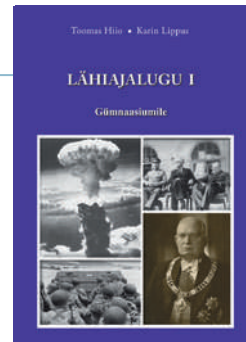
Pehme köide, mustvalge,
210 x 250 mm, 232 lk, 2014

Hind: 14.90

- Aitab täiendada üldajaloo teadmisi.
- Sisaldab kroonikakatkeid, päeviku-märkmeid, uurimusi ja ilukirjandust.
- Tähelepanu on pööratud ka Euroopast väljapoole jäävale maailmale.
- Kajastab kultuuriloolist arengut.

TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

LÄHIAJALUGU GÜMNAASIUMILE. I osa

Toomas Hiio, Karin Lippus

Poolköva köide, värviline,
170 x 250 mm, 272 lk, 2016

Hind: 14.90

LÄHIAJALUGU GÜMNAASIUMILE. II osa

Toomas Hiio

Poolköva köide, värviline,
170 x 250 mm, 288 lk, 2018

Hind: 14.90

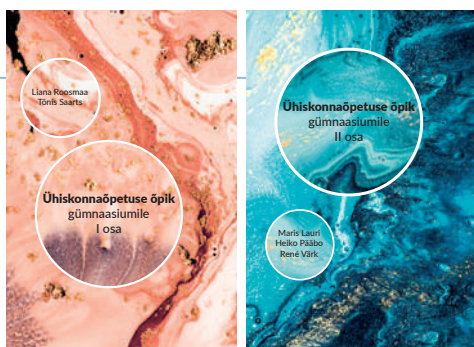
LÄHIAJALUGU GÜMNAASIUMILE. III osa

Lauri Vahtre, Mart Nutt

Pehme köide, värviline,
170 x 250 mm, 216 lk, 2014,
uendatud kordustrukkk 2019

Hind: 14.90

kirjastusmaurus.ee/uhiskond-10-12

Uuendatud
2022!

Ukraina sõjapõgenikud 2022. aastal.
Foto gümnaasiumi ühiskonnaõpetuse õpikust.

ÜHISKONNAÕPETUS GÜMNAASIUMILE

Tõnis Saarts, Liana Roosmaa, Maris Lauri,
Heiko Pääbo, René Värk

I osa: poolköva köide, värviline, 170 x 250 mm, 224 lk,
2014, uuendatud kordustrukk 2022

II osa: poolköva köide, värviline, 170 x 250 mm,
232 lk, 2014, uuendatud kordustrukk 2022

Hind: 16.90

Tasku-
Targas

- Digiõpik.
- 2023/2024. õppeaastaks lisandub digiõpikule lisamaterjali, mida paberõpikus ei ole:
  - teemakohased videod,
  - uudisklipid,
  - meediatekstid,
  - kordamisküsimused.

kirjastusmaurus.ee/perekond-10-12

PEREKONNAÕPETUSE TÖÖRAAMAT GÜMNAASIUMILE

Maret Ney

Klamberköide, kahevärviline,
A4, 72 lk, 2016

Hind: 5.90

KUNSTIAJALUGU GÜMNAASIUMILE. I osa Kunstiajalugu esiajast realismini

Heie Marie Treier, Sigrid Abiline

Köva köide, värviline, 195 x 240 mm, 216 lk,
2017, uuendatud kordustrukk 2022

Hind: 19.90

Tasku-
Targas

Sigrid Abiline, Lumi Kristin Vihterpal
Kunst
ja visuaalkultuur
20. ja 21. sajandil

KUNSTIAJALUGU GÜMNAASIUMILE. II osa Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil

Sigrid Abiline, Lumi Kristin Vihterpal

Köva köide, värviline, 195 x 240 mm, 256 lk,
2020, uuendatud kordustrukk 2022

Hind: 19.90

kirjastusmaurus.ee/kunst

- Lisamaterjalid: „Mõtletle!“.
- Ülesanded iga õpiku peatüki juurde ja kaks terviklikku lisapeatükki.
- Rohkelt illustatsioone.
- Lisaks Euroopa kunstile kajastab põhjalikult ka Eesti kunsti.
- Lõiming teiste õppeainetega:
  - ajalugu,
  - ühiskonnaõpetus,
  - kirjandus,
  - muusika,
  - filosoofia ajalugu,
  - religioonilugu,
  - kultuurilugu.

HEA MATEMAATIKAÕPETAJA!

Meil on rõõm teada anda, et Mauruse matemaatika õppekirjandus täieneb jätkuvalt: tööraamatuid on lisandunud igasse kooliastmesse. Lisaks on TaskuTargas olemas nii II kui ka III kooliastme tööraamatute digiversioonid ja lisamaterjalid õpetajale, mis muuhulgas sisaldavad töökavasid ja täidetud, st vastustega tööraamatuid.

2023. aasta sügiseks pakume matemaatika õppematerjale tervele teisele kooliastmele: tööraamatuid 4.–6. klassile nii paberil kui ka TaskuTargas. Jätkame juba alustatud suunda, kus õppeaasta igale tunnile vastab eraldi peatükk paarislehel ning neile lisanduvad tööraamatu lõpus olevad kodused ülesanded. Selline lihtne struktuur muudab õppeprotsessi kergesti planeeritavaks ja jälgitavaks ka alustavale õpetajale. Teemaplokkide ja õppeperioodide lõppu on kavandatud sisuliselt kergemaid peatükke, ka mõistatamist, mida võib vajaduse korral vahele jätta.

Tööraamatu iga suurema teemaploki lõpus on nn proovi-kontrolltöö ehk ülesanded pealkirjaga „Kontrolli oma teadmisi“. TaskuTargas kuuluvad iga teema juurde automatiseeritud lisaülesanded erineva tasemega õppijatele. Õpetaja leiab töökava TaskuTarga õpetaja vaatest.

Tööraamatute kõrvale pakume endiselt traditsioonilisemaid töövihikuid.

2023. aasta sügiseks valmib Silvia Pajusi 8. klassi tööraamat koos õppevideotega. 7. ja 8. klassi tööraamatutes on iga peatüki alguses ülesanded elust enesest, mis oma probleemipüstitusega juhatavad õpitava teemani. Õppimist toetavad teooria ja näidisülesannete videod avanevad QR-koodide kaudu. Lisaks pakume juba praegu olemasolevaid töövihikuid, lisamaterjali eksamiks valmistujale ning populaarteaduslikke käsiraamatuid. Kui õpilasele on tunnis jäänud midagi arusaamatuks, siis saab ta abi Allar Veelmaa õppevideotest.

Gümnaasiumile ilmuvad 11. ja 12. klasside tööraamatud, mis on jätkuks Allar Veelmaa 2021. aastal valminud 10. klassi tööraamatule. Ülesanded on tähistatud erinevalt nii kitsa kui ka laia matemaatikakursuse õppuritele. Õppimist toetavad videod avanevad QR-koodide kaudu. Tulemuseks on õppematerjalide komplekt, mis katab kõik kohustuslikud gümnaasiumi matemaatikakursused. Kirsiks tordil on populaarne tööraamat „Valmistu matemaatika riigieksamiks“, mille lõpus olevaid eksamitöid on plaanis iga-aastaselt uuendada.

Kirjastus toetab keelekümbelklassse, pakkudes põhikooli ja gümnaasiumi eksamikogumikke ning gümnaasiumi tööraamatuid ka vene keeles.

Mõnusat katsetamist ja head uut õppeaastat matemaatika seltsis!

Inge Vestrik ja Carolina Remmet,
matemaatika toimetajad

Matemaatika

II kooliaste

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 4. KLASSILE

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 5. KLASSILE

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 5. KLASSILE

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 6. KLASSILE **UUS!**

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 6. KLASSILE

III kooliaste

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 7. KLASSILE **UUS!**

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 7. KLASSILE

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 8. KLASSILE **UUS!**

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 8. KLASSILE

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 9. KLASSILE

VALMISTU PÕHIKOOLI MATEMAATIKA LÕPUEKSAMIKS

VÄIKE PROTSENDIRAAMAT

VÄIKE ALGEBRARAAMAT

VÄIKE FUNKTSIOONIRAAMAT

Gümnaasium

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 10. KLASSILE

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 11. KLASSILE **UUS!**

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 12. KLASSILE **UUS!**

VALMISTU MATEMAATIKA RIIGIEKSAMIKS

II KOOLI-ASTE

Õpetajat toetavate materjalide kasutamiseks TaskuTargas tuleb koolil soetada digimaterjalide klassikomplekt või ÕPI litsents üheks õppeaastaks. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

kirjastusmaurus.ee/matemaatika

TÖÖ-RAAMATUD

Materjali ülesehitus:

- õppetunnid katavad kogu õppeaasta,
- iga tunni materjal mahub paarislehele,
- iga teema lõpeb kordamisega,
- igale õppetunnile vastab kindel kodune ülesanne tööraamatu lõpus olevas eraldi osas.
- Autorite eesmärk on säilitada ja ergutada laste loomulikku uudishimu ja fantaasiat.
- Lõiming teiste õppeainetega.
- Elulised, üldpädevuste temaatikaga seotud tekstülesanded. Nupukesed matemaatika ajaloost.

- Õpetaja töökava.
- Interaktiivsed lisaülesanded iga peatüki juures.
- 5. ja 6. klassi lisaülesanded diferentseeritud kolmes raskusastmes.
- 4. klassile ka kontrolltööd.
- Õpetajale eeltäidetud tööraamatud.

Tasku-
Targas

TaskuTargas
eeltäidetud
tööraamatud!

27. LÄÄNEMERI

Eesti üks olulisemaid kliima ja looduse mõjutajaid on Läänemeri. Läänemeri on Atlandi ookeani sisemeri, mille pindala on 415 266 km² ja rannajoone pikkus umbes 8000 km.

1. Vasta küsimustele. Otsi vajadusel andmeid internetist.

a) Mitme km² võrra on Läänemeri Eestist suurem?

415 266 – 45 338 = 369 928 km² võrra.

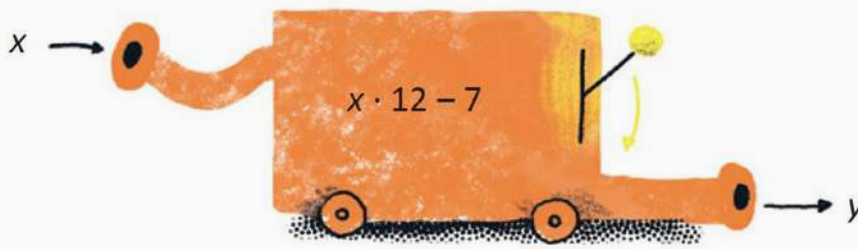
b) Mis riigid asuvad Läänemere ääres?

Taani, Rootsi, Soome, Eesti, Läti, Leedu, Poola, Venemaa ja Saksamaa.

Läänemere-äärsed pealinnad
koos elanike arvuga

3. Masinasse pannakse sisse x ja välja tuleb y . Leia masinast väljuv arv, kui x -väärtused on teada.

Kui $x = 3$, siis $y =$ _____.

Kui $x = 9$, siis $y =$ _____.

Kui $x = 6$, siis $y =$ _____.

Kui $x = 20$, siis $y =$ _____.

Ülesanne 4. klassi tööraamatust.

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 4. KLASSILE

Regina Reinup

I osa. Sügis: klambersõid, värviline, A4, 112 lk, 2019, juurdetrükk 2021

II osa. Talv: klambersõid, värviline, A4, 96 lk, 2019, juurdetrükk 2021

III osa. Kevad: klambersõid, värviline, A4, 120 lk, 2020, juurdetrükk 2021

Hind: 5.70

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 5. KLASSILE

Tauri Viil

I osa: pehme kõide, värviline, A4, 112 lk, 2021

II osa: pehme kõide, värviline, A4, 96 lk, 2021

III osa: pehme kõide, värviline, A4, 120 lk, 2022

Hind: 5.70

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 6. KLASSILE

Tauri Viil

I osa: pehme kõide, värviline, A4, 140 lk, 2022

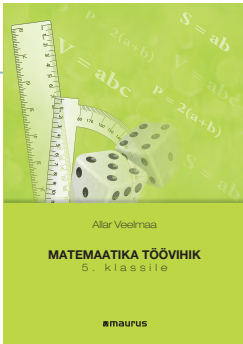
II osa: pehme kõide, värviline, A4, 120 lk, ilmub 2022

III osa: pehme kõide, värviline, A4, 150 lk, ilmub 2023

Hind: 5.70

UUS

kirjastusmaurus.ee/matemaatika-tv

MATEMAATIKA TÖÖVIHK 5. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 144 lk,
2018, uuendatud korduustrükk 2020

Hind: 5.70

MATEMAATIKA TÖÖVIHK 6. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 136 lk,
2018, uuendatud korduustrükk 2020,
juurdetükk 2022

Hind: 5.70

TÖÖ-
VIHI-
KUD

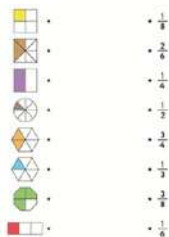
- Kõik olulised seosed ja reeglid on lisatud ja esile toodud.
- Paljudel ülesannetel vastused või muu kontrollivõimalus.
- Enesekontrolli testid koos vastustega.
- 6. klassi töövihikus näidis-tasemetööd.
- Elektroonilised testid autori kodulehel www.allarveelmaa.ee.

Saab kasu-
tada koos kõigi
käibel olevate
matemaatika-
õpikutega!

KÜMNENDMURDUDE LIITMINE JA LAHUTAMINE

34. Murdarvud

310. Sea kujund vastavusse hariliku murruga.

311. Kui suur osa kujundist on värvitud? Sea noole abil iga murd vastavusse ki...

$\frac{5}{12}$	$\frac{1}{4}$			
$\frac{2}{8}$	$\frac{2}{9}$			
$\frac{3}{12}$	$\frac{4}{15}$			

312. Leia:

$\frac{1}{4}$ 16 meetrit,	$\frac{1}{4}$ viirgurkast,
$\frac{1}{2}$ 4 tundi,	$\frac{1}{2}$ täisnurgast,
$\frac{1}{8}$ 32 õunast,	$\frac{2}{3}$ 60° nurgast,
$\frac{3}{4}$ 100 autost,	$\frac{1}{4}$ 100 inimesest.

ERINIMELISTE MURDUDE LIITMINE JA LAHUTAMINE

8. Erinimeliste murdude liitmine ja lahutamine

Erinimeliste murdude liitmisel ja lahutamisel kasutame järgmisi reegleid:

$$\frac{a}{b} + \frac{c}{d} = \frac{ad+cb}{bd} \quad \frac{a}{b} - \frac{c}{d} = \frac{ad-cb}{bd}$$

96. Boboliine ja Hiiremaid liidavad ja lahutavad murde nii, nagu allpool on näidatud. Uuri lihenduskäike ja selgita, kas mõlemad tüdrukud teevad tehteid õigesti.

Boboliine		Hiiremaid	
$\frac{15}{5} + \frac{4}{5} = \frac{10+4}{15} = \frac{14}{15} = 1\frac{1}{15}$	$-\frac{5}{6} + \frac{1}{4} = \frac{10}{24} + \frac{6}{24} = \frac{16}{24} = \frac{2}{3}$	$\frac{13}{4} - \frac{2}{3} = \frac{9-2}{12} = \frac{7}{12}$	$\frac{7}{8} - \frac{4}{5} = \frac{35-8}{40} = \frac{27}{40}$
$\frac{13}{4} + \frac{4}{5} = \frac{6+4}{45} = \frac{10}{45} = \frac{2}{9}$	$\frac{5}{6} + \frac{1}{8} = \frac{15}{24} + \frac{3}{24} = \frac{18}{24} = \frac{3}{4}$		

Kommentaarid ja selgitused:

97. Tee tehted ja kontrolli. Kas pakutud vastusevariandid seis on sinu vastus. Kui jah, siis kriipsuta teised vastusevariandid läbi.

a) $\frac{3}{4} + \frac{5}{6} =$		$\frac{8}{10} + \frac{7}{12} = \frac{4}{5}$
b) $\frac{5}{8} + \frac{5}{6} =$		$\frac{11}{24} + \frac{10}{14} = \frac{7}{7}$
c) $\frac{3}{4} - \frac{1}{6} =$		$\frac{3}{2} - \frac{7}{12} = \frac{2}{3}$
d) $\frac{6}{7} - \frac{2}{3} =$		$\frac{4}{4} - \frac{4}{12} = \frac{4}{12}$
e) $\frac{1}{4} + \frac{5}{24} =$		$\frac{11}{24} - \frac{6}{28} = \frac{3}{14}$

26

Vastus:

ERINIMELISTE MURDUDE LIITMINE JA LAHUTAMINE

98. Liida ja kirjuta vastused tabelisse.

+	$\frac{3}{4}$	$\frac{5}{6}$	$\frac{5}{12}$	
	$\frac{3}{4}$			
	$\frac{4}{5}$			
	$\frac{5}{7}$			
	$\frac{7}{16}$			

99. Lahuta kollase veeru arvudest roosa veeru arvud ja täida tabel.

-	$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{5}$	$\frac{7}{20}$	
	$\frac{2}{3}$			
	$\frac{9}{8}$			
	$\frac{4}{4}$			
	$\frac{9}{10}$			

100. Arvuta.

a) $\frac{2}{3} + \frac{3}{5} + \frac{1}{3} + \frac{2}{5} =$	
b) $\frac{6}{5} - \frac{1}{3} - \frac{2}{15} + \frac{7}{30} =$	
c) $\frac{1}{5} - \frac{1}{6} + \frac{1}{60} - \frac{1}{90} =$	
d) $\frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{2} - \frac{13}{12} =$	

Vastused a) 2; b) $\frac{29}{30}$; c) $\frac{7}{180}$; d) 0.

27

III KOOLI- ASTE

kirjastusmaurus.ee/matematika

1.1. PROTSENDI MÕISTE

Raha kogumine

Kaks pingeabari õhustatud hakata raha kogama. Esimese saad nõudma taskuraha 5 € ja teise saadama talle nõudma lõpuks jätta alles 2 €. Teise pingeabari saad nõudma taskuraha 10 € ja teha hakata lõpuks alles jätta 3 €.

Kumb kogub 10 rändata jooksul rohkem raha?
Kumb säästab omis rahast rohkem?
Põhjus, kumb pingeabari on kokkuvõetavam!

Sil Pajus nimelise peatükki teadmiste ja oskuste

Kui peatükki läbitud, anna tähtaegne vastus!

Selle peatükki lõpuks ...

1. Teadendan osamäärade hõlpsaks muutmiseks, kümnendmuutmiseks ja protsendiks.
2. Lään osa tervikust.
3. Lään osatüki osamäärana järele terviku.
4. Lään, mahu probleemi moodustab üks arv teiseist.
5. Lühendan teadandisandmeid osade, terviku ja osamäärade loomise kohta.
6. Seigitan prossi tähendust.

Uue teema õppimiseks peavad sul mõned varasemad teemad saiged olema.

Mida ühis meelid on? Vähem lihtsamad vastused!

Enne selle peatükki õppimist ...

1. Lään, lahutan, korrutan ja jagan murdosa.
2. Seigitan protsendi mõistet.
3. Ennista osa, tervikut ja osamäärana.
4. Arvutan hõlpsasti murruna antud osa tervikust.

ÜLESANDED A

Hulkuriga mõiste teadmine

225. Ühesaia joonega mõista ja selkise vastav joonis.

isik, hulknurk, murdjoon, nurk

Hulkuriga õppimine, käigete, nurade, lõhenkõigete ja lõhenurade nähtamine

227. Kirjuta joonisel oleva hulknurga NKPQR elementide tähelused.

1) Tipak: _____
2) Käiged: _____

KAS OLED UUEKS TEEMAKS VALMIS?

Kui lõhedad rosti odakuid, oled valmis uueks teemaks. Viigilõhest võta aega ja loovis ühe varasemast õpitu.

1. Arvuta

Põsast arvutamine	Kirpik arvutamine
1) $230 + 450 =$	7) $\frac{3}{8} : 720 =$
2) $462 - 320 =$	8) $6 : \frac{2}{3} =$
3) $20 : 55 =$	9) $82 : 0,3 =$
4) $160 : 40 =$	10) $150 : 0,4 =$
5) $\frac{1}{5} : 10 =$	11) $12 : 0,65 =$
6) $8 : \frac{3}{4} =$	12) $300 : 0,11 =$

2. Värv joonisel osamäärade vastav osa.

1%	25%	$\frac{3}{10}$	$\frac{2}{5}$

3. Loe teksti ja vasta küsimustele.

Karl korjas 20 kg marju. Nõudot 5 kg ehk 25% oled mustõõstrad ja ülejäänud olid lüüd.

1) Mitu kg marja on korvik?
2) Mitu kg lüüdi korjas Karl?
3) Mis on lüüdi vastav osamäär?

4. Arvuta hõlpsasti murruna antud osa tervikust.

Tervik	10 km	20 kg	50 €
Osamäär	$\frac{2}{5}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{2}{25}$
Osa			

Kõrvaldada ja nähtamistõhiste hulknurade arvutamine

226. Värv joonisel korrapäraseid hulknurad. Põhjus, miks mõni hulknur ei ole korrapärane.

Hulkuriga lõhenkõigete arvutamine

228. Tõu viigilõhest mõeldised ja arvuta joonisel oleva hulknurga ümbermõõt.

1) korrapärane kolmnur, 2) seltõõsnurk, 3) korrapärane kaheksanurk

Hulkuriga seltõõsnurade summa arvutamine

229. Arvuta hulknurga seltõõsnurade summa.

1) seltõõsnur, 2) kaheksanurk, 3) kolmnurk, 4) seltõõsnur

Kõrvaldada hulknurga ühe nurga suurus arvutamine

230. Arvuta hulknurga ühe seltõõsnurga suurus.

1) korrapärane kümnurk, 2) korrapärane seltõõsnurk, 3) korrapärane kümmeõõsnurk, 4) korrapärane kolmnurk

TÖÖ- RAAMA- TUD

- Õppetunnid katavad kogu õppeaasta.
- Iga teema algab probleemülesandega (küsimus, arutelu) ja oodatavate õpitulemuste tabeliga.
- Teema alguses on välja toodud vajalike eelteadmiste tabel ja eelteadmiste test.
- Ülesanded jaotuvad õpitulemuste kaupa ja arvesse on võetud õppurite erinevat võimekust.
- Iga teema lõpeb nn lõpptesti ja eneseanalüüsi tabeli täitmisega.
- Õppetunni lõpus saab õpilane koostada oma ülesande vaadeldud teemal.
- Iga teema juurde selgitav õppevideo ja näidisülesannete videod.
- Autori eesmärk on suunata ja ergutada õpilaste eneseteadlikku õppimist ja oskust luua seoseid nii varasemate teemade kui ka elus ettetulevate probleemidega.

UUS

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 7. KLASSILE

Silvia Pajus

Pehme kõide, värviline,

A4, 192 lk, 2022

Hind: 9.90

UUS

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 8. KLASSILE

Silvia Pajus

Pehme kõide, värviline,

A4, 192 lk, ilmub 2023

Hind: 9.90

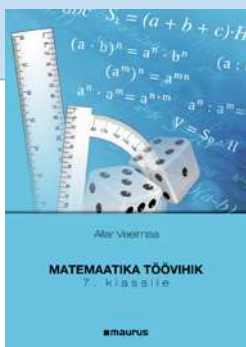
kirjastusmaurus.ee/matemaatika-tv

TÖÖ- VIHI- KUD

- Sisekaanel valemid ja arvutamise reeglid koos näidetega.
- Käsikirjalised näidislahendused.
- Paljudel ülesannetel vastused või muu kontrollivõimalus.
- Lõpus eraldi kordamise peatükk.

Õppevideod ja elektroonilised testid autori kodulehel www.allarveelmaa.ee.

Saab kasutada koos kõigi käibel olevate matemaatika-õpikutega!

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 7. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 132 lk,
2016, juurdetrükk 2018, 2021

Hind: 5.70

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 8. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 144 lk,
2016, uuendatud korduustrükk 2018,
juurdetrükk 2021

Hind: 5.70

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK 9. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 136 lk,
2017, juurdetrükk 2019, 2021

Hind: 5.70

kirjastusmaurus.ee/matemaatika-eksam

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 84.

VALMISTU PÕHIKOOLI MATEMAATIKA LÕPUEKSAMIKS 2023. TÖÖRAAMAT

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 140 lk,
2014, uuendatud korduustrükk 2022

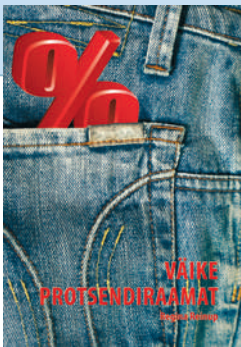
Hind: 6.90

- Sobib õpilasele nii klassis kui ka ise-iseisvalt eksamiks valmistumisel.
- Selgitused ja näidisülesanded koos lahendustega.
- Sisekaanel kõik vajalikud valemid.
- Sisaldab viimase seitsme aasta eksamitöid koos vastustega.
- Ülesannete vastused eraldi peatükina tööraamatu lõpus.
- Lisaks õppevideod ja elektroonilised testid autori kodulehel <http://www.allarveelmaa.ee>.

kirjastusmaurus.ee/matemaatika-sari

- Teematilised populaarteaduslikud väljaanded.
- Lihtne ja arusaadav tekst.
- Sobivad lisalugemiseks ja toetavaks õppematerjaliks õpilastele ja nende vanematele.

VÄIKE PROTSENDIRAAMAT

Regina Reinup

Pehme köide, värviline,
148 x 209 mm, 88 lk,
2014, juurdetrükk 2018

Hind: 7.50

VÄIKE FUNKTSIOONIRAAMAT

Regina Reinup

Pehme köide, värviline,
148 x 209 mm, 64 lk,
2016

Hind: 7.50

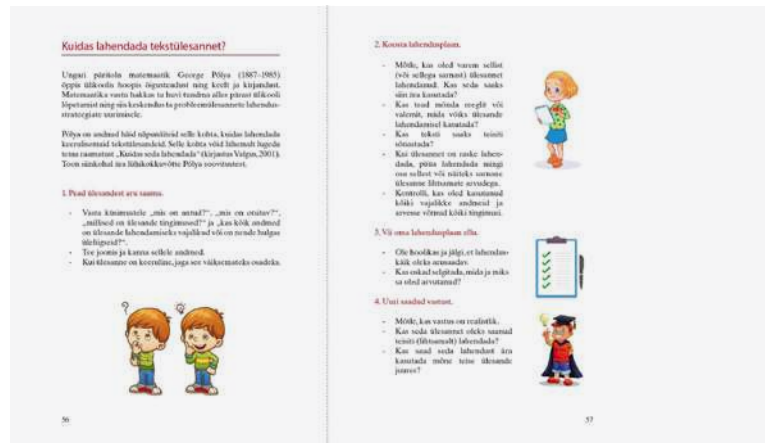
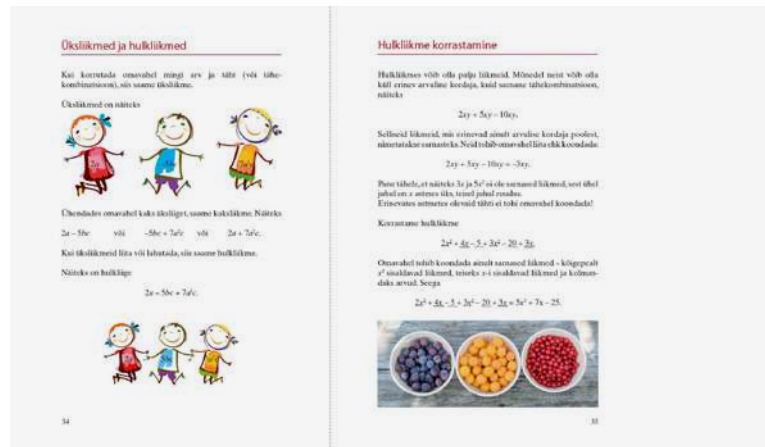
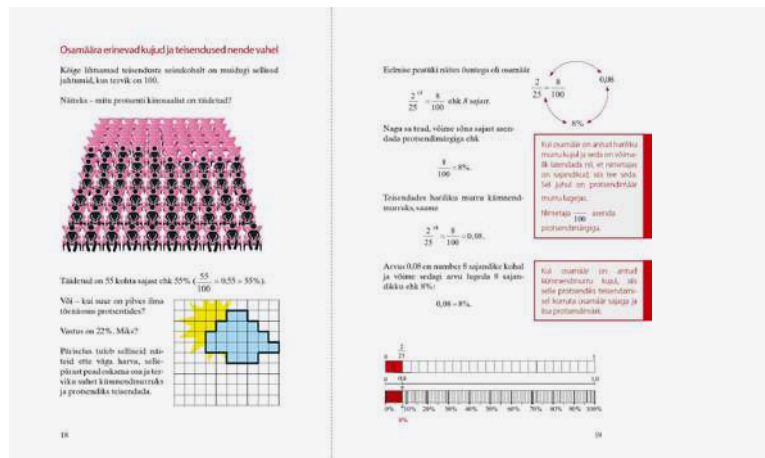

VÄIKE ALGEBRARAAMAT

Regina Reinup

Pehme köide, värviline,
148 x 209 mm, 72 lk,
2019

Hind: 7.50

GÜMNAASIUM

kirjastusmaurus.ee/matemaatika-10-12

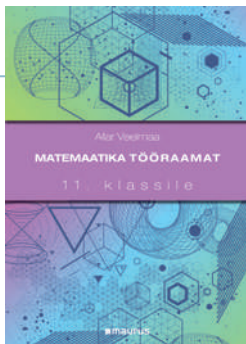

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 10. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 144 lk, 2021

Hind: 7.90

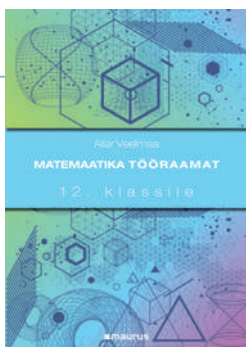
MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 11. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 136 lk,
ilmub 2022

Hind: 7.90

UUS

MATEMAATIKA TÖÖRAAMAT 12. KLASSILE

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 136 lk,
ilmub 2023

Hind: 7.90

UUS

TÖÖ-
RAAMA-
TUD

- Selgitused ja käsikirjalised näidislahendused.
- Nii kitsa kui ka laia kursuse ülesanded.
- Teematilised õppevideod avanevad QR-koodiga.
- Sisekaantel kõik vajalikud valemid.
- Ülesannete vastused.

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 85.

Suur hulk videoid
ja elektroonilisi teste
autori kodulehel [http://
www.allarveelmaa.ee](http://www.allarveelmaa.ee).

kirjastusmaurus.ee/matemaatika-eksam

LISA-
MATERJAL

UUS

VALMISTU MATEMAATIKA RIIGIEKSAMIKS 2023. TÖÖRAAMAT

Allar Veelmaa

Pehme köide, värviline, A4, 120 lk,
2020, uuendatud kordustrukk 2022

Hind: 6.90

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 85.

- Sobib õpilasele eksamiks valmistumisel.
- Selgitused ja käsikirjalised näidisülesanded koos lahendustega.
- Sisaldab nii kitsa kui ka laia kursuse ülesandeid.
- Lühikokkuvõtte iga teema juures nõutavatest teadmistest ja oskustest.
- Sisaldab viimase kuue aasta eksamitöid (nii kitsas kui ka lai kursus) koos vastustega.
- Eksamiülesandeid uuendatakse igas kordustrukis.
- Ülesannete vastused eraldi peatükina tööraamatu lõpus.
- Sisekaantel kõik vajalikud valemid.

Õppevideod
ja elektroonilised testid
autori kodulehel <http://www.allarveelmaa.ee>.

Lahenduste vormistamine. Näidislahendused

Kui avaldis sisaldab astmeid või juuri, siis on mõistlik need viia ühele küljele (kõik astmeteks või juurteks) ja vastavad tehted teha eraldi.

Lihtsustage avaldis $\frac{2^{2x+1} \cdot 4^{-x}}{\sqrt{16^x} \cdot 2^{-3}}$.

$$2^{2x+1} = 2^{2x} \cdot 2, \quad 4^{x-0,5} = (2^2)^{x-0,5} = 2^{2x-1} = \frac{2^{2x}}{2}$$

$$\sqrt{16^{2x}} = (16^{2x})^{\frac{1}{2}} = 16^x = 2^{4x}, \quad 2^{-3} = \frac{1}{2^3}$$

Saab lihtsamalt: teisenõude ühe ja sama arvu astmeteks ja kasutage astmete korrutamise ja jagamise valemiteid.

Lihtsustatud avaldis $\frac{2^{2x+1} \cdot 4^{x-0,5}}{\sqrt{16^{2x}} \cdot 2^{-3}} = \frac{2^{2x} \cdot 2 \cdot \frac{2^{2x}}{2}}{2^{4x} \cdot \frac{1}{2^3}} = \frac{2^{2x}}{2^{4x}} \cdot 2^4 = 2^{-2x} \cdot 16 = 2^{4-2x}$.

Vastus: Avaldis avaldis on lihtsustatud kujul võrdne arvuga 2^{4-2x} .

2. Võrrandid, võrratused ja vastavad süsteemid

Linear- ja ruutvõrrandil ei pea tegema lahendi kontrolli (kui seda ei nõuta ülesande tekstis). Soovi korral võib teha. Kõikide teiste võrrandiliikide puhul (murdvõrrandid, juurvõrrandid, logaritmvõrrandid ja trigonomeetriselised võrrandid) on saanud lahendikandidaate vaja kontrollida, sest võrrandite lahendamisel ei kasutata ainult samasüsteemsust ja seetõttu võivad tekkida ka võõrlahendid. Neid vastusesse ei kirjutata.

Tekstülesannete puhul tuleb teha teksti järgi sisuline kontroll, et kõrvaldada ülesande sisuga mitte sobivad võrrandi lahendid.

Lahendame võrrandi $\frac{12x+24}{x^2-9} + \frac{7+x}{3-x} = \frac{5x}{x+3}$.

Murdvõrrandi lahendamisel ei pea kõiki liikmeid tooma ühele poole võrrandit. Kasutades võrrandi omadusi, saab lahendused teha ka lihtsamalt, näiteks kasutades võrrandi liitmis- ja lahutamise reegleid. Kõikide arvutuste ja liitmis- ja lahutamise korral mure arvepääde numbrilise nulliks). Kõikide arvutuste puhul ei ole lahendi kontrolli vajalik.

$$\frac{12x+24}{x^2-9} + \frac{7+x}{3-x} = \frac{5x}{x+3}$$

$$\frac{12x+24}{(x-3)(x+3)} + \frac{7+x}{3-x} = \frac{5x}{x+3}$$

$$\frac{12x+24}{(x-3)(x+3)} - \frac{7+x}{x-3} = \frac{5x}{x+3}$$

$$\frac{12x+24 - (7+x)(x+3)}{(x-3)(x+3)} = \frac{5x}{x+3}$$

$$\frac{12x+24 - (7+x^2+3x+3x+9)}{(x-3)(x+3)} = \frac{5x}{x+3}$$

$$\frac{12x+24 - (x^2+6x+16)}{(x-3)(x+3)} = \frac{5x}{x+3}$$

$$\frac{12x+24 - x^2 - 6x - 16}{(x-3)(x+3)} = \frac{5x}{x+3}$$

$$\frac{-x^2 + 6x + 8}{(x-3)(x+3)} = \frac{5x}{x+3}$$

$$-x^2 + 6x + 8 = 5x(x-3)$$

$$-x^2 + 6x + 8 = 5x^2 - 15x$$

$$-x^2 + 6x + 8 - 5x^2 + 15x = 0$$

$$-6x^2 + 21x + 8 = 0$$

$$6x^2 - 21x - 8 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{21 \pm \sqrt{21^2 - 4 \cdot 6 \cdot (-8)}}{2 \cdot 6} = \frac{21 \pm \sqrt{441 + 192}}{12}$$

$$x_{1,2} = \frac{21 \pm \sqrt{633}}{12}$$

$$x_1 = 3,1 \text{ (võõrlahend)}, x_2 = -\frac{2}{3}$$

Vastus: $x = -\frac{2}{3}$

Kui Te varem sellist lahendamise meetodit ei ole kasutanud, siis tasub eksamitööks teha nii, nagu oleksite koolis õppinud.

Küsimusi ja ülesandeid riigieksamiks valmistumisel

23. Lahendage võrratuse süsteem.

$$a) \begin{cases} |x| > 1 \\ x^2 + 3x < 3(x+4) - 3 \\ x \geq -2; \end{cases} \quad b) \begin{cases} |x| < 16 \\ x^2 > 9 \\ |x| > 1; \end{cases} \quad c) \begin{cases} |x-1| > 2+x \\ -x^2 - 4x < 4 \\ \frac{1}{x} > -\frac{1}{5}. \end{cases}$$

24. Leidke võrratuse positiivsed lahendid.

$$a) \frac{x^2 - 2x - 3}{-x^2 + 3} \geq 0; \quad b) \frac{5}{3-x} > \frac{6}{(3-x)^2}.$$

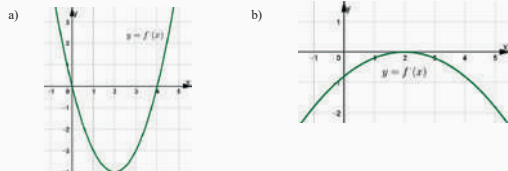
25. Missuguste muutuja x väärtuste korral ei ole murru $\frac{3x-1}{1-4x}$ väärtus suurem kui 2?

26. Ristkülikukujulise maatikü ümbermõõt on 120 meetrit. Kui pikk võib olla maatikü lähem külge, kui maatikü pindala pole väiksem kui 200 m² ja ei ületa 800 m²?

27. Leidke funktsiooni $f(x) = x^2(3-x)$ positiivsuspiirkond.

28. Leidke funktsiooni $g(x) = x^2 - x^3$ negatiivsuspiirkond.

29. Joonisel on funktsiooni tulelise graafik. Leidke selle abil funktsiooni kasvamis- ja kahenemisvahemikud.

30. Joonisel on ruutfunktsiooni $y = x^2 - 2x - 3$ graafik ja sirge $y = kx + b$, mis läbib punkte A ja B .

a) Koostage sirge võrrand;

b) leidke arvutamise teel sirge ja parabooli lõikepunktide koordinaadid;

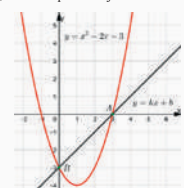
c) lahendage joonise abil võrratus $x^2 - 2x - 3 > x - 3$;

d) missuguste muutuja x täisarvuliste väärtuste korral kehtib võrratus $x - 3 > x^2 - 2x - 3$?

e) Leidke joonise abil võrratuse $x^2 - 2x - 3 < -3$ lahendid.

f) Arvutage parabooli haripunkti H koordinaadid ja märkige see punkt joonisele.

g) Arvutage kolmnurga ABH pindala. Mis liiki see kolmnurk on (nurkade järgi)?

HEAD LOODUSAINETE ÕPETAJAD!

Meil on hea meel teatada, et Mauruse loodusainete õppematerjalid katavad nüüd terve II kooliastme! Meie kõige värskem materjal on kaheosaline loodusõpetuse tööraamat 6. klassile. Kolmandale kooliastmele on ilmunud 7. klassi tööraamatud geograafias ja bioloogias. Koostamisel on nende ainete õppematerjalid 8. klassile. Gümnasistide õppevara täieneb aga bioloogia õpikute ja töövihikutega. Lisaks põhikooli füüsika ülesannetekogule ilmub peagi ka füüsika ülesannetekogu gümnaasiumile.

TaskuTargast leiad Mauruse loodusainete materjalide õpetajaraamatud, digiõpikud ja -tööraamatud. Tööraamatute ülesanded on TaskuTargas interaktiivsed. Kuid seal leidub ka palju lisamaterjale, mida pabermaterjalides ei ole: interaktiivsed lisaülesanded, prinditavad töölehed ja automaatkontrolliga testid. Õpetajaraamatus on töökavad, nipid, viited ja vihjed. Lisaks digimaterjalide kasutamisele saab õpetaja kujundada ise tunnikavad ja jälgida õpilaste tehtud tööd. Samuti on TaskuTargas võimalik anda tagasisidet nii õppematerjalide kui ka TaskuTarga keskkonna kohta, et saaksime õppematerjale ja õpikeskkonda veelgi paremaks muuta.

Nii füüsikas kui ka keemias on täienenud venekeelsete materjalide nimekiri.

Iga kordustrukiga lihvide paremaks ka varem ilmunud õpikud, töövihikud ja tööraamatud.

Mõnusat kooliaastat koos loodusega!

Jürgen Hendrik Voitka,
loodusainete toimetaja

Loodusained

II kooliaste

LOODUSÕPETUS 4. KLASSILE

LOODUSÕPETUS 5. KLASSILE

LOODUSÕPETUS 6. KLASSILE **UUS!**

III kooliaste

LOODUSÕPETUS 7. KLASSILE

BIOLOOGIA 7. KLASSILE

GEOGRAAFIA 7. KLASSILE **UUS!**

GEOGRAAFIA 8. KLASSILE **UUS!**

KEEMIA 8. KLASSILE

KEEMIA 9. KLASSILE

KEEMIA LÜHIKURSUS PÕHIKOOILILE

FÜÜSIKA 8. KLASSILE

FÜÜSIKA 9. KLASSILE

FÜÜSIKA ÜLESANNETEKOGU 8. JA 9. KLASSILE

Gümnaasium

KEEMIA

KEEMIA LÜHIKURSUS GÜMNAASIUMILE **UUS!**

FÜÜSIKA

FÜÜSIKA TÖÖVIHIK GÜMNAASIUMILE **UUS!**

BIOLOOGIA **UUS!**

II KOOLI- ASTE

Õpetajat toetavate materjalide kasutamiseks TaskuTargas tuleb koolil soetada digimaterjalide klassikomplekt või ÕPI litsents üheks õppeaastaks. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

kirjastusmaurus.ee/loodus

TÖÖ- RAAMA- TUD

- Uurimuslikku ja avastusõpet toetavad ülesanded.
- Lihtsate vahenditega läbiviidavad katsed, eksperimendid ja mõttmised.

LOODUSÕPETUSE TÖÖRAAMAT 4. KLASSILE

Merike Kilk, Ülle Liiber, Urve Jõgi, Erkki Soikka,
Helina Reino, Vaike Rootsmaa

Pehme köide, värviline, A4, 124 lk,

2017, juurdetrükk 2019 ja 2021, uuendatud kordustrükk 2022

Hind: 7.90

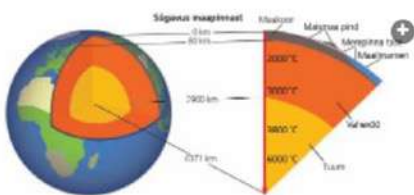
- Teoreetiline raudvara (sh kaardid, skeemid ja tabelid).
- Kaasaegsed illustratsioonid.
- Interaktiivsed ja õuesõpet rakendavad praktilised tööd.
- Mitmekesised ülesanded, sh salakirjade lahendamine, sõnasegadikud ja ristsõnad.

Tasku-
Targas

- Digitööraamat interaktiivse sisuga.
- Õpetajaraamatus lõiminguinfo, viited lisamaterjalidele.
- Tunnijaotuskava ja vajalike töövahendite nimekiri.
- Iga peatüki juures 1–3 interaktiivset lisaülesannet ja printitavat tööleht.

1.

Uuri joonist ja kirjuta puuduvad sõnad.

Planeedi Maa sisemus on kihilise ehitusega. Kõige paksema kihi moodustab ja kõige õhem on . Maa keskel asub väga kuum tuum, mis koosneb metallidest. Tuuma välise kihi vedelate metallide pidev liikumine tekitab Maa magnetvälja. Tuuma ja maakoore vahele jääb , kus paikneb magma. Magma on poolvedel kivimite mass. Planeedi pinda katab tahke , mille paksus ulatub mandritel 80 kilomeetrit, aga ookeanide all 3–7 kilomeetrit. Eesti ala maakoore paksus on umbes pool maakoore suurimast paksusest ehk km. Maakoore koosneb kivimitest.

Kontrolli

LOODUSÕPETUSE TÖÖRAAMAT 5. KLASSILE

Maarika Männil, Elbe Metsatalu

I osa: pehme köide, värviline, A4, 112 lk, 2021

II osa: pehme köide, värviline, A4, 135 lk, 2021

Hind: 6.50

Toetab
tugevalt
õuesõpet.

- Detailsed ja tõetruud joonised.
- Teemade järjestus toetab uue osa omandamist.
- Õppematerjal aitab luua terviklikku arusaama keskkonnast ja seal toimuvast.
- Individuaalse töö kõrval on kesksel kohal koostöö arendamine kogemusõppe kaudu.
- Õppekäigud looduses ja praktilised tööd.

LOODUSÕPETUSE TÖÖRAAMAT 6. KLASSILE

Linda Kask

I osa: pehme köide, värviline, A4, 120 lk, 2022

II osa: pehme köide, värviline, A4, ilmub 2022

Hind: 6.50

- Mitmekesised õpiülesanded, mis toetavad õuesõpet, koostööd ja loovust.
- Rakendab uurimuslikku õpet.
- Olulisel kohal on seoste loomine looduse eluta ja elusa osa vahel.
- Õppematerjal sisaldab lugudele ja igapäevaelu probleemidele tuginevaid ülesandeid.

IV. PINNAVORMIDE KUJUTAMINE KAARDIL

Pealtvaade, kõlgvaade, ringvaade, ülevaade ... Tulemus oleneb vaatenurgast.

Samakõrgusjooned

Looduses on vaatusel teel pinnavormide kuju raske kindlaks teha, sest pinnavormid on suured ning maapind on sageli kaetud kõrge taimestikuga. Pinnavormid on maastikul ruumilised, kuid kaardi saab neid kujutada tasapinnal. **Pinnamoo ehk reljeefi** kujutamiseks kaardil on vaja teada maastiku absoluutseid kõrgusi paljudes erinevates kohtades. Looduses moodavad kõrgusi **maamõõrdjad** ehk geodeedid. Nad kasutavad sellesks GPS-i ja teisi seadmeid. Mõõdetud kõrguspunktide abil saadakse **samakõrgusjooned** ehk **horisontaalid**, kui kõik samal kõrgusel olevad asukohapunktid ühendada joonega. Samakõrgusjoonele märgitud arv väljendab koha absoluutset kõrgust.

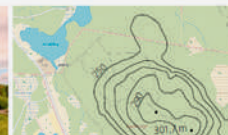
Samakõrgusjooned annavad kaardil edasi pinnavormi kuju **pealtvaates**. Samakõrgusjoonte tihedus näitab kõrguse muutust maastikul. Mida tihedamalt samakõrgusjooned kaardi paiknevad, seda järsem on maapinna kalle maastikul, sest kõrgus muutub lühikesel vahemaal palju. Mida suuremad vahed on samakõrgusjoontel, seda aeglasemalt kõrgus maastikul muutub ja pinnamood on tasasem.

1. Tähistä kaardil ristikesega koht, kus tehti pilti Vällamäest. Tõmba ristikesest nool foto tegemise suunas. Sellel pildil on vaade Vällamäe _____ (ilmakaar) nõlvast. Kirjelda Vällamäe kuju.

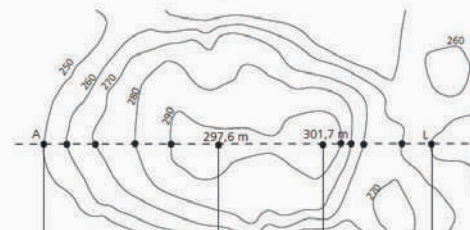

Vaade Vällamäe kõrgema suhtel

Positiivse ja negatiivse väikeste langukriips languse suunda i pinnavormidele. V

2. Koosta Vällamäe piirkonnas moodatud kõrgusandmetest pinnamoo läbilõige.
  - o Pinnavormi pealtvaate abil tee läbilõige ehk profiil. Läbilõikejoon on tähistatud joonisel katkendjoonena punktide A ja L vahel. Tähistä iga horisontaali ristumispunkt sirgjoonel ühe tähega. Näiteks punkt A järgne punkt on B jne.
  - o Seejärel liigu pealtvaate joonise iga tähe juurest otse alla kõlgvaate joonisele ja märgi seal sama täht õigele kõrgusele.
  - o Ühenda joonega kõlgvaate asukohapunktid A kuni L Teki pinnavormi profiil.
  - o Vali looduskaardile omased värvitoonid ja koosta kõrguskaala legend profiiljoonise vasakul servas. Värv Vällamäe pealtvaade ja läbilõige.

3.9. METSAD E OHUSTATUS JA KAITSE

Metsis on suur kanaline, kes elab Eestis vanades männikutes. Metsise kuked on silmapaistvat mustjat tooni, kanad pruunikirjad. Metsis on looduskaitses all, sest tema arvukus on viimastel aastatel vähenenud. Selle peamine põhjus on, et kaodvad metsad, mis sobivad metsisele elu- ja märgupaikadeks.

Mets koos eluta ja elusa osaga on väärtus, mida peab hoidma. Metsad on väga liigirikkad ja mitmekesised.

Joonis 93. Kas näed erinevust metsise isas- ja emaslinnu välismuses?

1. Metsa ökosüsteemi mitmekesisust ohustab inimeste mõtlematu käitumine. Too sellisest käitumisest näiteid. Põhjenda, kuidas need on metsas ohtlikud.

2. Loe, kuidas looduses käituda ja liikuda. Selgita, mis on igamehõigus. (QR-kood nr 15)

QR kood 15

3. Märgi ristikesega,

- Korjan kukeseer
- Söön palumetsa
- Telgin ühe ööpä
- Liigun matkarajaj
- Endla looduskaal
- Pärast puhkepaia

Metsa toimivat ökosüst puud säilitada veerežiim viljakus kaob. Kui lageriduda. Loomadele jääb j liikuda nii kergesti kui v

4. Mida on võimalik:

5. Säästlik metsandus on metsa majandamise viis, mis aitab hoida kõiki metsa väärtusi: nii majanduslikke, sotsiaalseid, ökoloogilisi kui ka kultuurilisi. Too näited nendest väärtustest.
  - a) Majanduslikud: .....
  - b) Sotsiaalsed: .....
  - c) Ökoloogilised: .....
  - d) Kultuurilised: .....

Selle järgi, kuidas inimtegevus metsa mõjutab, saab metsad jagada kolmeks.

1) **Majandusmets** – mets, mida inimene korrapäraselt kasvatab, hooldab ja raiab.

2) **Loodusmets** on mets, kus inimene ei ole ammu tegutsenud. Märgid inimesest (kraavid, kannud jne) on taimestikuga kaetud.

3) **Põlismets** on mets, kus ei ole inimtegevusest märgi. Väga mitmekesine taimestik, leidub palju maha langenud surnud puud.

6. Kirjuta iga pildi alla, kas see on majandus-, loodus- või põlismets. Mille põhjal otsustasid?

Joonis 94. Erinevad metsa tüübid

Metsa saab kaitsta, kui luua looduskaitselaad. Majandusmetsas saab väikeseid alasid kaitsta **vääriselupaikadena**. Vääriselupaigale on iseloomulik inimtegevusest puutumata metsakoosulus, erilised elutingimused või liigid, kes vajavad eritingimusi.

7. Vaata Maa-ameti Geoportali oma kodukoha läheduses asuvaid looduskaitses piiranguid.

1. Mine Geoportali lehele <https://geoportaal.maaamet.ee/>.

2. Sisesta vasakul nurgas otsinguribale oma aadress. Alusta tänava või talu nimet.

3. Klõpsa nupule „Asukoht kaardil“.

4. Vali vasakult rippmenüüst „looduskaitses“.

5. Leia enda kodule lähimad looduskaitses piirangud. Legendi näed vasakpoolses menüüs vastava piirangu nimetuse järel.

Milliseid looduskaitses piiranguid leidub sinu kodukoha läheduses?

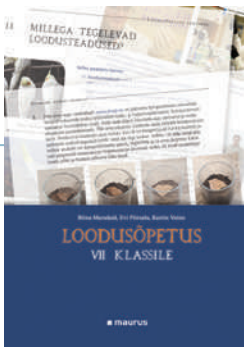
III KOOLI- ASTE

TÖÖ- RAAMA- TUD

- Teemasid käsitletakse uurimusliku lähenemise ja avastusõppe kaudu.
- Õpitav seostatakse ümbritseva eluga.

Õpetajat toetavate materjalide kasutamiseks TaskuTargas tuleb koolil soetada digimaterjalide klassikomplekt või ÕPI litsents üheks õppeaastaks. Digilitsentsidest loe lähemalt lk 88.

kirjastusmaurus.ee/loodus

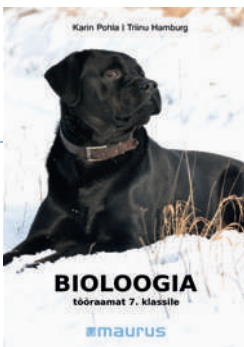
LOODUSÕPETUSE TÖÖRAAMAT 7. KLASSILE

Riina Murulaid, Evi Piirsalu, Katrin Vaino, Piret Vacht

Pehme köide, värviline, A4, 152 lk, 2016, juurdetrükk 2020 ja 2021

Hind: 7.90

- Loodusteadusi käsitletakse tervikuna.
- Kokkuvõttev praktiline töö iga suurema teema lõpus.
- Valmistab õpilase ette füüsika ja keemia õppimiseks 8. klassis.

BIOLOGIA TÖÖRAAMAT 7. KLASSILE

Karin Pohla, Triinu Hamburg

Pehme köide, värviline, A4, 112 lk, 2021

Hind: 7.90

UUS

kirjastusmaurus.ee/biologia

Tasku-
Targas

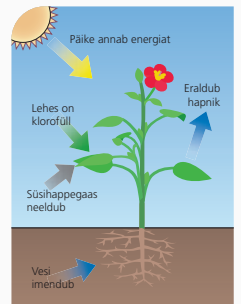
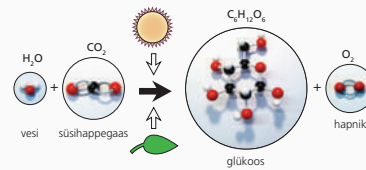
- Digitööraamat interaktiivse sisuga.
- Õpetajaraamat näpunäidete ja lisaviidetega.
- Tunnijaotuskava ja vajalike töövahendite nimekiri.
- Peatükkide juures interaktiivsed lisaülesanded ja printitavad töölehed (v.a geograafias).

LOODUSNÄHTUSED

Energia neeldumine võib omakorda käivitada keemilisi reaktsioone. **Fotosünteesi** käigus neeldub energiat – taimed kasutavad Päikeselt tulevat valgusenergiat, et toota veest ja süsihappegaasist glükoosi. Lisaks eraldub reaktsiooni käigus hapnik. Antud protsess toimub taimedes **klorofüll**i kaasabil. Klorofüll annab taimedele ka rohelse värvu.

Fotosünteesi võib kirja panna lihtsustatud skeemina:

süsihappegaas + vesi + energia → glükoos + hapnik

4. Fotosünteesi on nimetatud kõige tähtsamaks reaktsiooniks Maal. Miks?

.....

.....

.....

.....

Lehtsambla fotosünteesil eraldub mullikestena hapnik.

5. Milliseid aineid vajavad taimed fotosünteesi läbiviimiseks?

.....

.....

.....

6. Fotosünteesi käigus neeldub taimedes Päikeselt tulevat valgusenergiat. Millist liiki energiaks valgusenergia taimedes muundub?

.....

- Iga peatükk algab õppekavast lähtuvate õpitulemuste tutvustamisega.
- Õpitulemuste järgi sõnastab õpilane oma isiklikud eesmärgid.
- Õpilane reflekteerib oma õppimist peatüki lõpus.
- Iga peatüki alguses on tööjuhiste jada, mis võimaldab õpilasel omas tempos tegutseda ja arendab iseseisvust ja enesekindlust.
- Igas peatükis on vähemalt üks konkreetne lõimingu idee.

kirjastusmaurus.ee/geograafia

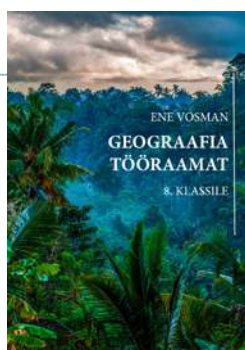

GEOGRAAFIA TÖÖRAAMAT 7. KLASSILE

Ene Vosman

Pehme köide, värviline, A4,
172 lk, 2021

Hind: 7.90

GEOGRAAFIA TÖÖRAAMAT 8. KLASSILE

Ene Vosman

Pehme köide, värviline, A4,
ilmub 2023

Hind: 7.90

UUS

Ilmub
2023

- Geograafiateadmised omandatakse tunnis ja seetõttu pole vaja jätta kodutööd.
- Lühikest, lihtsasti mõistetavat ja asjakohast teksti täiendavad kordamiseks mõeldud tabelid.
- Teksti liigendavad tekstilõigud „Tuleta meelde“, „Pane tähele“ ja „Huvitav teada“.
- Igas tunnis jääb aega vaadata videoid internetist.
- Ruumilise mõtlemise ja tunnetuse arendamiseks on lisatud kontuurkaardid, seetõttu pole vaja eraldi kaardivihikuid.

EELLUGU: MAA UNIVERSUMIS

Me oleme osa planeeti Maa asustavatest elusolenditest. Meie koduplaneet **Maa** tiirleb ümber meie tähe ehk **Päikese** koos päikesesüsteemi planeetidega. Päike liigub koos teiste tähesüsteemidega **Linnutee galaktikas**. **Maailmaruumis** ehk kosmoses ehk **universumis** võib olla triljoneid galaktikaid, meie Linnutee galaktika on neist vaid üks. Iga galaktika koosneb miljarditest tähtedest, nagu meie Päike, ja iga tähe ümber tiirlevad planeedid.

Universum ehk kosmos ehk **maailmaruum** koosneb **galaktikatest** ja tumeainest nende vahel, mida teadlased alles uurivad.

Universum tekkis praeguste teadmiste järgi 13,8 miljardit aastat tagasi ühest punktist välja paiskunud aineist ja paisub tekkimises alates jätkuvalt. Enamik teadlasi nõustub tänapäeval universumi sellise tekkeviisiga, nimetades seda **Suure Paugu teooriaks**.

Joonis 1. Meie Linnutee galaktikale sarnane lähim spiraalgalaktika Andromeeda paikneb 2,5 miljoni valgusaasta kaugusel, alles teleskoobiga Maalt jälgitav.

HUVITAV KATSE: Universumi paisumist on lihtne ette kujutada, kui märgid tühjale õhupallile nt pastapliatsiga täpid, mis kujutavad galaktikaid. Õhupalli täis puhudes galaktikaid märkivad täpid kaugenevad üksteisest, nagu on toimunud galaktikatega miljardite aastaid universumis. Universum paisub jätkuvalt, aga mõnede teadlaste arvates võib kauges tulevikus saabuda lõpp ehk Suur Kollaps, kui universum tõmbub taas kokku ühte punkti, nagu juhtub õhupalliga, kui sellest õhu välja lasted.

Linnutee galaktikat nimetatakse suure algustähena Galaktikaks, sest selles paikneb meie Päikesesüsteem koos planeediga Maa.

EELLUGU

ÜLESANNE: Nimeta meie Galaktika järgi nime saanud maiustus! Seda toodab firma, mis asutati USAs rohkem kui 100 aasta tagasi. Nii selle firma nimi, kui ka ühe teise maiustuse nimi tuleneb ühest Päikesesüsteemi planeedist ja tähendab tülkes sõjajumalat.

Sama firma kaubamärk meie Galaktika nimelisele Sokolaadile on _____

ja planeedi ja sõjajumala järgi nime saanud maiustus on _____

Sokolaadibatoon, mida tänapäeval meie poodides müüakse, pole toodetud USAs, vaid Poolas.

Päikesesüsteem on üks Linnutee galaktika tähesüsteemidest. Ümber meie tähe ehk Päikese tiirleb koos Maaga kaheksa planeeti: **Merkuur, Veenus, Maa, Marss, Saturn, Jupiter, Uraan** ja **Neptuun** (joonis 2). Väikeplaneet Pluutot enam planeetide hulka ei arvata.

Joonis 2. Maa tiirleb ümber meie tähe ehk Päikese. Päike on üks 200–400 miljardist tähest Linnutee galaktikas.

- Digiõpikud.
- Iga peatüki juures lisaülesanne.

Tasku-
Targas

KEEMIA ÕPIK 8. KLASSILE

Martin Saar, Neeme Katt

Pehme köide, värviline, 220 x 240 mm, 144 lk,
2015, uuendatud kordustrukk 2018,
juurdetrükk 2022

Hind: 17.90

Populaarseim
keemia materjal
Eesti koolides.

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 82.

kirjastusmaurus.ee/keemia

KEEMIA TÖÖVIHIK 8. KLASSILE

Martin Saar, Neeme Katt

Klamberköide, kahevärviline, A4, 104 lk,
2012, uuendatud kordustrukk 2014,
juurdetrükk 2020

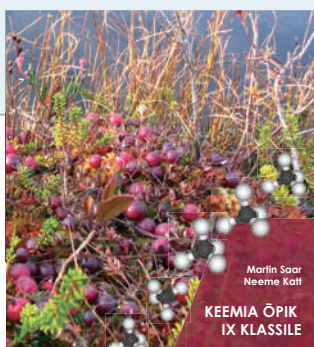
Hind: 5.90

ÕPIKUD

- Jõukohane, mõistetav ja selge tekst, lihtne struktuur.
- Konspektiivses laadis materjal üleliigse infota.
- Selgitab iga teema puhul, miks seda on oluline õppida.
- Lõiming erinevate ainetega: matemaatika, bioloogia, geograafia, tööpäetus, muusika jt.
- Keerulisemad teemad on esitatud etapiiviisiliselt ja koos näidetega.
- Õpilast kõnetav ja eakohane.
- Palju Eesti-põhiseid ja praktilisi näiteid.

TÖÖ-
VIHIKUD

- Küsimused näitekatsete kohta.
- IKT kasutamisele suunavad ülesanded.
- Ülesanded, mis harjutavad põhikooli keemia lõpueksami ülesannete laadiga.
- Ülesannetes on eelistatud argielulisi aineid ja nende muundumisi.

KEEMIA ÕPIK 9. KLASSILE

Martin Saar, Neeme Katt

Pehme köide, värviline, 220 x 240 mm, 168 lk,
2016, uuendatud kordustrukk 2018,
juurdetrükk 2022

Hind: 17.90

Populaarseim
keemia materjal
Eesti koolides.

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 83.

KEEMIA TÖÖVIHIK 9. KLASSILE

Martin Saar, Neeme Katt

Klamberköide, kahevärviline, A4, 128 lk,
2012, uuendatud kordustrukk 2022

Hind: 5.90

kirjastusmaurus.ee/keemia

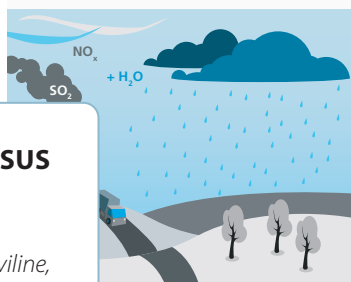
KEEMIA LÜHIKURSUS PÕHIKOOILE

Neeme Katt

Klamberköide, kahevärviline,
A4, 84 lk, 2016,
juurdetrükk 2018, 2021

Hind: 5.90

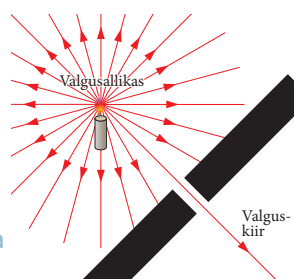
5. Vasta küsimustele.

- A. Mis keskkonnaprobleemi teket see pilt kujutab?
- .....
- B. Kirjuta ja tasakaalusta ühe võimaliku reaktsiooni võrrand joonisel kujutatud ainete vahel.
- .....
- C. Nimeta selle reaktsiooni kaks võimalikku kahjulikku tagajärge.
- .....
- D. Mida tehakse selleks, et vähendada antud probleemi tekkepõhjusti ja leevendada tagajärge?
- .....

kirjastusmaurus.ee/fuusika

Maurus annab füüsika materjale välja koostöös Eesti Füüsika Seltsiga. Kõik digiõpikud, v.a „Füüsika ülesannete kogu 8. ja 9. klassile“ leiab veebilehelt opik.fyysika.ee.

Punktikujuline valgusallikas ja tema valgus, kusutatud valguskiiretena. Niimoodi saab tavalisest, igas suunas valgust kiirgavast valgusallikast kitsa valgusvihu.

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata
lk 83–84.

FÜÜSIKAÕPIK 8. KLASSILE

Erkki Tempel

Pehme köide, värviline,
210 x 250 mm, 104 lk, 2016,
uuendatud korduustrükk 2019, 2022

Hind: 17.90

FÜÜSIKA ÜLESANNETE KOGU 8. JA 9. KLASSILE

Riina Murulaid,
Jaana Mihailišina

Pehme köide, värviline,
2022

Hind: 17.90

UUS

- Muhedalt kirjutatud õpik.
- Iga teema puhul on välja toodud ainult oluline.
- Teemad paigutatud ühele paarislehele ehk kogu teema on õppimise ajal silme ees.
- Teoreetilisele osale järgnevad erineva raskusastmega küsimused ja ülesanded.
- Teemad iseseisvaks uurimiseks.

Kogumik ülesannetest, mis suunavad õpilasi:

- arvutusülesannete andmeid ja tulemusi analüüsima,
- hindama tulemuste korrektsust ja määramatust,
- hankima andmeid mahukatest tabelitest ja/või graafikutelt,
- koostama ise graafikuid ja neid analüüsima,
- lahendama probleeme loomulikul viisil,
- arutlema ka selliste probleemide üle, kus vastused ei ole alati selged, vaid sõltuvad põhjendustest.

FÜÜSIKAÕPIK 9. KLASSILE

Erkki Tempel, Jaan Paaver

Pehme köide, värviline,
210 x 250 mm, 160 lk, 2018,
uuendatud korduustrükk 2022

Hind: 17.90

- Soojus- ja elektriõpetus ühtede kaante vahel.
- Kompaktselt ja ülevaatlikult esitatud materjal.
- Laialt kasutatavad ja kaasaegsed elulised teemad.

GÜMNAASIUM

kirjastusmaurus.ee/bioloogia

TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

- Teaduslikku maailmapilti avavad tekstiosad.
- Selgelt eristuvad mõisteseletused.
- Huvitavad faktid loodusest.
- Teemat kinnistavad kordamisküsimused.
- Küsimused klassiruumis arutlemiseks.

UUS

TEADUSLOOME JA RAKUD.
BIOLOOGIA ÕPIK JA TÖÖVIHIK
Margus Vilbas, Karolin Mäe

Pehme köide, värviline, 185 x 240 mm, 2022

Hind: õpik 16.90, töövihik 5.90

UUS

ORGANISMID.
BIOLOOGIA ÕPIK JA TÖÖVIHIK
Margus Vilbas, Karolin Mäe

Pehme köide, värviline, 185 x 240 mm, 2022

Hind: õpik 16.90, töövihik 5.90

UUS

PÄRILIKKUS JA EVOLUTSIOON.
BIOLOOGIA ÕPIK JA TÖÖVIHIK
Margus Vilbas, Karolin Mäe

Pehme köide, värviline, 185 x 240 mm, ilmub 2023

Hind: õpik 16.90, töövihik 5.90

UUS

INIMENE JA KESKKOND.
BIOLOOGIA ÕPIK JA TÖÖVIHIK
Margus Vilbas, Karolin Mäe

Pehme köide, värviline, 185x 240 mm, ilmub 2023

Hind: õpik 16.90, töövihik 5.90

1. Bioloogia – teadus elust

- 1.1 Elu tunnused
- 1.2 Elu organiseerituse tasemed
- 1.3 Loodusteaduslik uurimismeetod
- 1.4 Uurimustöö tüübid

„Teadus ei ole ega hakkagi kunagi olema lõpetatud raamat. Iga uus avastus toob endaga kaasa uusi küsimusi.“ **Albert Einstein**

SELLE TEEMA LÕPUKS:

- tead elus ja eluta looduse tunnuseid ning eristad eluslooduse tunnuseid;
- seostad eluslooduse organiseerituse tasemeid elu tunnustega ning iseloomustad neid uurivaid bioloogiaeadusi ja elukutseid;
- oskad kavandada ja läbi viia eksperimente ja vaatlusi;
- oskad analüüsida loodusteadusliku meetodi rakendamisega seotud tekste ja annad neile põhjendatud hinnanguid;
- väärtustad loodusteaduslikku meetodit, tehes usaldusväärseid järeldusi.

1.1. Elu tunnused

1.1. Elu tunnused

Sissejuhatus teadusesse

Teadusel on fundamentaalne roll inimühiskonna elukvaliteedi, arengu ja jätkusuutlikkuse tagamisel.

histoloogia ehk koeõpetus (histos kr 'kude') – uurib hulkaraksete organismide rakkude ja kudede ehitust ja talitlust

ökoloogia (oikos kr 'maja') – uurib organismide- ja keskkonna vahelisi suhteid

indikaatorliik – bioloogiline liik, mis on tundlik keskkonnategurite muutuste suhtes

Muutused arusaamas ja mõistmises, maailmapildis ja usalduses uue vastu ei tule üleöö ega iseenesest. Kõik teadmised ja kogu info, ka see, mida käesolevast õpikust leiad, on saavutatud tuhandete teadlaste ja amatööruurijate aastakümnete ja -sadade jooksul tehtud teadustöö, vaatluste ja eksperimentide, katsetuste ja ka eksimuste tulemusel. Teaduslikud faktid ei ole pelgalt kellegi isiklik arusaam või maailmanägemus, samuti pole see kõhutunne või kuulujutt. Selleks et teaduses, sh bioloogias midagi kindlalt väita – näiteks, et kõik linnud lendavad –, tuleb seda väidet kontrollida, testida ja tõestada. Eelkõige on nõnda teha õige ja eetilne. Kuid samuti on panused kõrged ja eksimisruumi vähe – teaduse kvaliteedist võivad sõltuda elud. Vana-rahvas pole asjata öelnud, et üheksa korda mõõda ja üks kord lõika. Teadus on ennekõike püüdlus objektivse ja universaalse tõe poole, püüdlus mõista maailma ja iseennast nõnda, nagu nad on, isegi siis, kui tõde lähneb vastuolule meie ambitsioonide, arusaamade või eelistustega. Teadusel on fundamentaalne roll, tagamaks inimühiskonna elukvaliteet, areng ja jätkusuutlikkus. Teadus aitab meil parandada Maa oma lastelastele samas või veel paremas seisukorras kui see oli siis, kui selle oma esivanematelt laenuks saime.

Bioloogia on fundamentaalteadus, mis on tugevalt läbi põimunud matemaatika, keemia ja füüsikaga. See tegeleb vahest kõige suurema müsteeriumiga: elu ja sellega seotud maailma kirjeldamise ja uurimisega. Miks me oleme oma bioloogiliste vanemate sarnased? Millest me oleme ehitatud? Kumb oli enne, kas kana või muna? Need on vaid

üksikud näited küsimustest, millele bioloogia teadus teab ja õpetab, on oluline aru saada sellest. Kõik meie bioloogiaeadmised – sh ka iseenesest pikaajalise ühise järjepideva töö tulemus.

Elu tunnused

Kõikidel elusorganismidel on se

Elu on väga mitmekesine, alates pisikesest ja vajalikkudest hapnikku, kuni sipelgaid õgiva lii protsess, mis on pidevas muutuses – meie nagu meie ning liigid evolutsioneeruvad ja ellujäämiseks kindlaid ressursse ja keskkonda, mille iga liikme (elusorganismi) edukus sõltub Meie, inimesed, sina ja mina, vajame ellu pakub meile eluliselt olulisi hüvesid, nagu Selleks et loodusressurssidega optimaalse koostiseid, on oluline seda mõista ka iseennast kui elusolendit. Selle kõige loogia" tuleneb vana-kreeka sõnadest „bios ja 'arutlema').

Enne kui uurime elu kogu selle keerukuses, on oluline mõista, kuidas eristub elusloodus elutust. Kuidas me teame, et kasepuu on elus, kuid sellest tehtud viht mitte? Bioloogid on selgelt piiritletud elu tunnused, mis on ühised kõikidele teadaolevatele elusorganismidele.

6) **Paljunemise võime.** Paljunemine on elulise materjali edasi pärandamine. Paljundamine võib olla mitmesuguliselt (pooldumine) või mittemitmesuguliselt (pooldumine). Hulkaraksed paljunevad valdavalt sugurakkudega, sugurakkudega arenevad uued organismid. Sugurakkudega arenevad uued organismid. Sugurakkudega arenevad uued organismid, mis tähendab, et kogu organismi informatsioon on pärit vanemate organismidest. Nõnda

7) **Reageerimine ärritustele.** Elusorganismid reageerivad stiimulitele. Lihtsamatel organismidel on selleks vajalik silmaalaik (grupp biomolekule), millele reageerida (fototaksis). Lihtsamatel organismidel on selleks vajalik silmaalaik (grupp biomolekule), millele reageerida (fototaksis). Lihtsamatel organismidel on selleks vajalik silmaalaik (grupp biomolekule), millele reageerida (fototaksis).

Oranz silmaalaik silmviburlasel (Euglena)

12

kirjastusmaurus.ee/keemia-10-12

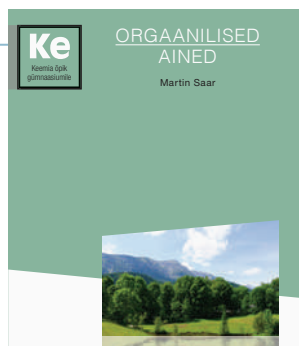
ÕPIKUD

Kõik keemiaõpikud
TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

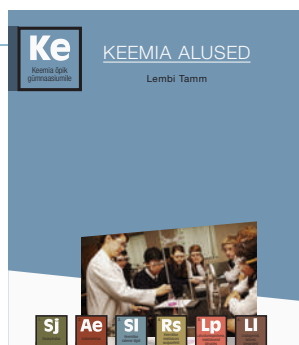
- Selgitavad, miks mingit teemat õppida.
- Seostavad keemiat igapäevaelu ja teiste teadusvaldkondadega.
- Lisalugemine, katsed, ülesanded, illustreeriv lisamaterjal.
- Olulised mõisted, terminid ja seaduspärasused koos selgitustega.

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 84.

ORGAANILISED AINED.
Õpik gümnaasiumile
Martin Saar
Klamberköide, värviline,
220 x 240 mm, 104 lk,
2019, juurdetrükk 2020
Hind: 17.90

- Vastava teema kokkuvõte.
- Väljavõtte ainekava õpitulemustest, et seada õppimisel selge fookus.

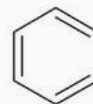
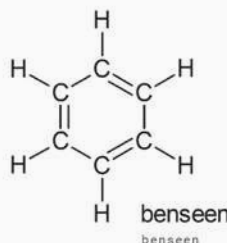

KEEMIA ALUSED.
Õpik gümnaasiumile
Lembi Tamm
Pehme köide, värviline,
185 x 240 mm, 152 lk,
2014, juurdetrükk 2017
Hind: 10.90

Lõpu-
müük

Mis ühendid on aromaatsed süsivesinikud?

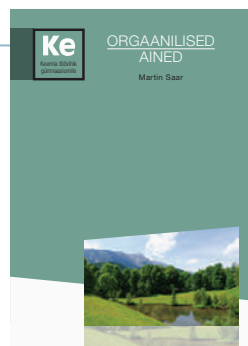
Aromaatsed ühendid ehk areenid sisaldavad aromaatsset tsükliit: tasapinnalist tsükliit, millele on iseloomulik delokalisatsioon ehk elektronide laalijaotumine üle kogu tsükli. Lihtsaim aromaatsne ühend on benseen C_6H_6 .

Benseeni molekulimudel

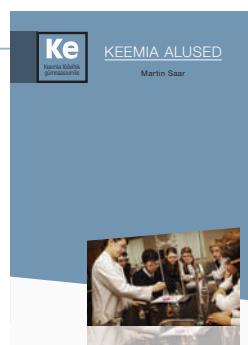
- Põhimaterjali kinnistavad erineva raskusastmega ülesanded.
- Laboratoorsete katsete ja uurimuslike tööde põhjalikud juhised.
- Ülesanded iseseisvaks tööks ja infootsinguks.
- Õpitegevusi märkivad ikoonid.
- Paljude teemade juures on ka raudvara põhimaterjali meelde tuletamiseks.

TÖÖ-
VIHIKUD

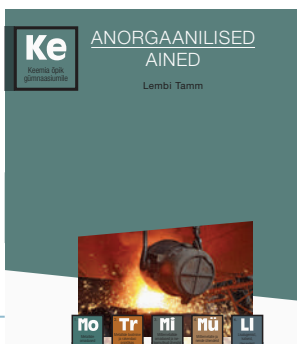
ORGAANILISED AINED.
Töövihik gümnaasiumile
Martin Saar
Klamberköide, värviline,
A4, 72 lk, 2015,
juurdetrükk 2022
Hind: 5.90

- Lisamaterjal keemiast sügavamalt huvitatud õpilastele.
- Baas valikkursusele „Elu keemia“.

KEEMIA ALUSED.
Töövihik gümnaasiumile
Martin Saar
Klamberköide, kahevärviline,
A4, 88 lk, 2014,
juurdetrükk 2022
Hind: 5.90

kirjastusmaurus.ee/keemia-10-12

ANORGAANILISED AINED.

Õpik gümnaasiumile

Lembi Tamm

Pehme köide, värviline,
185 x 240 mm, 176 lk,
2014, juurdetrükk 2015
Hind: 10.90

Lõpumuük

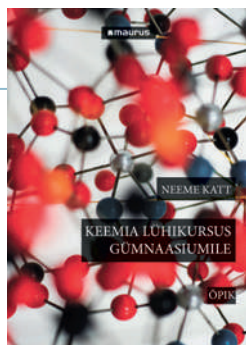

ANORGAANILISED AINED.

Töövihik gümnaasiumile

Martin Saar

Klamberköide, värviline,
A4, 88 lk, 2014,
juurdetrükk 2021
Hind: 5.90

TaskuTargas
DIGI-
ÕPIKUNA!

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 84.

UUS

KEEMIA LÜHIKURSUS GÜMNAASIUMILE

Neeme Katt

Pehme köide, kahevärviline, A4, 166 lk, 2021, juurdetrükk 2022
Hind: 17.90

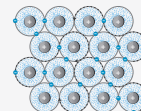
- Sisaldab nii kolme kohustuslikku kui ka kahte valikkursust.
- Kogu koolikeemia materjal on esitatud konseptiivselt ja süsteemselt, millele järgnevad ülesanded.
- Enamik ülesandeid nõuab materjali sisulist mõistmist ja oskust teadmisi kasutada.
- Õppevahendi lõpus on arvutusülesannete lahendamise õpetus ja hulk arvutusülesandeid koos vastustega.

3.5 Metalliline side

Metalli kristallis paiknevad metalliaatomid üksteisele nii lähedal, et nende väliselektronid osaliselt kattuvad. Seetõttu on välskihtide elektronid võimelised liikuma ühe aatomi juurest teise juurde, muutudes ühisteks kõigile metalliaatomitele. Metalliaatomid muutuvad seega metallioonideks. Metalliline side on negatiivsete suhteliselt vabade elektronide ja positiivsete metallioonide vastastikune tõmbumine.

Kergesti liikuvad elektronid põhjustavad metallide:

- elektrijuhtivust (vabad elektronid on laengukandjad, mis võivad suunatult liikuda),
- soojusjuhtivust (kannavad soojust kiiremini edasi kui aineosakeste võnkumine),
- plastilisust (takistavad metallioonide tõukumist nende nihkumisel üksteise suhtes),
- metallet läiget.

Metalliline side esineb kõige puhtamal kujul aktiivsetes metallides; siirdemetallides on küllalt suur osaühendus kovalentsel setemetel.

Märkus. Sageli vaadeldakse metallilist sidet üle terve kristalli delokaliseerunud sidemena.

3.6 Vesiniksides

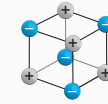
Vesiniksides on täiendav: seid F—H, O—H või N— suur positiivne osalaeng j. poole. Kui molekuli kogu (näiteks valkudes). Vesinik

Vesiniksides on nõrgem k. sidemed molekulaarsetes Vesiniksides teke air tuuride tõusu võrreldes t täiendavalt energiat vt ki Vesiniksides teke vee m vees, nt ammoniaagi lahu

AINE EHTUS JA KEEMILINE SIDE

3.7 Kristallivõre tüübid ja aine omadused

Tahketes kristalsetes ainetes paiknevad aineosakesed korrapäraselt kristallivõres, mille tüüp määrab aine omadused.

Ioonivõre – võret moodustavate osakeste (ioonide) vahel on tugev iooniline side, mistõttu ained on tahked ja kõrge sulamis- ja keemistemperatuuriga, kõvad ja haprad. Nt soolad.

Aatomivõre (esineb mittemolekulaarsetes kovalentses ainetes) – võret moodustavate osakeste (aatomite) vahel on tugev kovalentne side, mistõttu ained on tahked, haprad ja kõrge sulamis- ja keemistemperatuuriga, vees praktiliselt lahustumatud. Nt C (teemant), Si, SiO₂, Al₂O₃ jt.

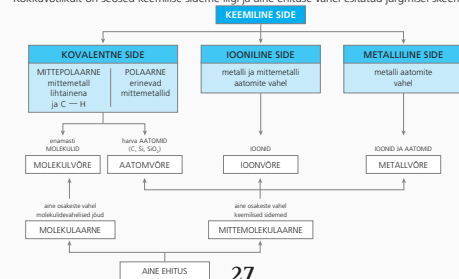

Metallivõre – võret moodustavate osakeste (metallioonide) vahel on metalliline side, mille vahel liiguvad vabad elektronid, mistõttu metallid on head elektrit- ja soojusjuhid ning plastilised. Metallid on vees praktiliselt lahustumatud. Metallivõrega kristallid on metallidel.

Molekulivõre (esineb molekulaarsetes kovalentses ainetes) – võret moodustavate osakeste (molekulide) vahel on nõrgad molekulaarsete sidemed, mistõttu ained on tavaliselt madalate sulamis- ja keemistemperatuuridega ning pehmed. Nt paljud orgaanilised ained, vesi jms.

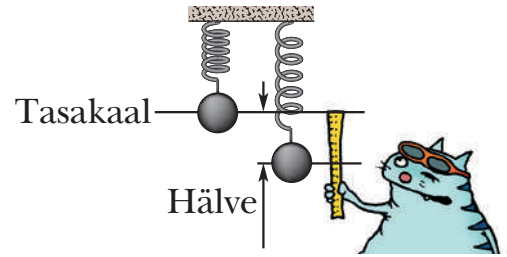
Kokkuvõtlikult on seosed keemilise sideme liigi ja aine ehituse vahel esitatud järgmisel skeemil.

kirjastusmaurus.ee/fuusika-10-12

Maurus annab füüsika materjale välja koostöös Eesti Füüsika Seltsiga. Kõik digiõpikud, v.a füüsika töövihikud gümnaasiumile leiab veebilehelt opik.fuusika.ee.

Hälve on keha kaugus tasakaaluasendist.

SISSEJUHATUS FÜSIKASSE. KULGLIIKUMISE KINEMAATIKA

Indrek Peil, Kalev Tarkpea

Pehme köide, värviline,
160 lk, 2017,
juurdetrükk 2020

Hind: 17.90

Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 85.

- Õpilastele jõukohased eri tüüpi ülesanded.
- Teemat avavad näited loodusest ja igapäevaelust.
- Praktiliste tööde soovitusel.
- Teemade lõpus kokkuvõtte ja kontrollküsimused.
- Indeks, arvutusülesannete vastused ja valemiteleht õpiku lõpus.

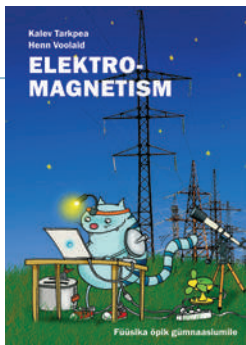
MEHAANIKA

Indrek Peil

Pehme köide, värviline, 100 lk,
2017, juurdetrükk 2021

Hind: 17.90

- Füüsikateadmiste rakendamine kaasaegse teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõistmiseks.
- Jõukohased, arusaadavad ja kaasaegsed näited.
- Füüsika lõimimine igapäevaelu ja teiste loodusainetega.

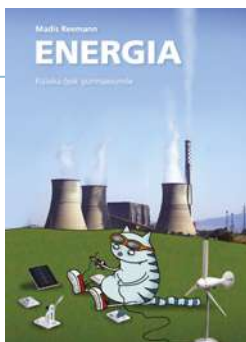
ELEKTROMAGNETISM

Kalev Tarkpea, Henn Voolaid

Pehme köide, värviline, 152 lk,
175 x 250 mm,
2013, uuendatud kordustrükk 2019

Hind: 17.90

- Visuaalselt haarav.
- Kindel struktuur.
- Elektri ja magnetismi ning optika materjali integreeritud käsitlus.

ENERGIA

Madis Reemann

Pehme köide, värviline,
175 x 250 mm, 104 lk,
2014, juurdetrükk 2015, 2022

Hind: 17.90

- Iga õppetükk paarisleheküljel.
- Eraldi välja toodud lisamaterjal.
- Teemade ajalooline taust.
- Keerukamate probleemide käsitlemine.
- Kokkuvõtte iga õppetüki lõpus.
- Raudvara õpiku lõpus.

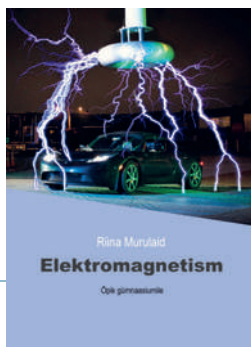
MIKRO- JA MEGAMAAILMA FÜÜSIKA

Jaan Paaver

Pehme köide, värviline,
175 x 250 mm, 150 lk,
2014, juurdetrükk 2015

Hind: 17.90

- Teoreetiline osa on täiendatud näidetega loodusest ja tehnikast.
- Teadmisi kinnistavad küsimused, harjutused ja ülesanded.
- Soovitused praktilisteks töödeks.
- Kokkuvõtted teemade lõpus.

ELEKTROMAGNETISM. FÜÜSIKAÕPIK GÜMNAASIUMILE

Riina Murulaid

Pehme köide, värviline,
175 x 250 mm, 2021

Hind: 17.90

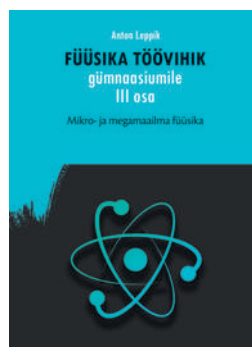
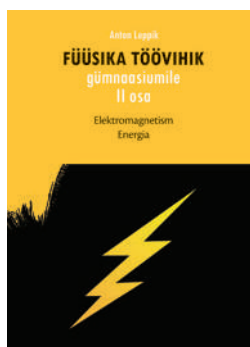
Saadaval ka
vene keeles!
Vaata lk 85.

- Koostatud tavaklassile mõeldes.
- Õpetajaraamatus näpunäited ja ülesannete lahendused.
- Veebiversioonis palju lisamaterjale.

Elektromagnetismi õpikusse on vastavalt riiklikule ainekavale koondatud gümnaasiumi elektri ja magnetismi ning optika teemad. Õpikut koostades on silmas peetud tavaklasside vajadusi – kõrvale on jäetud kõik, mis ei ole õpitava aine põhiolemuse mõistmiseks hädavajalik.

Materjal on esitatud nii, et seda oleks lihtne ja loogiline tundideks jaotada. Õpiku juurde kuulub ka elektrooniline õpetajaraamat, kust leiab soovitusi ja näpunäiteid tundide läbiviimiseks, sealhulgas kõikide ülesannete kommenteeritud lahendused.

Iga teema juures on üks või kaks lahendusega näidisülesannet ning paljudel juhtudel ka lühike praktiline töö, mida võib läbi teha või uurida videost. Õpiku veebiversioonist leiab ohtralt elektroonilisi lisamaterjale.

FÜÜSIKA TÖÖVIHIK GÜMNAASIUMILE

Anton Leppik

1. osa: „Sissejuhatus füüsikasse, kulgliikumise kinemaatika, mehhaanika“

Pehme köide, A4, kahevärviline, 2023. Hind: 6.50

2. osa: „Elektromagnetism, energia“

Pehme köide, A4, kahevärviline, 2023. Hind: 6.50

3. osa: „Mikro- ja megamaailma füüsika“

Pehme köide, A4, kahevärviline, 2023. Hind: 6.50

UUS

- Gümnaasiumi füüsika õppekavale vastava ülesehitusega peatükid.
- Seoste loomist soodustavad erineva raskusastmega mõtlemis-ülesanded ja arvutusülesanded.
- Ülesandeid nii iseseisvaks lahendamiseks kui tunnis kasutamiseks.

5. KLASSI
AJALUGUVaata
lk 46.

**Полет ласточки сквозь века.
УЧЕБНИК ПО ИСТОРИИ ЭСТОНИИ**
Каролина Антонс, Терье Халлик
Hind: 15.90

kirjastusmaurus.ee/ajalugu

Viienda klassi Eesti ajaloo õpiku on vene keelde tõlkinud kogenud tõlkija Alla Lašmanova ning õpikut on toimetanud Tartu Annelinna gümnaasiumi ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja Veronika Kim.

kirjastusmaurus.ee/vene-keeles/

Vene- keelsed materjalid

8. KLASSI
KEEMIAVaata
lk 74.

ХИМИЯ ДЛЯ 8. КЛАССА
Неэме Катт, Мартин Саар
Hind: 17.90

kirjastusmaurus.ee/keemia

**ХИМИЯ.
Рабочая тетрадь для 8 класса**
Неэме Катт, Мартин Саар
Hind: 6.50

Vaata
lk 74.

9. KLASSI
KEEMIAVaata
lk 74.

ХИМИЯ ДЛЯ 9. КЛАССА
Неэме Катт, Мартин Саар
Hind: 17.90

kirjastusmaurus.ee/keemia

ХИМИЯ.
Рабочая тетрадь для 9 класса
Неэме Катт, Мартин Саар
Hind: 6.50

Vaata
lk 74.8. KLASSI
FÜÜSIKAVaata
lk 75.

ФИЗИКА ДЛЯ 8. КЛАССА
Эркки Темпел
Hind: 17.90

kirjastusmaurus.ee/fuusika

ФИЗИКА ДЛЯ 9. КЛАССА
Яан Паавер, Эркки Темпел
Hind: 17.90

Vaata
lk 75.9. KLASSI
FÜÜSIKA

8. ja 9.
KLASSI
FÜÜSIKA

UUS

**СБОРНИК ЗАДАНИЙ ПО ФИЗИКЕ
ДЛЯ 8 И 9 КЛАССОВ**

Рийна Мурулайд, Яана Михайлишина
Hind: 17.90

Füüsikamaterjalid on vene keelde tõlkinud Tallinna tehnikaülikooli kauaaegne õppejõud ja füüsik dr Aleksei Gavrilov.

kirjastusmaurus.ee/fuusika

РÕНИ-
КООЛИ
МАТЕМАА-
ТИКА

**ПОДГОТОВКА К ЭКЗАМЕНУ
ПО МАТЕМАТИКЕ ЗА КУРС
ОСНОВНОЙ ШКОЛЫ.
РАБОЧАЯ КНИГА**

Аллар Веелмаа
Hind: 7.50

UUS

- Sobib õpilasele nii klassis kui ka iseseisvalt eksamiks valmistumisel.
- Selgitused ja näidisülesanded koos lahendustega.
- Sisekaanel kõik vajalikud valemid.
- Sisaldab viimase seitsme aasta eksamitöid koos vastustega.
- Ülesannete vastused eraldi peatükina tööraamatu lõpus.
- Lisaks õppevideod ja elektroonilised testid autori kodulehel www.allarveelmaa.ee.

kirjastusmaurus.ee/matemaatika-eksam

GÜM-
NAASIUMI
KEEMIA

**КРАТКИЙ КУРС
ХИМИИ
ДЛЯ ГИМНАЗИИ**

Неэме Катт
Hind: 17.90

UUS

kirjastusmaurus.ee/keemia-10-12

**ОРГАНИЧЕСКИЕ
ВЕЩЕСТВА**

Учебник для гимназии
Мартин Саар
Hind: 17.90

UUS

GÜM-
NAASIUMI
FÜÜSIKA

ЭЛЕКТРОМАГНЕТИЗМ
Учебник для гимназии
Рийна Мурулайд
Hind: 17.90

UUS

ВВЕДЕНИЕ В ФИЗИКУ
Кинематика
поступательного
движения
Индрек Пейль, Калев
Таркпеа
Hind: 17.90

UUS

GÜM-
NAASIUMI
МАТЕМАА-
ТИКА

**РАБОЧАЯ КНИГА
ПО МАТЕМАТИКЕ
ДЛЯ 10 КЛАССА**
Аллар Веелмаа
Hind: 7.90

UUS

**РАБОЧАЯ КНИГА
ПО МАТЕМАТИКЕ
ДЛЯ 11 КЛАССА**
Аллар Веелмаа
Hind: 7.90

UUS

**РАБОЧАЯ КНИГА
ПО МАТЕМАТИКЕ
ДЛЯ 12 КЛАССА**
Аллар Веелмаа
Hind: 7.90

UUS

**ПОДГОТОВКА К
ГОСУДАРСТВЕННОМУ
ЭКЗАМЕНУ
ПО МАТЕМАТИКЕ.
РАБОЧАЯ КНИГА**
Аллар Веелмаа
Hind: 7.50

UUS

kirjastusmaurus.ee/fuusika

kirjastusmaurus.ee/matemaatika-10-12

KASULIKKU ÕPETAJA RAAMATURIIULISSE

Miks? Miks? Miks? Eesti keel

Loone Ots

Pehme köide, värviline, 210 x 280 mm, 32 lk, 2022

Hind: 12.50

Miks? Miks? Miks? Matemaatika

Loone Ots

Pehme köide, värviline, 210 x 280 mm, 32 lk, 2022

Hind: 12.50

Miks? Miks? Miks? Loodus ja keskkond

Loone Ots

Pehme köide, värviline, 210 x 280 mm, 44 lk, 2022

Hind: 12.50

Miks? Miks? Miks? Inimene

Loone Ots

Pehme köide, värviline, 210 x 280 mm, 44 lk, 2022

Hind: 12.50

Unistused ja ihad

Satu Hyttinen

Kõvad kaaned, 210 x 260 mm, 80 lk

Hind: 12.50

Selle raamatu eesmärk on aidata vestelda inimesuhetest ja seksuaalsusega seotud teemadest. Kuna raamat on kirjutatud lihtsas keeles, sobib see ka intellektipuuetege noortele, sest algselt on see just neile mõeldudki. Raamatus on 30 lühilugu, igaühes on mingi probleem, mis võib noore inimese elus ette tulla. Lood ja illustratsioonid aitavad leida sobivaid lahendusi ja tegutsemismudeleid.

Lood on jagatud kuueks teemaks:

- meeldimine ja armumine,
- käimine,
- seks üksinda ja kahekesi,
- turvalisus ja tervis,
- unelmad ja ihad,
- tulevikuplaanid.

„Unistused ja ihad“ sobib seksuaalhariduse abimaterjaliks või vestlust käivitavaks abimaterjaliks kodusse.

Raamat on välja antud koostöös Tartu Ülikooli Seksuaaltervise ja Uuringute Keskusega.

Agressiivsuse astmed

Raisa Cacciatore

Pehme köide, 240 lk

Hind: 22

Viha, pettumus, kurbus, kadedus – need tunded on paljudele tuttavad ja loomulikud, kuid võib-olla pikalt peidetud ja maha saladud või mõnikord ootamatult ja ebasobivalt välja ilmunud, elavad nad justkui oma elu.

See raamat aitab lugejal teha rahu kõikide inimlike tunnetega ja valida sobiv tee nendega vägivallavabalt toime tulemiseks, olgu siis armastava lapsevanemana väikelapse jonnihooajal või murdealise ägedusega silmitsi seistes, õpetajana koolis rahulikku ja sõbralikku keskkonda kindlustades või partnerina vastastikku rahuldust pakkuvat suhet üles ehitades.

Agressiivsuse astmete mudel on sümbolne trepp, mis ühendab põlvkondi – selle lihtsa ja emotsionaalselt kaasaava mudeli abil saame teadlikuks, kuidas kulges meie enda agressiivsuse areng ja kuidas parimal moel toetada laste ja noorte vägivallavaba käitumist, turvalist arengut, rõõmsaid ning õnnelikke inimsuhteid.

Kuidas valeuudist ära tunda? Kes meiega manipuleerivad?

Miks vandenõuteooriad kulutulena levivad ja kas kõiges on süüdi sotsiaalmeedia? Kuidas mõjutab suhtumist teabesse meie enda mõtlemise kalduvus uskuda seda, mis meie arvamust toetab, ja lükata eemale teave, mis sellele vastu räägib?

Raamat õpetab, kuidas eristada tõde väljamõeldisest ning kaitsta end veebirobotite ja libakontode levitatava eksiteabe eest. Raamatu teabekastidest leiab „veebisalapoliitseiniku“ käepärased tööriistad, mis annavad konkreetseid näpunäiteid teabeallikate leidmiseks, loetavasse kriitiliselt suhtumiseks, faktide kontrolliks ning veebiotsingu täpsustamise abil soovitud teabe leidmiseks. Raamatut ilmestavad kõhedust tekitavad näited tahtlikult levitatud võltsteabe ohtlikest tagajärgedest.

Raamat on vajalik kommunikatiivsete riskide maandamiseks nii poliitikele, riigiametnikele kui ka huvilistele. Eelkõige sotsiaalmeedia ohtude tajumiseks saavad häid vihjeid nii lapsevanemad kui ka gümnaasiumite vanemate klasside õpilased.

Valede paljastamise käsiraamat

Johanna Vehkoo

Pehme köide, 210 x 148 mm, 112 lk, 2021

Kirjastaja: Menu Kirjastus

Hind: 16

ÕPI hinnakiri

Pakett		Hind	Kehtivusaeg
Koolipõhine 1	ÕPI platvorm + vabalt valitud digimaterjalid 10 päevikule	1000 €	1 õppeaasta
Koolipõhine 2	ÕPI platvorm + kõik digimaterjalid, mida kool kasutab paberil klassikomplektidena	1000 €	1 õppeaasta
Klassipõhine	ÕPI platvorm + ühe aine digimaterjalid ühele päevikule	150 €	1 õppeaasta

LISAINFO

- ÕPI platvormi kasutusõigus kehtib ühe õppeaasta jooksul: 1. augustist kuni järgmise aasta 31. augustini.
- Digimaterjalide alla kuuluvad kõik Mauruse digiõpikud, v.a eksami-kogumikud ja „Eesti keel teise keelena“ materjalid.
- Kui kool valib paketi „Koolipõhine 2“, siis võetakse aluseks pabermaterjalide klassikomplektid alates 20 eksemplarist. Kui sinu koolis on väiksed klassid (alla 20 õpilase), siis anna meile sellest teada info@kirjastusmaurus.ee või tellimine@kirjastusmaurus.ee ja leiame lahenduse!
- Digimaterjal kehtib tervikuna – st kui materjalil on mitu osa, saab kasutada kõiki osi.
- 1 päevik = 30 õpilast + õpetaja.

Õpetaja saab:

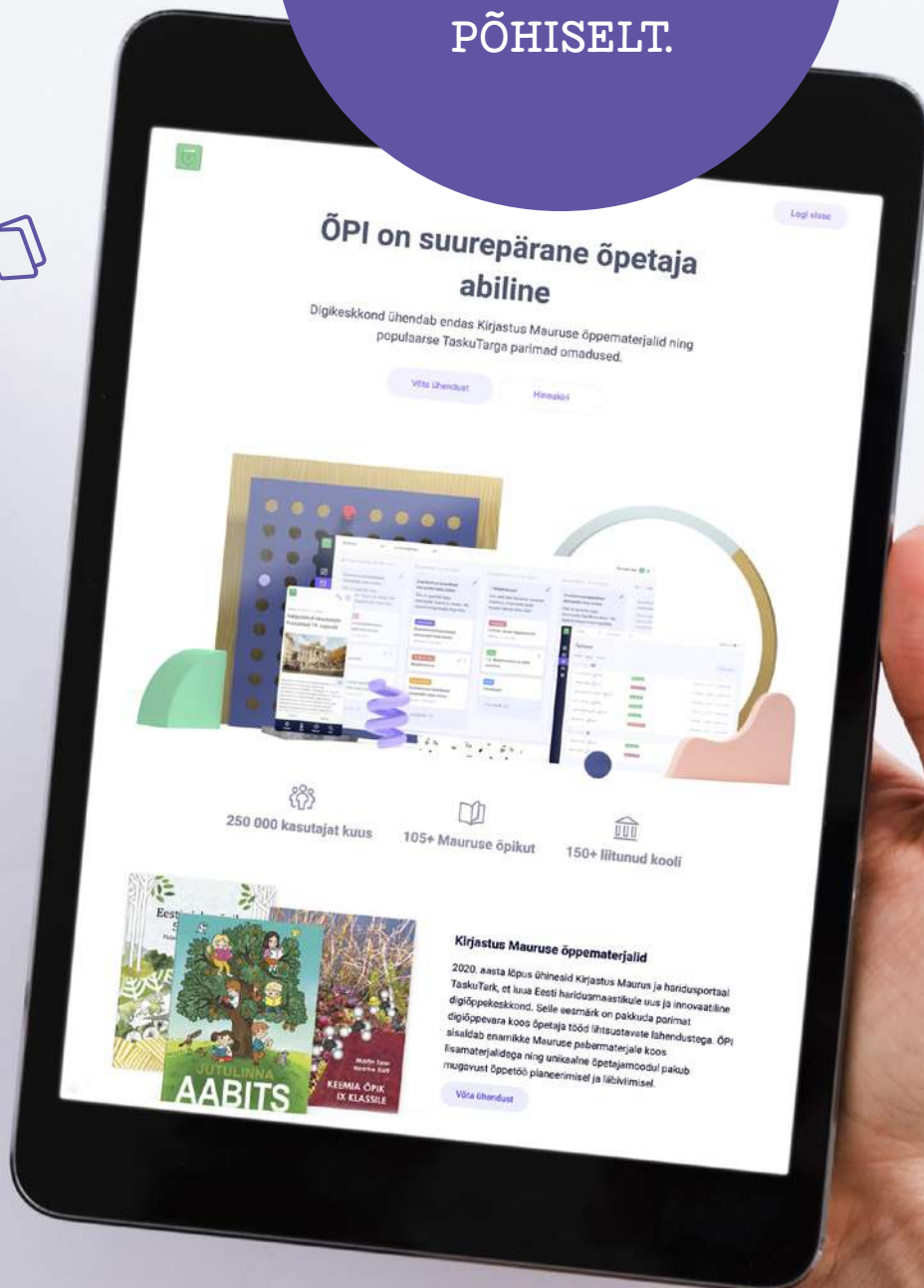
- sisse logida läbi Stuudiumi, eKooli või HarID;
- kasutada litsentsi sees olevaid Mauruse digimaterjale koos õpetajaraamatu ja lisamaterjalidega;
- luua päevikuid ja siduda nendega oma õpilased;
- luua digimaterjali põhjal tunnikava ja planeerida selle abil õppetööd;
- luua ja saata oma õpilastele kodutööd nii Stuudiumisse kui ka eKooli;
- analüüsida õpilaste tulemusi läbi automaatkontrolliga ülesannete;
- suhelda õpilastega kindla kodutöö raames või vestelda kogu klassiga üldistel teemadel.

Õpilane saab:

- sisse logida läbi Stuudiumi, eKooli või HarID;
- kasutada õppimiseks litsentsi sees olevaid Mauruse digimaterjale, kui õpetaja on ta päevikusse lisanud;
- lahendada koduseid töid;
- suhelda õpetajaga kindla kodutöö raames;
- suhelda kogu klassiga üldistel teemadel.

ÕPI
PLATVORMI
SAAB SOETADA
NII KOGU KOOLILE
KUI KA KLASSI-
PÕHISELT.

Hinnakiri

ESIMENE KLASS. JUTULINNA ÕPPEKOMPLEKT		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.2008JAKT22	Jutulinna aabits	15	11,9
.2008JATVK22	Jutulinna aabitsa töövihik	6	5,5
.2008JAKTKT21	Jutulinna kirjatehnika vihik 1. klassile	6	5,5
.2101JLKT21	Jutulinna lugemik 1. klassile	15	11,9
.2101JLTVKT21	Jutulinna lugemiku töövihik 1. klassile	6	5,5
.2108JM1	Jutulinna matemaatika tööraamat 1. klassile. I osa	6,5	5,5
.2112JM2	Jutulinna matemaatika tööraamat 1. klassile. II osa	6,5	5,5
.2202JM3	Jutulinna matemaatika tööraamat 1. klassile. III osa	6,5	5,5
.2108JLOKT22	Jutulinna loodusõpetuse tööraamat 1. klassile	8	6,9
.2108JMA	Jutulinna muusikaaed. Muusika e-keskkond 1. klassile (aastane kasutuslitsents klassile)	150	150
.2212JHEV	Jutulinna aabitsa lisatöövihik 1. klassile. Õpime lugema ja kirjutama (HEV-töölehed) UUS!	6,5	5,9
.2308JMKL1	Jutulinna aabitsa lisatöövihik muukeelsele lapsele 1. klassile. I osa UUS!	6,5	5,9
.2308JMKL2	Jutulinna aabitsa lisatöövihik muukeelsele lapsele 1. klassile. II osa UUS!	6,5	5,9
.2108JL1KOMP	Esimese klassi komplekt (ei sisalda lugemikku ja lisatöövihikuid, klassikomplekti ostuga on kaasas musikaveeb ja ÕPI õppeplatvorm koos komplekti kuuluvate digimaterjalidega)	57	45
.2108JL1TÄISKOMP	Esimese klassi komplekt koos lugemikuga (ei sisalda lisatöövihikuid, sisaldab musikaveebi ja ÕPI õppeplatvormi koos komplekti kuuluvate digimaterjalidega)	65	52
TEINE KLASS. JUTULINNA ÕPPEKOMPLEKT		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1605EK2Õ1KT18	Eesti keele õpik 2. klassile. I osa	15	11,9
.1608EKIII	Eesti keele õpik 2. klassile. II osa	15	11,9
.1605EK2TV1KT22	Eesti keele töövihik 2. klassile. I osa	6	5,5
.1612EK2TV2KT22	Eesti keele töövihik 2. klassile. II osa	6	5,5
.1605MTR1	Matemaatika tööraamat 2. klassile. I osa	9	7,5
.1612MA2TR2	Matemaatika tööraamat 2. klassile. II osa	9	7,5
.1605LO2KT18	Loodusõpetuse tööraamat 2. klassile	9	7,5
.1608ITRKT21	Inimeseõpetuse tööraamat 2. klassile	9	7,5
.1608US2	Usundiõpetuse tööraamat I kooliastmele	9	7,9
.1612JL2KOMP	Teise klassi komplekt (ei sisalda eesti keele õpikuid ja usundiõpetuse tööraamatut, klassikomplekti ostuga on kaasas ÕPI õppeplatvorm koos komplekti kuuluvate digimaterjalidega)	45	40
KOLMAS KLASS. JUTULINNA ÕPPEKOMPLEKT		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1705EK3IKT19	Eesti keele õpik 3. klassile. I osa	15	11,9
.1712EK3II	Eesti keele õpik 3. klassile. II osa	15	11,9

.1705EK3TV1	Eesti keele töövihik 3. klassile. I osa	6	5,5
.1712EK3TV2KT19	Eesti keele töövihik 3. klassile. II osa	6	5,5
.1705MTR3IKT20	Matemaatika tööraamat 3. klassile. Sügis	7	5,5
.1712MTR3IKT20	Matemaatika tööraamat 3. klassile. Talv	7	5,5
.1801MTRIII	Matemaatika tööraamat 3. klassile. Kevad	7	5,5
.1708LO3KT22	Loodusõpetuse tööraamat 3. klassile	9	7,5
.1708IN3	Inimeseõpetuse tööraamat 3. klassile	9	7,5
.1612JL3KOMP	Kolmanda klassi komplekt (ei sisalda eesti keele õpikuid, klassikomplekti ostuga on kaasas ÕPI õppeplatvorm koos komplekti kuuluvate digimaterjalidega)	45	40
ESIMENE KLASS. LOTTE ÕPPEKOMPLEKT		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1305LAKT19	LOTTE aabits	15	9,9
1508LATV	LOTTE aabitsa töövihik	6	5,5
1508LKT VKT18	LOTTE kirjatehnika vihik 1. klassile	6	5,5
.1508LLKT18	LOTTE lugemik. Eesti keele õpik 1. klassile	15	10,9
1508LLTVKT20	LOTTE lugemiku töövihik 1. klassile	6	4,5
.1508LM1	LOTTE matemaatika tööraamat 1. klassile. I osa	9	6,9
.1512LM2KT20	LOTTE matemaatika tööraamat 1. klassile. II osa	9	6,9
.1508LOIKT19	LOTTE loodusõpetuse tööraamat 1. klassile	9	6,9
.1512LKOMP	LOTTE esimese klassi komplekt (ei sisalda lugemikku, sisaldab ÕPI õppeplatvormi koos komplekti kuuluvate digimaterjalidega)	53	40
ESIMENE KOOLIASTE. KEELEKÜMBLUS		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.TEREÕ1.1KT22	Aabits / Tere, Kool! Õpik 1. klassile. 1. osa	13,9	12,5
.TEREÕ1.2KT19	Tere, Kool! Õpik 1. klassile. 2. osa	13,9	12,5
.TERETV1.1KT22	Tere, Kool! Töövihik 1. klassile. 1. osa	6,5	5,9
.TERETV1.2KT19	Tere, Kool! Töövihik 1. klassile. 2. osa	6,5	5,9
1493	Tere, Sõber! Õpik 2. klassile. 1. osa	13,9	12,5
15118	Tere, Sõber! Õpik 2. klassile. 2. osa	13,9	12,5
.TERETV2.1	Tere, Sõber! Töövihik 2. klassile. 1. osa	6,5	5,9
.TERETV2.2KT20	Tere, Sõber! Töövihik 2. klassile. 2. osa	6,5	5,9
7607	Tere, Maailm! Õpik 3. klassile. 1. osa	13,9	12,5
8042	Tere, Maailm! Õpik 3. klassile. 2. osa	13,9	12,5
.TERETV3.1KT20	Tere, Maailm! Töövihik 3. klassile. 1. osa	6,5	5,9
.TERETV3.2KT20	Tere, Maailm! Töövihik 3. klassile. 2. osa	6,5	5,9
EESTI KEEL		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1605EK4.1KT21	Eesti keele õpik 4. klassile. I osa	17,4	13,9
.1612EK4.2KT22	Eesti keele õpik 4. klassile. II osa	17,4	13,9
.1605EK4TV1KT21	Eesti keele töövihik 4. klassile. I osa	6,0	5,5
.161EK4TV2KT21	Eesti keele töövihik 4. klassile. II osa	6,0	5,5
.1711EK5.1	Eesti keele tööraamat 5. klassile. I osa	9,2	7,5

.1803EK5.2	Eesti keele tööraamat 5. klassile. II osa	9,2	7,5
.2004EK6TR1	Eesti keele tööraamat 6. klassile. I osa	9,2	7,5
.2009EK6TR2	Eesti keele tööraamat 6. klassile. II osa	9,2	7,5
.2108EK7TR1	Eesti keele tööraamat 7. klassile. I osa	9,2	7,5
.2112EK7TR2	Eesti keele tööraamat 7. klassile. II osa	9,2	7,5
.2208EK8TR1	Eesti keele tööraamat 8. klassile. I osa	9,2	7,5
.2212EK8TR2	Eesti keele tööraamat 8. klassile. II osa	9,2	7,5
.2308EK9TR1	Eesti keele tööraamat 9. klassile. I osa UUS!	9,2	7,5
.23.12EK9TR2	Eesti keele tööraamat 9. klassile. II osa UUS!	9,2	7,5
.2112EKTRPKKT22	Valmistu põhikooli eesti keele lõpueksamiks 2023 UUS!	7,5	6,9
.1408EKG03KT21	Korras keel, sobiv stiil, selge sõnum	18,5	16,7
.1510EKG01	Keel ja ühiskond	18,5	16,7
.1908MJAMGKT21	Meedia ja mõjutamine	18,5	16,7
.1208KM	Keelemeel	18,5	16,7
.1608PEKI	Digimaterjal. Praktiline eesti keel. I osa (kasutuslitsents õppeaastaks)	6,9	6,6
.1608PEKII	Digimaterjal. Praktiline eesti keel. II osa (kasutuslitsents õppeaastaks)	6,9	6,6
.1608PEKIII	Digimaterjal. Praktiline eesti keel. III osa (kasutuslitsents õppeaastaks)	6,9	6,6
.2002EKTRGKT22	Valmistu eesti keele riigieksamiks 2023 UUS!	7,5	6,9
.2212EKA2B1TR	Harjuta eesti keelt A2–B1. Lugemis-, kuulamis- ja grammatikaülesanded lastele ja täiskasvanutele UUS!	7,5	6,9
.2112EKB2TR	Eesti keel teise keelena. Riigieksam ja B2-taseme eksam	7,5	6,9
.2212EKC1TR	Harjuta eesti keelt C1. 30 kuulamis- ja 30 lugemisülesannet UUS!	7,5	6,9
KIRJANDUS		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1803KIR5	Pintsu ja Tutsiku lugemik. Kirjandusõpik 5. klassile. I osa	14,4	11,5
.1803KIR5II	Pintsu ja Tutsiku lugemik. Kirjandusõpik 5. klassile. II osa	14,4	11,5
.2108KIR6	Maidu ja Mari lugemik. Kirjandusõpik 6. klassile UUS!	14,4	11,5
.2108NKIIKA	Kõnelused. Näidendikogumik II kooliastmele	14,4	9,9
.2208KIR7	Kirjandus meie ümber. Õpik-lugemik 7. klassile UUS!	14,4	11,5
.1408KIRG01	Maailm veetilgas	17,2	14,8
.1408KIRG03	Kirjandus ja selle liigid	17,2	14,8
.1408KIRG02KT21	Maailmakirjandus	18,5	16,7
.1508KIRG04	20. sajandi kirjandus	18,5	16,7
.1508KIRG05	Uuem kirjandus	18,5	16,7
.1608KIRG09	Kirjandus ja ühiskond	18,5	16,7
.1408KIRG06	Müüt ja kirjandus	17,2	14,8
.1508KIRG08	Draama ja teater	17,2	14,8
.1408DR	Draamaraamat	14,4	11,4
.1508KIRG07	Kirjandus ja film (e-õpiku aastane kasutuslitsents)	6,9	6,6
AJALUGU		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1508AJV	Ajaloo õpik 5. klassile	17,9	15,9

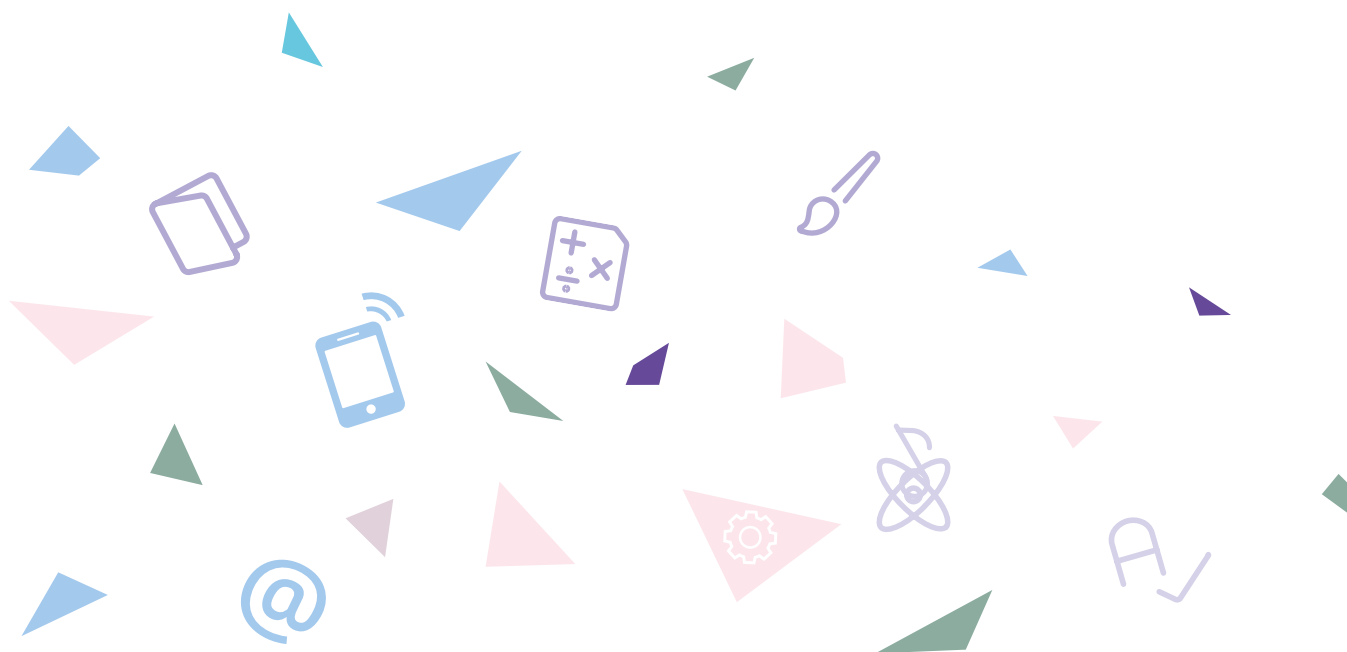
1508AJVTV	Ajaloo töövihik 5. klassile	6,5	5,9
.1508AJVI	Ajaloo õpik 6. klassile. I osa	15,1	12,9
.1508AJVI2	Ajaloo õpik 6. klassile. II osa	15,1	12,9
.1508AJVITV	Ajaloo töövihik 6. klassile. I osa	6,5	5,9
.1511AJVITV2	Ajaloo töövihik 6. klassile. II osa	6,5	5,9
.2008US6	Kohtumised. Väärtused ja valikud. Usundiõpetus II kooliastmele	9,2	7,9
.1608AL7.1KT21	Ajaloo õpik 7. klassile. I osa	15,1	12,9
.1612AL7.2	Ajaloo õpik 7. klassile. II osa	15,1	12,9
.1608AL7TV1KT20	Ajaloo töövihik 7. klassile. I osa	6,5	5,9
.1612AL7TV2	Ajaloo töövihik 7. klassile. II osa	6,5	5,9
1710AL8.1	Ajaloo õpik 8. klassile. I osa	15,1	12,9
.1712AL8.2	Ajaloo õpik 8. klassile. II osa	15,1	12,9
.1712AL8TV1	Ajaloo töövihik 8. klassile. I osa	6,5	5,9
1803AL8TV2	Ajaloo töövihik 8. klassile. II osa	6,5	5,9
.2108AL9.1	Ajaloo õpik 9. klassile. I osa	15,1	12,9
.2112AL9.2	Ajaloo õpik 9. klassile. II osa	15,1	12,9
.2208AL9TV1	Ajaloo töövihik 9. klassile. I osa (ilmub 2022) UUS!	6,5	5,9
.2212AL9TV2	Ajaloo töövihik 9. klassile. II osa (ilmub 2022) UUS!	6,5	5,9
.2208ALTL	Ajaloo töölehed põhikoolile, gümnaasiumile ja ülesannete jõukohastamist vajavale õpilasele. I osa. Vanaaeg UUS!	15,1	12,9
.2212ALTLII	Ajaloo töölehed põhikoolile, gümnaasiumile ja ülesannete jõukohastamist vajavale õpilasele. II osa. Keskaeg UUS!	15,1	12,9
.2308ALTLIII	Ajaloo töölehed põhikoolile, gümnaasiumile ja ülesannete jõukohastamist vajavale õpilasele. III osa. Uusaeg UUS!	15,1	12,9
.2308ALTLIV	Ajaloo töölehed põhikoolile, gümnaasiumile ja ülesannete jõukohastamist vajavale õpilasele. IV osa. Lähiajalugu UUS!	15,1	12,9
.1112A1KT22	Eesti ajalugu gümnaasiumile. I osa	18,5	14,9
.1211EAIKT22	Eesti ajalugu gümnaasiumile. II osa	18,5	14,9
.1112ÜAKT22	Üldajalugu	18,5	14,9
.1112ÜL	Üldajaloo lugemik	18,5	14,9
.0602LAI	Lähiajalugu gümnaasiumile. I osa	18,5	14,9
.1612LAI	Lähiajalugu gümnaasiumile. II osa	18,5	14,9
.1408LAI	Lähiajalugu gümnaasiumile. III osa	18,5	14,9
1309EEA	Eesti ajaloo e-õpik gümnaasiumile (e-õpiku aastane kasutuslitsents)	6,9	6,6
.2208ALUTG	Uurimistöö ajaloos UUS!	18,5	14,9
.1608AJ5VK	Учебник по истории Эстонии для 5 класса	17,9	15,9
KUNSTIAJALUGU		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1706KUG01KT20	Kunstiajalugu esiajast realismini. Kunstiajalugu gümnaasiumile. I osa	20,5	19,9
.1908KUG2	Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil. Kunstiajalugu gümnaasiumile. II osa	20,5	19,9
INIMESEÕPETUS. ÜHISKONNAÕPETUS. PEREKONNAÕPETUS Pabermaterjal		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.2108IÕIKAI	Tervisest nii- ja naapidi. Inimeseõpetuse tööraamat II kooliastmele. I osa	8,9	7,5

.2112IÕIIKAI	Suhtlemisest nii- ja naapidi. Inimeseõpetuse tööraamat II kooliastmele. II osa	8,9	7,5
.2208IÕIIKAI	Teismeeast nii- ja naapidi. Inimeseõpetuse tööraamat III kooliastmele. I osa UUS!	8,9	7,5
.2212IÕIIKAI	Tervisevalikutest nii- ja naapidi. Inimeseõpetuse tööraamat III kooliastmele. II osa UUS!	8,9	7,5
.1408ÜKVIKT21	Ühiskonnaõpetuse õpik 6. klassile	15,9	14,9
1408ÜKVITVKT21	Ühiskonnaõpetuse töövihik 6. klassile	6,5	5,9
.2108ÜKIX	Ühiskonnaõpetuse õpik 9. klassile UUS!	15,9	14,9
.2208ÜKIXTV	Ühiskonnaõpetuse töövihik 9. klassile (ilmub 2022) UUS!	6,5	5,9
.1608PÖGÜM	Perekonnaõpetuse tööraamat gümnaasiumile	5,5	5,5
ÜHISKKT22	Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile. I osa	18,5	16,9
ÜHISKIKT22	Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile. II osa	18,5	16,9
EÜHISK	Ühiskonnaõpetuse e-õpik (e-õpiku aastane kasutuslitsents)	6,9	6,6
MATEMAATIKA		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1907MA4TR1	Matemaatika tööraamat 4. klassile. I osa	7,5	5,7
.1910MA4TR2	Matemaatika tööraamat 4. klassile. II osa	7,5	5,7
.1912MA4TR3	Matemaatika tööraamat 4. klassile. III osa	7,5	5,7
.2108MA5TR1	Matemaatika tööraamat 5. klassile. I osa	7,5	5,7
.2112MA5TR2	Matemaatika tööraamat 5. klassile. II osa	7,5	5,7
.2201MA5TR3	Matemaatika tööraamat 5. klassile. III osa	7,5	5,7
.2208MA6TR1	Matemaatika tööraamat 6. klassile. I osa UUS!	7,5	5,7
.2208MA6TR2	Matemaatika tööraamat 6. klassile. II osa (ilmub 2022) UUS!	7,5	5,7
.2302MA6TR3	Matemaatika tööraamat 6. klassile. III osa (ilmub 2023) UUS!	7,5	5,7
.1806MA5TVKT20	Matemaatika töövihik 5. klassile	6,6	5,7
.1802MA6TVKT20	Matemaatika töövihik 6. klassile	6,6	5,7
.1510MTR6KL	Töövihik. Kordamisülesandeid 6. klassi tasemetöök	3,5	3,5
.2208MA7TR	Matemaatika tööraamat 7. klassile UUS!	14,9	9,9
.2308MA8TR	Matemaatika tööraamat 8. klassile UUS!	14,9	9,9
.1605MA7TV	Matemaatika töövihik 7. klassile	6,6	5,7
.1608MA8TV	Matemaatika töövihik 8. klassile	6,6	5,7
.1711MA9TVKT19	Matemaatika töövihik 9. klassile	6,6	5,7
.1404MTRKT22	Valmistu põhikooli lõpueksamiks. Matemaatika 2023 UUS!	7,5	6,9
.1402VP	Väike protsendiraamat	9,9	7,5
.1510VF	Väike funktsiooniraamat	9,9	7,5
.1608VA	Väike algebraraamat	9,9	7,5
.2108MA10	Matemaatika tööraamat 10. klassile	9,9	7,9
.2108MA11	Matemaatika tööraamat 11. klassile (ilmub 2022) UUS!	9,9	7,9
.2108MA12	Matemaatika tööraamat 12. klassile (ilmub 2022) UUS!	9,9	7,9
.2002MTRGKT22	Valmistu matemaatika riigieksamiks 2023 UUS!	7,5	6,9
.1404MTRVKKT21	Подготовка к экзамену по математике за курс основной школы. Рабочая книга UUS!	7,5	7,5

.2108MA10VK	Рабочая книга по математике для 10 класса	9,2	7,9
.2108MA11VK	Рабочая книга по математике для 11 класса UUS!	9,2	7,9
.2108MA12VK	Рабочая книга по математике для 12 класса UUS!	9,2	7,9
.2002MTRGVKKT21	Подготовка к государственному экзамену по математике. Рабочая книга UUS!	7,5	7,5
LOODUSÕPETUS. BIOLOOGIA. GEOGRAAFIA		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1508LÖTR4KLKT22	Loodusõpetuse tööraamat 4. klassile	9,2	7,9
.1812LÖTR5KL	Loodusõpetuse tööraamat 5. klassile. I osa	7,9	6,5
.2101LÖTR5KL2	Loodusõpetuse tööraamat 5. klassile. II osa	7,9	6,5
.2208LÖTR6KL1	Loodusõpetuse tööraamat 6. klassile. I osa UUS!	7,9	6,5
.2208LÖTR6KL2	Loodusõpetuse tööraamat 6. klassile. II osa (ilmub 2022) UUS!	7,9	6,5
.1512LÖTR7KLKT21	Loodusõpetuse tööraamat 7. klassile	9,2	7,9
.2108BIO7KL	Bioloogia tööraamat 7. klassile	9,2	7,9
.2108GEO7KL	Geograafia tööraamat 7. klassile	9,2	7,9
.2308GEO8KL	Geograafia tööraamat 8. klassile UUS!	9,2	7,9
.2208BIOÕGI	Teadusloome ja rakud. Bioloogia õpik gümnaasiumile UUS!	18,5	16,9
.2208BIOTVGI	Teadusloome ja rakud. Bioloogia töövihik gümnaasiumile UUS!	5,9	5,9
.2212BIOÕGII	Organismid. Bioloogia õpik gümnaasiumile UUS!	18,5	16,9
.2212BIOTVGII	Organismid. Bioloogia töövihik gümnaasiumile UUS!	5,9	5,9
.2308BIOÕGIII	Pärilikkus ja evolutsioon. Bioloogia õpik gümnaasiumile UUS!	18,5	16,9
.2308BIOTVGIII	Pärilikkus ja evolutsioon. Bioloogia töövihik gümnaasiumile UUS!	5,9	5,9
.2312BIOÕGIV	Inimene ja keskkond. Bioloogia õpik gümnaasiumile UUS!	18,5	16,9
.2312BIOTVGIV	Inimene ja keskkond. Bioloogia töövihik gümnaasiumile UUS!	5,9	5,9
KEEMIA		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1502KVIIIKT18	Keemia õpik 8. klassile	19,9	17,9
1205TV8KL	Keemia töövihik 8. klassile	6,6	5,9
.1605KIXKT18	Keemia õpik 9. klassile	19,9	17,9
1201TV9KT22	Keemia töövihik 9. klassile	6,6	5,9
.1611KPKK	Keemia lühikursus põhikoolile. Tööraamat	6,6	5,9
.1408KA	Keemia alused. Õpik gümnaasiumile LÕPUMÜÜK		10,9
1408KATV	Keemia alused. Töövihik gümnaasiumile	6,6	5,9
.1408AA	Anorgaanilised ained. Õpik gümnaasiumile LÕPUMÜÜK		10,9
1408AATV	Anorgaanilised ained. Töövihik gümnaasiumile	6,6	5,9
.2305KEKOMP	Komplekt: Keemia alused + Anorgaanilised ained. Õpikud gümnaasiumile LÕPUMÜÜK		19,9
.1908KEOAÕ	Orgaanilised ained. Õpik gümnaasiumile	19,9	17,9
1511OATV	Orgaanilised ained. Töövihik gümnaasiumile	6,6	5,9
.2108KELKG	Keemia lühikursus gümnaasiumile	19,9	17,9
1608KE8VK	Химия. Учебник для 8 класса	19,9	17,9
.1608KE8TVVK	Химия. Рабочая тетрадь для 8 класса	6,6	6,5

.2008KE9VK	Химия. Учебник для 9 класса	19,9	17,9
.2108KE9TVVK	Химия. Рабочая тетрадь для 9 класса	6,6	6,5
.1908KEOAÕVK	Органические вещества. Учебник для гимназии UUS!	19,9	17,9
.2112KELKGVK	Краткий курс химии для гимназии	19,9	17,9
FÜÜSIKA		Tavahind	Soodushind ettetellimisel
.1511FÜ8KLKT22	Füüsika õpik 8. klassile	19,9	17,9
.1711FÜ9KLKT22	Füüsika õpik 9. klassile	19,9	17,9
.2202FÜÜKPKVK	Füüsika ülesannete kogu 8. ja 9. klassile UUS!	19,9	17,9
.1708FÖG01	Sissejuhatus füüsikasse. Kulgliikumise kinemaatika	19,9	17,9
.1708FÜG02	Mehaanika: dünaamika, perioodilised liikumised. Õpik	19,9	17,9
.2308FÜGTV1	Füüsika töövihik gümnaasiumile I osa. Sissejuhatus füüsikasse, kulgliikumise kinemaatika, mehhaanika. UUS!	6,6	6,5
.1303EMKT19	Elektromagnetism (Kalev Tarkpea, Henn Voolaid)	19,9	17,9
.2108FÜGEMVK	Elektromagnetism (Riina Murulaid)	19,9	17,9
.1408EN	Energia	19,9	17,9
.2308FÜGTV2	Füüsika töövihik gümnaasiumile. II osa. Elektromagnetism, energia UUS!	6,6	6,5
.1305MF	Mikro- ja megamaailma füüsika	19,9	17,9
.2308FÜGTV3	Füüsika töövihik gümnaasiumile. III osa. Mikro- ja megamaailma füüsika. UUS!	6,6	6,5
.2108FÜ8KLVK	физика. Учебник для 8 класса	19,9	17,9
.2108FÜ9KLVK	физика. Учебник для 9 класса	19,9	17,9
.2202FÜÜKPKVK	Сборник заданий по физике для 8 и 9 классов UUS!	19,9	17,9
.1708FÜG01VK	Введение в физику. Кинематика поступательного движения UUS!	19,9	17,9
.2108FÜGEMVK	Электромагнетизм. Учебник для гимназии	19,9	17,9
MUU		Tavahind	Soodushind
.1112TL	Tehnoloogia ja loovus	21,2	17,1
.0112HL	Hakkame leiutama	5,9	5,3
KASULIKKU ÕPETAJA RAAMATURIILISSE			Hind koolidele
.2103KÖRR06	Valede paljastamise käsiraamat		16,0
.2009KÖRR03	Agressiivsuse astmed		22,0
.2202KÖRR07	Aitamise hind		22,0
.2208KÖRR08	Miks? Miks? Miks? Eesti keel		12,5
.2208KÖRR09	Miks? Miks? Miks? Inimene		12,5
.2208KÖRR10	Miks? Miks? Miks? Loodus ja keskkond		12,5
.2208KÖRR11	Miks? Miks? Miks? Matemaatika		12,5
.2208KÖRR12	Unistused ja ihad		12,5

Meie inimesed

JAAN ROSENTAL

juhataja

jaan@kirjastusmaurus.ee
511 8593

KRISTIINA RAUTS-NÕMMIK

müügi- ja turundusjuht

kristiina@kirjastusmaurus.ee
511 3302

BRITTA ROOSILEHT

turunduse projektijuht

britta@kirjastusmaurus.ee
510 2063

ELO KUKS

müügijuht

elo@kirjastusmaurus.ee
5919 6117

PIRET PÕLDVER

keeletoimetaja

piret@kirjastusmaurus.ee

MARIKA REILI

algklasside toimetaja

marika@kirjastusmaurus.ee

HELI PRII

algklasside toimetaja

heli@kirjastusmaurus.ee

ESTA HAINSALU

eesti keele ja kirjanduse toimetaja

esta@kirjastusmaurus.ee

CAROLINA REMMET

matemaatika toimetaja

carolina@kirjastusmaurus.ee

INGE VESTRIK

matemaatika toimetaja

inge@kirjastusmaurus.ee

ARTUR RAAG

reaalainete digitoimetaja

artur@kirjastusmaurus.ee

ANDRUS KANGRO

keemia toimetaja

andrus@kirjastusmaurus.ee

JÜRGEN HENDRIK VOITKA

loodusainete toimetaja

jurgen@kirjastusmaurus.ee

TARVO SIILABERG

sotsiaalainete toimetaja

tarvo@kirjastusmaurus.ee

MARTA MIKKOR

digitoimetaja

marta@kirjastusmaurus.ee

SILJA PAAVLE

haridustehnoloog

(kinnistamis- ja mälu tehnikad)
silja@kirjastusmaurus.ee

HEISI VÄLJAK

kujundaja-küljendaja

heisi@kirjastusmaurus.ee

KATRIN SOOÄÄR

veebihaldur

katrin@kirjastusmaurus.ee

Tellimisinfo

- Kõik hinnad sisaldavad käibemaksu.
- Paber- ja digiõppematerjalide soodushinnad kehtivad haridusasutustele, kes esitavad tellimuse ajavahemikus
1. oktoober – 31. detsember 2022.
- Tellimiskeskond asub aadressil **tellimine.kirjastusmaurus.ee**.
- Kirjastus jätab endale õiguse teha õppeaasta jooksul hinnakirjas muudatusi.

Lisainfo:

Elo Kuks, müügijuht
tellimine@kirjastusmaurus.ee
+372 5919 6117 (E–R kl 10–16)

MAURUS TALLINNAS

Tartu mnt 74
10144 Tallinn

Kontakt:

elo@kirjastusmaurus.ee
+372 5919 6117

MAURUS TARTUS

Kalevi 15
50103 Tartu

Kontakt:

britta@kirjastusmaurus.ee
+372 510 2063

Kontorisse tuleku palume eelnevalt telefoni või meili teel kokku leppida.

kirjastusmaurus.ee

taskutark.ee

facebook.com/kirjastusmaurus

MEIE KOOSTÖÖ- PARTNERID

Eesti Füüsika Selts
Eesti Kirikute Nõukogu
Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemia
Eesti Tehnoloogiakasvatuse Liit
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Kiusamisvaba Kool
Multikey keeltekool
Transpordiamet
Tagasi Kooli

OÜ Maurus Kirjastus
Tartu mnt 74, 10144 Tallinn
Registrikood: 12006031

MAURUSE ÕPPEMATERJALID ON

- loodud oma ala parimate autorite ja entusiastide poolt;
- mõtestatud ja tegelikkusega seotud;
- varustatud praktiliste näidete, analüüside ning illustreeriva materjali ja lisamaterjalidega veebis;
- lõimitud erinevate ainetega ning oma loodud veebimaterjalidega;
- õpilasele lihtsad, arusaadavad ja huvitavad;
- õpetaja tööd toetavad.

Jõuame kõigini ja kõikjal!

TaskuTark

tellimine.kirjastusmaurus.ee
kirjastusmaurus.ee
taskutark.ee